

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

Portreti visokošolskih učiteljev, zaslužnih za nastanek Medicinske fakultete v Mariboru, ki so bili zaposleni v Splošni bolnišnici Maribor in habilitirani do leta 2002

TEMPUS FUGIT / ČAS BEŽI

Portraits of higher education teachers who deserve credit for the formation of the Faculty of Medicine in Maribor and were employed at the General Hospital Maribor and habilitated up to the year 2002

TEMPUS FUGIT / TIME PASSES

GLAVNI UREDNIK

IVAN KRAJNC

Portreti visokošolskih učiteljev, zaslužnih za nastanek Medicinske fakultete v Mariboru, ki so bili zaposleni v Splošni bolnišnici Maribor in habilitirani do leta 2002

TEMPUS FUGIT / ČAS BEŽI

Zbornik v zahvalo najzaslužnejšim visokošolskim učiteljem, ki so v preteklosti in sedanjosti pomembno zaznamovali pot od razmišljanj do ustanovitve Medicinske fakultete Univerze v Mariboru leta 2003 in so bili habilitirani do leta 2002

2019

Portraits of higher education teachers who deserve credit for the formation of the Faculty of Medicine in Maribor and were employed at the General Hospital Maribor and habilitated up to the year 2002

TEMPUS FUGIT / TIME PASSES

Collection of scientific papers as gratitude to the most honorary higher education teachers who in the past and present importantly marked the path from deliberations to the establishment of the Faculty of Medicine of the University of Maribor in the year 2003 and were habilitated up to the year 2002

Naslov / Title:

Portreti visokošolskih učiteljev, zaslužnih za nastanek Medicinske fakultete v Mariboru, ki so bili zaposleni v Splošni bolnišnici Maribor in habilitirani do leta 2002

Tempus fugit / čas beži

Portraits of higher education teachers who deserve credit for the formation of the Faculty of Medicine in Maribor and were employed at the General Hospital Maribor and habilitated up to the year 2002

Tempus fugit / Time passes

Glavni in odgovorni urednik / Editor-in-Chief:

Prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med.
(Univerza v Mariboru, Medicinska fakulteta)

Uredniški odbor / Editorial board:

Prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med.
Prof. dr. Radovan Hojs, dr. med.
Prof. dr. Pavel Skok, dr. med.
Prof. dr. Dušica Pahor, dr. med.
Prof. dr. Breda Pečovnik Balon, dr. med.
Doc. dr. Bogdan Čizmarevič, dr. med.
Elvira Žibrat

Gradivo pripravila in zbrala / Material was prepared and collected by:

Elvira Žibrat

Recenzenti / Reviewers:

Prof. dr. Darko Friš, prof. zgod.
(Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta)
Prof. dr. Marjan S. Rupnik, univ. dipl. biol.
(Univerza v Mariboru, Medicinska fakulteta)

Lektoriranje / Proofreading:

Jana Peserl, prof. slov.

Prevod uvodnika v angleščino / Translation of the editorial:

Marjana Čordašević, prof. angl.

Fotografije / Photographs:

Arhiv Medicinske fakultete Univerze v Mariboru
Arhiv Univerzitetnega kliničnega centra Maribor
Saša Kos
Jože Pristovnik

Tehnična urednika / Technical editors:

Zorica Milinovič, prof. slov.
Jan Perša, mag. inž. prom.

Založnik / Published by:

Univerzitetna založba Univerze v Mariboru
Slomškov trg 15, 2000 Maribor, Slovenija
<http://press.um.si>, zalozba@um.si

Izdala / Issued by:

Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru
Faculty of Medicine of University of Maribor
Taborska ulica 8, 2000 Maribor, Slovenija
<http://mf.um.si/>, mf@um.si

Oblikovanje / Design:

Dušan Pogačar, Tribar, d.o.o.

Izdaja / Edition:

Prva izdaja

Vrsta publikacije:

E-knjiga

Dostopno na <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/411>

Leto izdaje / Year of issue:

2019

Pravni poduk

© Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba tega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranjevanjem v elektronski obliki.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

61:378–057.175–051(497.4Maribor)(0.034.2)

PORTRETI visokošolskih učiteljev, zaslužnih za nastanek Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, habilitiranih do leta 2002 in zaposlenih v Splošni bolnišnici Maribor [Elektronski vir] : tempus fugit / čas beži = Portraits of higher education teachers who deserve credit for the formation of the Faculty of Medicine of the University of Maribor, habilitated up to the year 2002 and employed at the General Hospital Maribor : tempus fugit / time passes / [glavni in odgovorni urednik Ivan Krajnc ; prevod uvodnika v angleščino Marjana Čordašević ; fotografije arhiv Medicinske fakultete Univerze v Mariboru ... et al.]. – 1. izd. – Maribor : Univerzitetna založba Univerze, 2019

Način dostopa (URL): <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/411>
ISBN 978–961–286–278–7
doi: 10.18690/978–961–286–278–7
1. Vzp. stv. nasl. 2. Krajnc, Ivan, 1948–
COBISS.SI-ID 96793857

ISBN: 978–961–286–278–7 (PDF)
978–961–286–279–4 (tiskana izdaja)

DOI

<https://doi.org/10.18690/978-961-286-278-7>

Cena: brezplačna publikacija

Odgovorna oseba založnika / For publisher:

red. prof. dr. Zdravko Kačič,
rektor Univerze v Mariboru

POVZETEK

Ustanovitev Medicinske fakultete Univerze v Mariboru (MF UM) leta 2003 ne bi bila možna brez številnih visokošolskih učiteljev in učiteljic iz nekdanje Splošne bolnišnice Maribor (SB MB), sedanjega Univerzitetnega kliničnega centra Maribor (UKC MB), ki so bili habilitirani do leta 2002 in so vizionarsko orali znanstveno in pedagoško pot v Mariboru. Zato je pričujoča knjiga posvečena prav njim, saj je njihov prispevek k razvoju zdravstva v Mariboru izjemnega pomena.

V letih nastajanja fakultete smo se obrnili na ugledne in svetovno priznane domače in tuje strokovnjake, vrhunske profesorje in akademike, ki so zastavili svojo čast in dobro ime za zgodovinski projekt nastanka fakultete. Najvidnejšim med njimi smo po sklepu Senata Medicinske fakultete Univerze v Mariboru podelili častni naziv Zaslužni gostujoči profesor Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

V preteklih letih smo uspešno speljali številne projekte: odprtje Inštituta za anatomijo, histologijo in embriologijo, Inštituta za fiziologijo, Laboratorijskega centra, Simulacijskega centra, selitev fakultete v

KLJUČNE BESEDE:

MEDICINSKA FAKULTETA UNIVERZE V MARIBORU, MEDICINA, VISOKOŠOLSKI UČITELJI, SPLOŠNA BOLNIŠNICA MARIBOR, ZDRAVNIKI

novogradnjo na Taborskem nabrežju. Z novimi prostori smo pridobili izjemne pogoje za pedagoško in raziskovalno delo. Pred nami so že novi projekti: pripravljeni so študijski programi Dentalna medicina, Farmacija in Splošna medicina v angleškem jeziku. To so projekti za sedanost in za prihodnost Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

Pregovor pravi, da ni sedanjosti in prihodnosti brez preteklosti. In spoštovanje preteklosti je tudi zagotovilo, da imamo prihodnost. S to knjigo se vsem našim učiteljem, ki so delovali v Splošni bolnišnici Maribor, še enkrat zahvaljujemo in ostala bo kot opomnik našim zanamcem.

Dekan Medicinske fakultete Univerze v Mariboru
Prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med., višji svetnik

Naslov glavnega in odgovornega urednika

dr. Ivan Krajnc, dr. med, redni profesor, Univerza v Mariboru,
Medicinska fakulteta, Maribor, Slovenija,
e-pošta: ivan.krajnc@um.si

SUMMARY

The establishment of the Faculty of Medicine of the University of Maribor (MF UM) in the year 2003 would not be possible without numerous higher education teachers from the former General Hospital Maribor (SB MB), the present University Clinical Centre Maribor (UKC MB) who were habilitated up to the year 2002, who visionarily ploughed ahead with scientific and pedagogical paths in Maribor. This is why the existent book is dedicated exactly to them, for their contribution to the development of health care in Maribor is of remarkable importance.

During the years of formation of the faculty we have turned to esteemed and world renowned domestic and foreign experts, top-most professors and academicians who staked their honour and good name on historical project of the formation of the faculty. To the most visible among them we, after the decision of the Senate of the Faculty of Medicine of the University of Maribor, bestowed honorary title Honorary visiting professor of the Faculty of Medicine of the University of Maribor.

During the recent past years we have successfully

KEY WORDS:

FACULTY OF MEDICINE OF UNIVERSITY OF MARIBOR, MEDICINE, HIGHER EDUCATION TEACHERS, GENERAL HOSPITAL MARIBOR, PHYSICIANS

implemented numerous projects: the opening of the Institute for Anatomy, Histology and Embryology, the Institute for Physiology, the Laboratory Centre, the Simulation Centre, the moving of the faculty to the new building on the Tabor embankment. With the new premises we have gained special conditions for pedagogical and research work. Ahead of us there are already new projects: ready are study programmes Dental Medicine, Pharmacy and General Medicine in the English language. These are projects for the present and for the future of the Faculty of Medicine of the University of Maribor.

According to the proverb, there is neither present nor future without the past. And the respect for the past is also assurance that we have the future. With this book we would like to express gratitude once again to all our teachers who were active in the General Hospital Maribor and the book will remain as a reminder to our posterity.

Dean of Faculty of Medicine of University of Maribor
Full Prof. Ivan Krajnc, PhD, senior councilor

Knjigi portretov na pot

Foto: Arhiv UKC MB,
Jože Pristovnik

Ob deseti obletnici delovanja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru (MF UM) leta 2014 smo izdali monografijo *Deset let Medicinske fakultete Univerze v Mariboru*, v kateri smo popisali nastanek in delovanje druge slovenske medicinske fakultete. Veliko se je dogodilo v prvem desetletju in že krepko smo zakorakali v drugo. Skrbnemu opazovalcu ne uidejo pomembni mejniki razvoja, od uveljavitve bolonjske reforme do največjega dosežka – izgradnje nujno potrebne fakultete, ki blesti na desnem bregu Drave in se po zamisli arhitekta prof. Borisa Podrecca navezuje na mesto in UKC MB. Ves čas, po septembru 2013 še posebej intenzivno, smo spremljali razvoj medicinskih študijev in novosti uvajali v program, razvijali oz. dobesedno oživili smo bazične raziskave. Novi ustrezni prostori in vrhunska oprema so bili temelj za snovanje številnih novosti in sprememb.

Vendar ne smemo pozabiti na tiste, ki so in smo

kot visokošolski učitelji orali ledino in tlakovali pot Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Prav tako ne smemo pozabiti na tiste, ki sicer niso bili habilitirani v nazive, a so v okviru Splošne bolnišnice Maribor zagovarjali doktorske disertacije: **dr. Anton Breznik**, **dr. Marija Berčič**, **dr. Aleksander Kruščič**, **dr. Maks Pen**, **dr. Rado Žic**. Ko smo razmišljali, koga vse podrobneje predstaviti, smo naleteli na prvo oviro. Veliko jih je bilo, ki so vizionarsko in davno pred našim časom sanjali o medicinskem študiju v Mariboru. V trenutku se je nabralo več kot sto (!) tistih, ki bi vsekakor zaslužili, da jih navedemo v knjigi. Ugotovili smo, da bi bilo delo preobširno, ne glede na to, da bi bilo še kako smotno, da bi iztrgali pozabi imena in zasluge naših predhodnikov, ki so bili izvrstni kliniki, naš zgled in pomembni učitelji, a se niso odločili, ali pa preprosto niso imeli priložnosti za akademsko kariero. Ob številnih, o katerih smo pisali

v že omenjeni monografiji, je ostal spregledan nosilec podiplomskega študija s področja javnega zdravstva, ki ga je kot podružnico Medicinske fakultete Zagreb ustanovil in vodil **doc. dr. Valter Keršič**. Deloval je na nekdanjem Zavodu za zdravstveno varstvo v Mariboru (sedanjem Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano) in več generacij zdravnikov v okviru dvosemestralnega podiplomskega študija vpeljal v svet medicinske statistike. Napisal je več učbenikov s področja statistike v zdravstvu, se kot mentor podpisal pod številne specialistične naloge in sodeloval v pomembnih raziskovalnih projektih.

Tako je uredniški odbora sklenil, da se posvetimo visokošolskim učiteljem in učiteljicam iz nekdanje Splošne bolnišnice Maribor, sedanjega Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, ki so bili habilitirani do leta 2002. Tedaj so se začele intenzivne priprave, ki so se zaključile s sprejemom Odloka o preoblikovanju Univerze v Mariboru, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije soglasno sprejel 2. oktobra 2003. Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije je 3. decembra 2003 potrdil univerzitetni študijski program Splošna medicina in objavil razpis za vpis. Prva generacija študentov medicine se je vpisala v študijskem letu 2004/2005. Pri tem smo zaradi celovitosti v predstavitev vključili tudi visokošolske učitelje, ki so živeli in delovali pred ustanovitvijo Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, saj je bil njihovi prispevek k razvoju zdravstva v Mariboru

izjemnega pomena. Zanamcem ostaja pomembna naloga, da nadaljujejo naše delo in ustrezno predstavijo visokošolske učitelje, ki so nazive dobili po letu 2002, in seveda vse nosilce. Žal čas neusmiljeno beži in nekaterih ni več med nami.

Na tem mestu naj mi bo dovoljeno, da se ozrem na čase, ko smo utemeljevali potrebo po ustanovitvi druge slovenske medicinske fakultete in pripravljali kurikulum, v katerem smo imeli edinstveno možnost in priložnost zapisati vse vsebine, ki so bile do ustanovitve fakultete oktobra 2003 v svetu že uveljavljene, v slovenskem pa so predstavljale popolno novost. V ožji skupini (tedanji direktor Splošne bolnišnice Maribor in Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, prim. doc. dr. Gregor Pivec, kirurg prof. dr. Vojko Flis in strokovni direktor prof. dr. Ivan Krajnc) smo pripravljali kurikulum in prebili nešteto ur v proučevanju različnih študijskih programov, novosti, razmišljali o nadaljnjem razvoju bolnišnice in financiranju nove ideje. Ne direktor in ne propulzivni, izvrstni zdravnik in raziskovalec v tistem času še nista bila visokošolska učitelja, a sta vizionarsko sledila v preteklosti posejanemu semenu bodoče fakultete. Z absolutno podporo strokovnega sveta smo s konsenzom pripravili prvi program. Podrobneje smo ga predstavili v monografiji *Deset let Medicinske fakultete Univerze v Mariboru* leta 2014.

Takrat smo se lahko obrnili na ugledne in svetovno priznane domače in tuje strokovnjake, vrhunske

profesorje in akademike, ki so zastavili svojo čast in dobro ime za zgodovinski projekt Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru. Najvidnejšim med njimi smo po sklepu Senata Medicinske fakultete Univerze v Mariboru podelili častni naziv Zaslužni gostujoči profesor Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

Akademik prof. dr. dr. h. c. Felix Unger (1946, Celovec, Avstrija) se je po zaključku študija medicine leta 1971 na Dunaju izpopolnjeval na Univerzitetni kliniki na Dunaju, kot Fulbrightov štipendist je bil leta 1975 v Houstonu v ZDA, v Innsbrucku leta 1983 postal univerzitetni profesor za kirurgijo, leta 1985 pa direktor Univerzitetne klinike za srčno kirurgijo (Universitätsklinik für Herzchirurgie, Paracelsus Universität) v Salzburgu. Kot prvi v Evropi je leta 1986 presadil umetno srce. Leta 1995 je postal direktor European Heart Institute in leta 2001 European Institute of Medicine. Prof. dr. Unger je član Rotary klubov Vienna, Innsbruck in Salzburg. Od leta 1990 je ustanovitelj in predsednik Evropske akademije znanosti in umetnosti (European Academy of Sciences and Arts). Je nosilec častnih doktoratov v Budimpešti, Temišvaru, Tokiu, Marburgu, Rigi, Beogradu, Atenah itd. in član številnih strokovnih združenj in akademij znanosti. Od leta 1995 je tudi dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU). Za svoje delo in zlasti dvig ugleda medicinske znanosti je prejel številna visoka priznanja. Od leta 2006 je zaslužni gostujoči profesor

MF UM. Z veliko naklonjenostjo je spremljal in podpiral ustanovitev in delo fakultete. Udeležil se je tudi odprtja novogradnje 18. 9. 2013 in ugotovil, da imajo študentje in visokošolski učitelji ter raziskovalci optimalne pogoje za delo in razvoj.

Zasl. prof. dr. Günter Josef Krejs (1945, Waldhofen, Avstrija) je po zaključku študija medicine leta 1969 na Dunaju vrsto let deloval kot internist gastroenterolog v Kremisu na Dunaju, v Zürichu ter v Dallasu v ZDA, kjer je bil od leta 1984 profesor na teksaški univerzi. Prof. dr. Krejs je bil (1986–2013) profesor interne medicine na Medicinski univerzi v Gradcu in predstojnik gastroenterologije in hepatologije na tej univerzi. Je član številnih mednarodnih strokovnih združenj, med njimi so najpomembnejša: American Society for Clinical Investigation, European Society for Clinical Investigation, American Gastroenterology Association itd. Več let je bil predsednik Avstrijskega združenja za interno medicino (Austrian Society of Internal Medicine), prav tako je vrsto let predsedoval Evropski zvezi za gastroenterologijo in hepatologijo. Njegovo raziskovalno področje so bili tudi tumorji in endoskopsko zdravljenje. Od leta 2012 je tajnik naravoslovnega razreda Sudetske akademije znanosti in umetnosti v Münchnu. Na naši fakulteti je leta 2006 postal zaslužni gostujoči profesor MF UM v zahvalo za izjemno podporo ustanavljanju in razvojnim prizadevanjem druge slovenske medicinske fakultete.

Prof. dr. Wilfred Druml (1945, Mauthen, Avstrija) je študij medicine zaključil na univerzi v Innsbrucku in na Dunaju leta 1975, ter 1982 postal specialist internist. Strokovno se je posvetil nefrologiji, izpopolnjeval se je tudi na Harvard Medical School v Bostonu v ZDA. Od leta 1991 je profesor medicine na Univerzi na Dunaju in dolgoletni direktor oddelka za akutne dialize in nefrološko intenzivno oskrbo v dunajski splošni bolnišnici (Klinik für Innere Medizin III, Abteilung für Nephrologie AKH Wien). Raziskovalno se je usmeril na področje parenteralne prehrane pri obolenjih ledvic, o čemer piše v uglednih strokovnih revijah in učbenikih ter predava na kongresih po vsem svetu. Je ustanovitelj Austrian Society of Clinical Nutrition (AKE) in dolgoletni predsednik Austrian Society of Medical Intensive Care Medicine. Od leta 1996 do 2010 je bil urednik Wiener klinische Wochenschrift – The Middle European Journal of Medicine, v okviru katere je izšlo več posebnih izdaj v sodelovanju z nekdanjo Splošno bolnišnico Maribor, sedaj UKC MB, kasneje z MF UM. Kot dober poznavalec razmer v slovenski medicini je s svojo avtoriteto in ugledom podprl ustanovitev MF UM, z naklonjenostjo je spremljal prve diplomante te fakultete ter novogradnjo. Od leta 2006 je tudi zaslužni gostujoči profesor MF UM.

Akademik prof. dr. Heikki Ruskoaho (1952, Kami, Finska) je leta 1978 zaključil študij medicine v Oulu na Finskem, doktorat je zagovarjal 1983 in je od 1989 redni profesor farmakologije na Univerzi v Oulu. Je vodilni

strokovnjak na področju molekularne farmakologije ter profesor farmakologije in razvoja zdravil na Fakulteti za farmacijo Univerze v Helsinkih. Je predsednik Nacionalnega sveta za etiko v medicinskem raziskovanju Helsinki in predsednik Finske akademije (Academy of Finland). Bil je dekan Medicinske fakultete v Oulu (2001–2005) in rektor ter prorektor za raziskovalno dejavnost Univerze v Oulu (2006–2009). Je nosilec številnih mednarodnih projektov in urednik uglednih strokovnih revij, med njimi Acta Universitatis Ouluensis, European Journal of Pharmacology, Annals of Medicine itd. Je član finskega sveta Fulbrightovih študentov, od ustanovitve znanstvene revije Acta Medico-Biotechnica pa tudi član uredniškega odbora. V zadnjih letih svojo raziskovalno pot usmerja na področje zdravil na osnovi matičnih celic za zdravljenje oz. regeneracijo srčnih in možganskih celic, pa tudi zdravljenju številnih bolezni, ki spremljajo neugodno demografsko sliko. V letih 2008–2013 je bil s svojo raziskovalno skupino član Finskega centra odličnosti za raziskave na področju kardiovaskularnih bolezni in sladkorne bolezni tipa 2 Finske akademije znanosti in umetnosti, katere član je (Finnish Academy of Science and Letters – Academia scientiarum Fennica). Prav tako je koordinator ter vodilni raziskovalec na področju kardiovaskularnih, zlasti tarčnih zdravil. Na našo fakulteto prihaja pogosto in z njegovo izjemno podporo smo se snovalci našega študijskega programa naslonili na tedaj zagotovo

vrhunski finski program, prav tako nam je utrl pot do Univerze v Helsinkih in nam pomagal pri implementaciji sodobnih načel medicinskega študija. Ob svojih obiskih tudi redno predava našim študentom. Od leta 2006 je zaslužni gostujoči profesor MF UM. Leta 2017 je postal častni doktor Univerze v Mariboru.

Akademik zasl. prof. dr. Daniel Rukavina (1937, Sarajevo) je študij medicine zaključil v Zagrebu leta 1962 in zagovarjal doktorat leta 1971. Leta 1981 je postal redni profesor fiziologije in imunologije. Od 1983–1987 je bil dekan Medicinske fakultete Univerze na Reki in od 1987–1990 prodekan za znanost. Je ustanovitelj in nosilec podiplomskega študija klinične imunologije in eksperimentalne in klinične transplantacije ter predsednik skupnosti medicinskih fakultet nekdanje skupne države (1985–1988). Med letoma 2001 in 2009 je bil rektor Univerze na Reki. Od leta 1990 je redni član Hrvaške akademije znanosti in umetnosti, kjer v Razredu za medicinske znanosti od leta 2013 vodi Zavod za biomedicinske znanosti. Od leta 2009 je zaslužni profesor Univerze na Reki. Prof. dr. Rukavina je med drugim predsednik Zbora rektorjev hrvaških univerz, član Sveta Združenja evropskih univerz (Council EUA), predstavnik hrvaške akademije znanosti in umetnosti v svetu za medicino Evropske znanstvene fundacije (European Science Foundation) itd. Opravlja tudi dolžnosti predsednika International Society and Federation for Immunology of Reproduction (ISIR in

EFIR). Prof. Rukavina je med najpogosteje citiranimi hrvaškimi znanstveniki. Kot gostujoči profesor je predaval v Pittsburgu, Miamiu, Bristolu, Pecu itd., je prejemnik številnih priznanj, nagrad in odlikovanj in član najuglednejših strokovnih združenj, urednik vrste znanstvenih časopisov in recenzent v številnih tujih revijah. Od leta 2006 je kot izjemen podpornik nastajanja in delovanja naše fakultete tudi zaslužni gostujoči profesor Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

Prof. dr. Boris Labar (1947, Zadar) je zaključil študij medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Zagrebu leta 1970 in zagovarjal doktorat leta 1982. Do upokojitve leta 2012 je bil zaposlen v klinični bolnišnici Rebro v Zagrebu, na Kliniki za interne bolezni na zavodu za hematologijo. Kot vodilni hrvaški hematolog predava vse od leta 1977 na Medicinski fakulteti v Zagrebu transplantacijo krvotvornih matičnih celic in znanstveni pristop k zdravljenju z agresivno kemoterapijo. Redni profesor je od leta 2005. Njegovo raziskovalno delo je usmerjeno v proučevanje levkemije, presaditve kostnega mozga in zdravljenje akutnih levkemij s presaditvijo krvotvornih matičnih celic. Je vidni član hrvaškega zdravniškega društva in mednarodnega registra za zdravljenje s transplantacijo kostnega mozga ter član Evropske skupine za transplantacijo kostnega mozga. Prof. Labar je bil dekan Medicinske fakultete Univerze v Zagrebu (2000–2004), je član uredništev več uglednih medicinskih revij, avtor številnih učbenikov,

eden najbolj citiranih avtorjev in nosilec odmevnih raziskovalnih projektov ter član uglednih strokovnih združenj. Je tudi prejemnik številnih priznanj in nagrad. Leta 2014 je prejel hrvaško državno priznanje za znanstveno delo, na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je od leta 2006 zaslužni gostujoči profesor. Po upokojitvi se angažira v zasebnem zagrebškem Centru ekspertne medicine.

Akademik prof. dr. Vinko Dolenc (1940, Sestrže pri Ptujju) je na Medicinski fakulteti v Ljubljani zaključil študij leta 1966, leta 1974 opravil specialistični izpit iz nevrokirurgije in bil leta 1977 na Univerzi v Ljubljani promoviran za doktorja znanosti. Leta 1990 je bil izvoljen v rednega profesorja MF UL, in od 1987 do 2013 predstojnik Klinike za nevrokirurgijo Kliničnega centra Ljubljana. Predaval je na dodiplomskem in podiplomskem študiju na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, hkrati pa je vodil nevroanatomski laboratorij, kamor so prihajali nevrokirurgi z vsega sveta, da bi ga spremljali preko monitorjev pri delu in se učili. Od leta 2013 se pretežno posveča delu v Internacionalnem inštitutu za nevrokirurgijo in nevroraziskave (IINN). Od leta 1987 je izredni in od leta 1993 redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti). Od leta 1992 je tudi član Evropske akademije znanosti in umetnosti European Academy of Sciences and Arts – EASA. Vključen je v najuglednejša strokovna nevrokirurška združenja in ustanove. V svojem znanstveno-

raziskovalnem delu se je posvetil nevrokirurgiji in na tem področju kot prvi v Evropi uvedel mikrokirurško oskrbo anevrizem v akutni fazi. Organiziral je številne znanstvene simpozije in uredil številne strokovne knjige. Njegova knjiga *Anatomija in kirurgija kavernoznega sinusa*, ki jo je leta 1989 izdal pri založbi Springer Verlag, je bila v celoti razprodana. Kot uglednega strokovnjaka na področju obravnave lobanjskega dna ga vabijo domala po vsem svetu, Slovenija pa je z njegovimi operacijami na področju nevrokirurgije postala središče sveta. Operiral je v različnih državah od Japonske, Kitajske, Pakistana, Indije, Avstralije, Nove Zelandije, v latinskoameriških, severnoameriških in vseh evropskih. Odlikuje ga izjemna bibliografija, šest del šteje kot pionirsko delo. Njegovo vrhunsko delo, zlasti pa njegova izjemna skrb za bolnika in pravilno zdravljenje bolezni ob zavedanju, da zdravnik ni vsemogočen, je doživelo tudi vrsto priznanj in nagrad. Kot dober poznavalec je izjemno podprl ustanavljanje druge slovenske medicinske fakultete in je od leta 2006 tudi zaslužni gostujoči profesor Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. S Srebrnim redom za zasluge za vrhunsko znanstveno–raziskovalno in medicinsko delo na področju nevrokirurgije, s katero je Slovenijo postavil v središče sveta, ga je leta 2015 odlikoval predsednik republike Borut Pahor.

Akademik zasl. prof. dr. Matija Horvat (1935, Škofja Loka–2014, Ljubljana) je na Medicinski fakulteti v Ljubljani diplomiral leta 1959, leta 1967 zaključil

specializacijo iz interne medicine in bil od leta 1969 zaposlen v Kliničnem centru v Ljubljani na Centru za intenzivno medicino interne klinike in na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Znanstveno–raziskovalno je delal in se izpopolnjeval v Cedars Sinai Medical Centru v Los Angelesu v ZDA. Leta 1974 je zagovarjal doktorat znanosti, leta 1980 postal izredni in leta 1985 redni profesor Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Leta 1997 je postal izredni in leta 2003 redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Prof. Horvat je bil koordinator raziskovalnega področja Srce in ožilje sprva pri Raziskovalni skupnosti Slovenije in kasneje pri Ministrstvu za znanost (1980–2002), predsednik Sekcije za intenzivno interno medicino in toksikologijo pri Slovenskem zdravniškem društvu (1980–1990), prodekan Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani (1992–1996), in predsednik republiškega Razširjenega strokovnega kolegija za intenzivno in urgentno medicino (1993–2002). V letih 1996 do 2014 je opravljal tudi delo predsednika Sveta za izobraževanje zdravnikov pri Zdravniški zbornici Slovenije in bil član republiške komisije za medicinsko etiko. Kot ugleden zdravnik in velik humanist, ki je več kot 30 let usmerjal razvoj intenzivne interne medicine in tvorno sodeloval pri razvoju kardiologije tako v KC Ljubljana kot v Sloveniji, je aktivno podpiral ustanavljanje in delovanje Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, kjer je tudi predaval v okviru interne medicine. Leta 1998 je bil imenovan za

častnega člana Slovenskega združenja za intenzivno medicino in leta 2007 Slovenskega združenja za urgentno medicino. Leta 2001 se je upokojil in leto kasneje postal zaslužni profesor Univerze v Ljubljani, leta 2006 pa bil imenovan za zaslužnega gostujočega profesorja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Leta 1986 je dobil nagrado Sklada Borisa Kidriča za znanstveno delo in leta 1989 nagrado Sklada Borisa Kidriča za inovacije, leta 2005 Tavčarjevo priznanje Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in 2010 Hipokratovo priznanje Zdravniške zbornice Slovenije.

Prof. dr. dr. h. c. Mirko Toš (1931, Drbetinci–2018 Kopenhagen, Danska) je na Medicinski fakulteti v Ljubljani diplomiral leta 1957 in diplomu nostrificiral na Danskem leta 1960. Specializacijo iz otorinolaringologije je opravil 1966, prav tako doktorat, leto kasneje je postal primarij. Vrsto let je opravljal naloge pomočnika šefa oddelka za otorinolaringologijo v Glostrup Hospital v Kopenhagnu (1967–1972) in v Gentofte University Hospital v Kopenhagnu (1972–1980). Leta 1980 je postal predstojnik oddelka. V letih 1975–2001 je predaval na Univerzi v Kopenhagnu, kjer je leta 2008 postal redni profesor. Ves čas je bil aktiven raziskovalec, proučeval je sluznico dihal in srednjega ušesa, klinično delo in raziskovanje pa je usmeril zlasti v mikrokirurgijo srednjega in notranjega ušesa ter nevrokirurgijo slušnega živca in razvil inovativni t. i. translabirintalni pristop. Po njegovih zaslugi je klinika v Gentoftu postala svetovno

znana, prof. dr. Toš pa vodilni svetovni strokovnjak na področju kirurgije glave in vratu. Pri njem so se izpopolnjevali tudi številni slovenski, zlasti mariborski otorinolaringologi, ki danes prenašajo znanje in izkušnje mlajšim generacijam in so učitelji na naši fakulteti. Od ustanovitve Medicinske fakultete Univerze v Mariboru je bil nosilec predmeta Otorinolaringologija in je od leta 2007–2012 tudi predaval. Njegova obsežna bibliografija zajema več sto znanstveno–raziskovalnih člankov v glavnem s področja otorinolaringologije, kot avtor ali soavtor je izdal deset knjig o otologiji, otokirurgiji, otonevrokirurgiji in rinologiji. Kot sourednik ali član uredniških odborov je sodeloval v vodilnih znanstvenih revijah: *American Journal of Otorhinolaryngology*, *ORL v Baslu*, *Acta Oto-Laryngologica*, *Otolaryngology – Head&Neck Surgery*, *Erupean Archives of Oto-Rhino-Laryngology*, *Rivista Italiana di Otorinolaringologia in Auris Nasus Larynx* iz Tokia. Tvorno je sodeloval v številnih strokovnih združenjih. Tako je bil predsednik *European Skull Base Society*, *Politzer Society*, *European Federation of Otolaryngological Societies (EUFOS)*, *European Rhinological Society*, *European Academy of Otology and Neuro-Otology (EANO)* in *Scandinavian Otorhinolaryngological Society*. Prav tako je bil član *Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum*, *American Association for Research in Otology*, *International Skull Base Society* itd. Organiziral je več mednarodnih tečajev in simpozijev s področja

timpanoplastike in slušne kirurgije neurinoma in predsedoval številnim mednarodnim znanstvenim kongresom. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja: leta 1982 Kleinovo nagrado, leta 1993 Viteški križec danske kraljice Margarete II., bil je častni član številnih otorinolaringoloških društev evropskih držav. Leta 2001 je postal častni doktor Univerze v Mariboru, leta 2002 častni občan občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah in leta 2013 častni član Kulturno umetniškega društva Vitomarci, kjer je preživel leta po upokojitvi. Za neizmerno podporo ustanavljanju in delovanju naše fakultete je prejel leta 2016 častni naziv zaslužni gostujoči profesor Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

Akademik prof. dr. Milan Agbaba (1935, Drvar) je študij medicine zaključil leta 1960 na Medicinski fakulteti v Zagrebu in leta 1964 tam opravil specializacijo. Doktorat znanosti je zagovarjal na zagrebški medicinski fakulteti leta 1973. Leta 1979 je postal izredni, leta 1987 redni profesor. V Kliničnem zavodu za diagnostično in intervencijsko radiologijo MF ZG (ki ga je od 1987 do 1991 tudi vodil) in KBC Zagreb je uvedel računalniško tomografijo (CT). Objavil je več kot petdeset odmevnih znanstvenih in strokovnih del, je urednik prvega učbenika s področja radiologije za študente medicine, kot soavtor pa je sodeloval tudi pri desetih drugih medicinskih učbenikih. Na podiplomskem študiju zagrebške medicinske fakultete je bil nosilec osmih predmetov. Je član številnih domačih in tujih strokovnih

združenj. Od leta 1987 je bil dopisni, od leta 1991 pa je redni član Hrvaške akademije znanosti in umetnosti (AMZH).

Akademik zasl. prof. dr. Hermann Haken (1927, Leipzig) je fizik in zaslužni profesor (1996 Univerza v Stuttgartu) in utemeljitelj teorije sinergij z univerze v Stuttgartu. Matematiko in fiziko je študiral v Saaleju in v Erlangnu, kjer je leta 1951 zagovarjal doktorat znanosti. Kot gostujoči profesor je predaval v Veliki Britaniji in ZDA. Za rednega profesorja na področju teoretične fizike je bil izvoljen 1960 na Univerzi v Stuttgartu. V svojem impresivnem opusu beleži več kot 20 učbenikov in monografij o atomski in molekularni fiziki, kvantni teoriji polja, načelih delovanja možganov, informacijske teorije sinergije itd. Bil je tudi urednik Springer Series in Synergetics. V letih 1962–1966 je utemeljil kvantno mehansko lasersko teorijo in je pionir teorije sinergije – znanosti o sodelovanju večkomponentnih sistemov. Po letu 1985 se je raziskovalno posvetil makroskopskim temeljem sinergije, zlasti implementaciji v medicini, kognitivnih raziskavah in slednjič v psihologiji. Pomemben je njegov prispevek na področju laserske fizike in nelinearne optike, statistične fizike, teorije skupin; pravijo mu tudi oče sinergije, znanosti o samoorganizaciji. Za svoje delo je prejel številna priznanja in nagrade v Nemčiji, Veliki Britaniji in ZDA, na univerzah v Madridu, na Floridi, v Münchnu in Regesburgu je postal častni doktor, je član akademij

znanosti v Moskvi, Heidelbergu, Londonu itd. Leta 2002 ga je Univerza v Mariboru imenovala za častnega senatorja.

Akademik prof. dr. Ivo Padovan (1922, Korčula–2010, Zagreb), zdravnik, svetovno znan otorinolaringolog, se je rodil 11. 2. 1922 na Korčuli in po vojni vihri, kjer je aktivno sodeloval, nadaljeval ter zaključil študij medicine leta 1947 v Zagrebu. Specializacijo iz otorinolaringologije je zaključil leta 1950 in svojo strokovno pot gradil na zagrebški kliniki za otorinolaringologijo »Sestre milosrdnice«, kjer je bil od 1966–1988 predstojnik. Izpopolnjeval se je v Franciji, Nemčiji, ZDA, Švici, Veliki Britaniji, Kanadi in Rusiji. Leta 1961 je postal docent in leta 1967 redni profesor za področje otorinolaringologije na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Prof. Padovan je utemeljitelj sodobne audiometrije, ukvarjal se je z diagnostiko in zdravljenjem malignih tumorjev ter s plastično in rekonstruktivno kirurgijo glave in vratu. Ustanovil je Inštitut za proučevanje in zaščito ušes in dihalnih organov in Zavod za klimatsko zdravljenje v Crikvenici. Bil je član uglednih strokovnih institucij doma in v tujini, zlasti v ZDA, Veliki Britaniji, Franciji in Švici. Njegov bibliografski opus zajema več kot 120 znanstvenih in okoli 200 strokovnih del, bil je glavni urednik Medicinske enciklopedije, Medicinskega leksikona in Medicinskega slovarja. Osnoval in urejal je tudi znanstvena časopisa Otorhinolaryngologica in Libri Oncologici. Leta 1975 je postal izredni, leta 1983

pa redni član Hrvaške akademije znanosti in umetnosti. Leta 1989 je bil tajnik, od 1991 do 1997 podpredsednik in do 2004 predsednik medicinskega razreda HAZU. Prejel je več nagrad in priznanj: leta 1993 nagrado za življenjsko delo, 1985 nagrado svetovnega kongresa za otorinolaringologijo, leta 1995 je bil odlikovan z redom Danice hrvatske z likom Ruderja Boškovića. Svojo bogato pot zdravnika, znanstvenika in inovatorja je zaključil leta 2010 v Zagrebu.

V kratkem obrisu smo pokazali številne podpornike pri snovanju Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Omenjeni kolegi so najvidnejši strokovnjaki z različnih področjih medicine iz Slovenije in sveta. S kratko predstavitevijo v tej knjigi se jim zahvaljujemo za njihovo podporo.

Četudi smo se pri snovanju pričujoče knjige ozrli na prehojeno pot, naj zapišem tudi nekaj o nadaljnjih razvojnih smereh Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

V zaključnem postopku je študijski program Farmacija, ki bo eden od oddelkov Medicinske fakultete Univerze v Mariboru po zgledu številnih tujih fakultet oziroma medicinskih univerz.

Smelo smo se lotili dela in že pripravili študijski program Dentalna medicina, pri čemer se bomo znatno naslonili na Medicinsko fakulteto Rijeka, saj smo interes za akademsko kariero na področju dentalne medicine

med mariborskimi zobozdravniki šele dobro obudili. A številni, ki so vpisali podiplomski študij, obetajo, da bomo v nekaj letih imeli svoj kader tudi na tem segmentu. Z donacijama Medicinske fakultete Univerze v Oulu in Medicinske fakultete Würzburg smo dodatno opremili dva simulacijska laboratorija za potrebe novega študijskega programa, seveda pa bomo morali dokupiti še nekatere simulatorje, ki jih bodo potrebovali študentje in učitelji novega študijskega programa. Z donacijo šestih zobozdravniških stolov Medicinske fakultete Würzburg pa smo opremili ambulanto za praktični pouk dentalne medicine v realnem okolju.

Omenil sem že, da smo skoraj v celoti obnovili enovit magistrski študijski program Splošna medicina in mu dodali veliko vsebin, da bomo študente usposobili tudi za raziskovalno delo, nekatere vsebine smo smiselno združili, večji poudarek smo dali kompetentnosti in zlasti etičnosti.

Vrsto let smo načrtovali, zdaj smo tako daleč: po sklepu Senata Medicinske fakultete Univerze v Mariboru je v pripravi razpis študijskega programa Splošna medicina v angleškem jeziku.

Glede na novi zakon o visokem šolstvu smo na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru že v študijskem letu 2017/2018 za krajši delovni čas oz. v manjšem, 25-odstotnem deležu, zaposlili 80 do 90 zdravnikov iz Univerzitetnega kliničnega centra, in tako vsaj nekoliko ublažili kadrovskega deficit na fakulteti. Dejstvo, da

fakulteta izvaja študijski program na dodiplomski in podiplomski ravni v pretežni meri s pomočjo izvajalcev po podjemnih pogodbah, je pravzaprav edino, kar nam vedno znova očitajo pregledovalci izvajanj študijskega procesa. Na posvetu o položaju medicinskih fakultet in univerzitetnih kliničnih centrov septembra 2016 smo na to opozorili tudi sami ob pomoči uglednih tujih in domačih strokovnjakov, ponudili smo rešitve, a veliko več od nekaj krajših sestankov s pristojnimi se žal ni zgodilo. Vsekakor bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bodo naši študentje še naprej deležni mednarodno primerljivega znanja in se bodo oblikovali v izobražene, etične in empatične zdravnike, ki bodo brez grenkega priokusa radi ostali v domovini.

Knjiga, ki je pred vami, je še en kamenček v mozaiku, ki mu pravimo Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru. Da bo mozaik popoln in mojstrovina, ki se bo upirala tegobam časa, bo treba v prihodnje pregledati arhivsko dokumentacijo in zbrati ter urediti manjkajoče delčke – že nekateri snovalci programa Splošna medicina ob omenjenem letu niso bili visokošolski učitelji. Danes to seveda so in prav bi bilo, da mlajši rodovi vedo, kdo so posameznice in posamezniki, ki so v ideji ustanavljanja druge slovenske medicinske fakultete prepoznali tudi svoj osebni, strokovni in akademski interes. Tempus fugit, čas beži, zato sem prepričan, da bodo tudi tisti, ki jih ni v tem izboru, našli ustrezno mesto v kateri od naslednjih publikacij. O številnih uglednih zdravnicah

in zdravnikov, ki so pionirsko orali ledino razvoja medicinske vede, so zapisi v monografiji Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999 in monografiji, izdani ob deseti obletnici Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.

In ne nazadnje: zbrani zapisi bodo sčasoma postali dokument in obogatitev zgodovine medicine, saj pričujoči izbor predstavlja prvo takšno delo v tem delu Slovenije.

Maribor, 2018

Dekan Medicinske fakultete Univerze v Mariboru
Prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med., višji svetnik

To the book of portraits on its way

HISTORY IS THE WITNESS THAT TESTIFIES TO THE PASSING OF TIME,
IT ILLUMINES REALITY, VITALIZES MEMORY,
PROVIDES GUIDANCE IN DAILY LIFE AND BRINGS US TIDINGS OF ANTIQUITY.

/CICERO/

Upon the tenth anniversary of functioning of the Faculty of Medicine of the University of Maribor (MF UM) we, in the year 2014, issued a monograph titled *Ten Years of the Faculty of Medicine of the University of Maribor* in which we listed the formation and functioning of the second Slovenian medical faculty. A great deal happened in the first decade and we have already greatly advanced to the second. Attentive observer does not miss important milestones of development, from enforcement of Bologna reforms to the greatest achievement – construction of urgently needed faculty which shines on the right Drava riverbank and, according to the conception of the architect prof. Boris Podrecca, forms an attachment to the city and the UCC MB. The whole time, posterior to September 2013 especially intensely, we have followed the development of medical studies and introduced novelties to the programme, developed or literally revived basic research studies. New appropriate premises and topmost

equipment have been the foundation for formation of numerous novelties and changes.

But we must not forget those who have, as higher education teachers, broken new ground and paved the way to the Faculty of Medicine of the University of Maribor. We must also not forget about those who have otherwise not been habilitated to titles, but have within the General Hospital Maribor defended their doctoral dissertations: **Anton Breznik, MD, PhD, Marija Berčič, MD, PhD, Aleksander Kruščič, MD, PhD, Maks Pen, MD, PhD, Rado Žic, MD, PhD.** When we deliberated on who to present in detail, we have come across the first obstacle. There have been many who had visionary, long ago prior to our times, dreamt of medical studies in Maribor. In a moment more than a hundred (!) of those who would by all means deserve to be listed in the book were gathered. We have realized that the work would be too extensive, regardless of the fact that it would be by all means sensible to mention names and merits of our

predecessors who were excellent clinicians, our example and important teachers, but have not decided or simply had no opportunity for academic career. Upon numerous of whom we have written in the already mentioned monograph, holder of postgraduate study in the field of public health was overlooked, who established it as a branch of the School of Medicine, University of Zagreb and was run by **assist. prof. Valter Keršič**. He worked in the former Institute of Public Health in Maribor (the present National Laboratory for Health, Environment and Food) and within two-semester postgraduate study introduced several generations of physicians into the world of medical statistics. He has written several textbooks in the area of statistics in health care, signed numerous dissertations as a mentor and cooperated in important research projects.

Thus editorial committee made a decision to focus on higher education teachers from former General Hospital Maribor, the present University Clinical Centre Maribor, who were habilitated up to the year 2002. At the time intensive preparations began which concluded by acceptance of the Ordinance of the Transformation of the University of Maribor which the National Assembly of the Republic of Slovenia unanimously passed on October 02, 2003. The Council for Higher Education of the Republic of Slovenia on December 03, 2003 confirmed university study programme General Medicine and published the call for enrolment. First generation of medical students

enrolled in the academic year 2004/2005. Upon this we have, due to integrity, included in the presentation also higher education teachers who lived and functioned prior to the establishment of the Faculty of Medicine of the University of Maribor, for their contribution to the development of health care in Maribor was of utmost importance. To posterity remains important task to continue our work and appropriately present higher education teachers, who acquired titles posterior to the year 2002, and of course all holders. Unfortunately time passes mercilessly and some are no longer with us.

On this point I ask to be allowed to look back upon times when we substantiated the need for establishment of the second Slovenian medical faculty and prepared curriculum in which we had a unique possibility and opportunity to write down all contents which, up to the establishment of the faculty in October 2003, have already been put into force in the world, but presented complete novelty in Slovenia. In a more narrow group (the then director of the General Hospital Maribor and the University Clinical Centre Maribor, senior doctor assist. prof. Gregor Pivec, surgeon full prof. Vojko Flis and professional director full prof. Ivan Krajnc) we were preparing curriculum and spent numerous hours in studying various study programmes, novelties, in deliberating on further development of the hospital and financing of the novel idea. Neither the director nor the propulsive, excellent physician and researcher have not

yet been higher education teachers at the time, but have visionarily followed in the past sown seed of the future faculty. With absolute support of the professional council we have prepared the first programme with consensus. In more detail we have presented it in the monograph *Ten Years of the Faculty of Medicine of the University of Maribor* in the year 2014.

At the time we could turn to esteemed and world renowned domestic and foreign experts, topmost professors and academicians who staked their honour and good name on historical project the Faculty of Medicine of the University of Maribor. To the most visible among them we, after the decision of the Senate of the Faculty of Medicine of the University of Maribor, bestowed honorary title Honorary visiting professor of the Faculty of Medicine of the University of Maribor.

Academician full prof. Dr. h. c. Felix Unger (1946, Klagenfurt, Austria), after he completed his medical studies in the year 1971 in Vienna, improved his knowledge at the University Clinic in Vienna. As a Fullbright scholarship holder he was in the year 1975 in Houston in the USA. In 1983 in Innsbruck he became a university professor for surgery. In 1985 he became a director of the University Clinic of Cardiac Surgery (Universitätsklinik für Herzchirurgie, Paracelsus Universität) in Salzburg. He was the first in Europe to transplant artificial heart in 1986. In the year 1995 he became a director of the European Heart Institute and

in the year 2001 of the European Institute of Medicine. Full prof. Unger is a member of the Rotary Clubs Vienna, Innsbruck and Salzburg. From the year 1990 he is the founder and president of the European Academy of Sciences and Arts. He is holder of honorary doctorates in Budapest, Timisoara, Tokio, Marburg, Riga, Belgrade, Athens, etc. and a member of numerous professional associations and academies of science. Since the year 1995 he is also a correspondent member of the Slovenian Academy of Sciences and Arts (SAZU). For his work and especially ascent of reputation of medical science he received numerous high acknowledgements. Since the year 2006 he is an honorary visiting professor of the MF UM. With great affection he followed and supported the establishment and work of the faculty. He also attended the opening of the new building on September 18, 2013 and realized that students and higher education teachers and researchers have optimal conditions for work and development.

Honorary full prof. Günter Josef Krejs (1945, Waidhofen, Austria) completed his medical studies in the year 1969 and worked in Vienna many years as an internist gastroenterologist in Krems in Vienna, in Zürich and in Dallas in the USA, where he has been since the year 1984 a professor at the Texas University. Full prof. Krejs was (between the years 1986-2013) a professor of internal medicine at the Medical University of Graz and head of gastroenterology

and hepatology at this university. He is a member of numerous international professional associations, among them the most important are: American Society for Clinical Investigation, European Society for Clinical Investigation, American Gastroenterology Association, etc. For several years he was a president of the Austrian Society of Internal Medicine. He also, for many years, presided over the European Association for Gastroenterology and Hepatology. His research areas have also been tumors and endoscopic treatment. Since the year 2012 he has been a secretary of natural science class of the Sudeten Academy of Sciences and Arts in Munich. In the year 2006 he became, at our faculty, an honorary visiting professor of the MF UM in thanks for outstanding support to establishing and developmental efforts of the second Slovenian medical faculty.

Full prof. Wilfred Druml (1945, Mauthen, Austria) completed his medical studies at the University of Innsbruck and in Vienna in the year 1975 and in the year 1982 became a specialist internist. Professionally he focused on nephrology and improved his knowledge also at the Harvard Medical School in Boston in the USA. Since the year 1991 he has been a professor of medicine at the University of Vienna and long-time head of the Department of Nephrology, Acute Dialysis Unit, Internal Medicine III at the Vienna General Hospital (Klinik für Innere Medizin III, Abteilung für Nephrologie AKH Wien). In terms of research he focused

on the area of parenteral nutrition in kidney diseases of which he writes in esteemed technical journals and textbooks and gives lectures on congresses across the whole world. He is the founder of the Austrian Society of Clinical Nutrition (AKE) and long-time president of the Austrian Society of Medical Intensive Care Medicine. From the year 1996 until 2010 he was the editor of Wiener klinische Wochenschrift – The Middle European Journal of Medicine within which several special editions were issued in cooperation with the former General Hospital Maribor, now the UCC MB, and later with the MF UM. As a good connoisseur of conditions in Slovenian medicine he, with his authority and reputation, supported the establishment of the MF UM and has with affection watched first graduates of this faculty and the new building. Since the year 2006 he has also been an honorary visiting professor of the MF UM.

Academician full prof. Heikki Ruskoaho (1952, Kemi, Finland) in the year 1978 completed his medical studies in Oulu, Finland. In the year 1983 he defended a doctorate and since the year 1989 he has been a full professor of pharmacology at the University in Oulu. He is the leading expert in the field of molecular pharmacology and a professor of pharmacology and development of medicaments at the Faculty for Pharmacy of the University of Helsinki. He is a president of the National Council on Medical Research Ethics Helsinki and a president of the Academy of Finland.

He was a dean of the Faculty of Medicine in Oulu (2001–2005) and a chancellor and vice-chancellor for research activity at the University in Oulu (2006–2009). He is holder of numerous international projects and an editor of esteemed technical journals, among them *Acta Universitatis Ouluensis*, *European Journal of Pharmacology*, *Annals of Medicine*, etc. He is a member of the Finnish Council of Fulbright Scholarship Holders and since the establishment of scientific journal *Acta Medico-Biotechnica* he is also a member of the editorial board. In recent years he directs his research path on the area of medicaments on the basis of stem cells for the treatment or regeneration of heart and brain cells and he also focuses on the treatment of numerous diseases which follow unfavourable demographic picture. In the period between 2008–2013 he was, with his research team, a member of the Finnish Centre of Excellence for researches in the field of cardiovascular diseases and type 2 diabetes. He is a member of the Finnish Academy of Science and Letters – *Academia scientiarum Fennica*. He is also a coordinator and leading researcher in the field of cardiovascular, especially target medicaments. He comes to our faculty frequently and with his outstanding support we, the planners of our study programme, leaned on the then surely topmost Finnish programme. He has also paved our way to the University of Helsinki and helped us with the implementation of contemporary principles of medical studies. Upon his

visits he also regularly gives lectures to our students. Since the year 2006 he has been an honorary visiting professor of the MF UM. In the year 2017 he became an honorary doctor of the University in Maribor.

Academician honorary full prof. Daniel Rukavina (1937, Sarajevo) completed his medical studies in Zagreb in the year 1962 and defended his doctorate in the year 1971. In the year 1981 he became a full professor of physiology and immunology. In the period between 1983–1987 he was a dean of the Faculty of Medicine of the University of Rijeka and between 1987–1990 he was a deputy dean for science. He is the founder and holder of postgraduate study of clinical immunology and experimental and clinical transplantation and a president of community of medical faculties of the former common state (1985–1988). Between the years 2001 and 2009 he was a rector at the University of Rijeka. Since the year 1990 he has been a full member of the Croatian Academy of Sciences and Arts, where he, since the year 2013, in the class for medical sciences, has led the Institute for Biomedical Sciences. Since the year 2009 he is an honorary professor of the University of Rijeka. Full prof. Rukavina is, among others, a president of the Assembly of Chancellors of Croatian Universities, a member of the Council of the European University Association (Council EUA), a representative of Croatian Academy of Sciences and Arts in the Council for Medicine of the European

Science Foundation, etc. He also performs duties of a president of the International Society and Federation for Immunology of Reproduction (ISIR and EFIR). Prof. Rukavina is among the most frequently cited Croatian scientists. As a visiting professor he gave lectures in Pittsburgh, Miami, Bristol, Pecs, etc. He is the recipient of numerous acknowledgements, awards and medals and is a member of the most esteemed professional associations. He is an editor of many scientific journals and reviewer of numerous foreign magazines. Since the year 2006 he has been an outstanding supporter of the formation and functioning of our faculty and is also an honorary visiting professor of the Faculty of Medicine of the University of Maribor.

Full prof. Boris Labar (1947, Zadar) completed his medical studies at the School of Medicine of the University of Zagreb in the year 1970 and defended his doctorate in the year 1982. Until his retirement in the year 2012 he was employed in the clinical hospital Rebro in Zagreb, at the Clinic for Internal Diseases in the Institute for Hematology. As the leading Croatian hematologist he has, ever since 1977 at the School of Medicine in Zagreb, given lectures on transplantation of blood stem cells and on scientific approach to treatment with aggressive chemotherapy. He has been a full professor since the year 2005. His research work is focused on studying leukemia, transplantation of bone marrow and treatment of acute leukemias with

the transplantation of blood stem cells. He is a visible member of the Croatian Physician Society and of the International Bone Marrow Transplant Registry and is a member of the European Group for Blood and Marrow Transplantation. Prof. Labar was a dean of the School of Medicine of the University of Zagreb (2000–2004). He is a member of the editorial boards of several esteemed medical journals, an author of numerous textbooks, one of the most cited authors and holder of attention-grabbing research projects and a member of esteemed professional associations. He is also a recipient of many acknowledgements and awards. In the year 2014 he received the Croatian state acknowledgement for scientific work and since the year 2006 he has been an honorary visiting professor at the Faculty of Medicine of the University of Maribor. After retirement he involved himself in the private Centre for Expert Medicine in Zagreb.

Academician full prof. Vinko Dolenc (1940, Sestrže near Ptuj) completed his medical studies in the year 1966 at the Medical Faculty of Ljubljana, in the year 1974 he passed specialist exam in neurosurgery and was in the year 1977 at the University of Ljubljana promoted to a doctor of science. In the year 1990 he was elected to a full professor of the MF UL and between 1987 and 2013 he was head of the Clinic for Neurosurgery of the Clinical Centre Ljubljana. He was giving lectures in undergraduate and postgraduate studies at the Medical

Faculty of the University of Ljubljana. Simultaneously he was running neuroanatomical laboratory where neurosurgeons from around the world came to be able to observe him through monitors while he was working and to learn from him. Since the year 2013 he is predominantly dedicated to work in the International Institute for Neurosurgery and Neuroresearch (IINN). Since the year 1987 he has been an associate member and since 1993 full member of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. Since the year 1992 he has also been a member of the European Academy of Sciences and Arts – EASA. He is included in the most esteemed professional neurosurgical associations and institutions. In his scientific research work he dedicated himself to neurosurgery and in this field he, as the first in Europe, introduced microsurgical care of aneurysms in the acute phase. He organized numerous scientific symposiums and edited numerous technical books. His book *Anatomy and Surgery of Cavernous Sinus*, which he in the year 1989 issued in the publishing house Springer Verlag, was entirely sold out. As an esteemed expert in the field of treatment of cranial bottom he is being invited nearly across the whole world and Slovenia has become the centre of the world with his operations in the field of neurosurgery. He operated in various states from Japan, China, Pakistan, India, Australia, New Zealand, in Latin American, North American and all European. He has excelled in remarkable bibliography,

six works count as pioneer work. His top-notch work, especially his remarkable care for a patient and correct treatment of disease upon awareness that physician is not almighty, experienced also many acknowledgements and awards. As a good expert he exceptionally supported the establishing of a second medical faculty and has been since the year 2006 also an honorary visiting professor of the Faculty of Medicine of the University of Maribor. With the Silver Order for contributions for top-notch scientific-research and medical work in the field of neurosurgery, with which he placed Slovenia in the centre of the world, he was recognized in the year 2015 by the president of the republic Borut Pahor.

Academician honorary prof. Matija Horvat (1935, Škofja Loka–2014, Ljubljana) graduated in the year 1959 at the Medical Faculty in Ljubljana. In the year 1967 he completed specialisation in internal medicine. Since the year 1969 he was employed at the Clinical Centre in Ljubljana in the Centre for Intensive Medicine of Internal Clinic and at the Medical Faculty of the University of Ljubljana. Scientifically as a researcher he worked and improved his knowledge at the Cedars Sinai Medical Centre in Los Angeles in the USA. In the year 1974 he defended his doctorate of science, in the year 1980 he became an associate professor and in the year 1985 full professor of the Medical Faculty of the University of Ljubljana. In the year 1997 he became an associate member and in the year 2003 full member

of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. Prof. Horvat was a coordinator of research field Heart and Vascular System, at first with the Research Community of Slovenia and later with the Ministry of Science (1980–2002). He was a president of the Section for Intensive Internal Medicine and Toxicology with the Slovenian Physician Society (1980–1990). He was a deputy dean of the Medical Faculty of the University of Ljubljana (1992–1996) and a president of the republican Extended Professional Board for Intensive and Emergency Medicine (1993–2002). In the period between 1996 and 2014 he performed also work of a president of the Council for Education of Physicians with the Medical Chamber of Slovenia and was a member of the Republican Committee for Medical Ethics. As an esteemed physician and great humanist, who more than 30 years guided development of intensive internal medicine and actively cooperated in the development of cardiology, at the CC Ljubljana as well as in Slovenia, he actively supported establishment and functioning of the Faculty of Medicine of the University of Maribor where he also gave lectures within internal medicine. In the year 1998 he was appointed as an honorary member of the Slovenian Association for Intensive Medicine and in the year 2007 of the Slovenian Association for Emergency Medicine. In the year 2001 he retired and a year later he became an honorary professor of the University of Ljubljana. In the year 2006 he was appointed as an honorary visiting professor of the

Faculty of Medicine of the University of Maribor. In the year 1986 he received an award of the Boris Kidrič Fund for Scientific Work and in the year 1989 an award of the Boris Kidrič Fund for Innovations. In the year 2005 he received the Tavčar Acknowledgement of the Medical Faculty of the University of Ljubljana and in the year 2010 he received the Hippocrates Acknowledgement of the Medical Chamber of Slovenia.

Full prof. Dr. h. c. Mirko Toš (1931, Drbetinci–2018 Copenhagen, Denmark) graduated at the Medical Faculty in Ljubljana in the year 1957 and validated his degree in Denmark in the year 1960. In the year 1966 he completed his specialisation in otorhinolaryngology and also his doctorate. A year later he became a senior doctor. For many years he was carrying out tasks of an assistant of chief of the ward for otorhinolaryngology at the Glostrup Hospital in Copenhagen (1967–1972) and at the Gentofte University Hospital in Copenhagen (1972–1980). In the year 1980 he became head of the ward. In the years between 1975–2001 he gave lectures at the University of Copenhagen where in the year 2008 he became a full professor. All the time he was an active researcher, he studied mucous membrane of respiratory organs and middle ear. In his clinical work and research he focused especially on microsurgery of the middle and inner ear and on neurosurgery of auditory nerve and developed the innovative so-called translabyrinthine approach. By his merit the clinic in Gentofte became world-famous

and full prof. Toš became the leading world expert in the field of surgery of head and neck. With him were improving also numerous Slovenian, especially Maribor otorhinolaryngologists, who today transfer knowledge and experiences to younger generations and are teachers of our faculty. Since the establishment of the Faculty of Medicine of the University of Maribor he was holder of the subject Otorhinolaryngology and was, between the years 2007–2012, also giving lectures. His extensive bibliography encompasses more than 100 scientific–research articles, mainly in the field of otorhinolaryngology. As an author or co-author he issued ten books on otology, otosurgery, otoneurosurgery and rhinology. As a co-editor or member of editorial boards he cooperated in leading scientific journals: American Journal of Otorinolaryngology, ORL in Basel, Acta Oto-Laryngologica, Otolaryngology – Head&Neck Surgery, European Archives of Oto-Rhino-Laryngology, Rivista Italiana di Otorinolaringologia and Auris Nasus Larynx from Tokio. Fruitfully he cooperated in numerous professional associations. Thus he was a president of the European Skull Base Society, Pulitzer Society, European Federation of Otorhinolaryngological Societies (EUFOS), European Rhinological Society, European Academy of Otology and Neuro-Otology (EANO) and Scandinavian Otorhinolaryngological Society. He was also a member of the Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum, American Association for Research in Otology,

International Skull Base Society, etc. He organised many international courses and symposiums in the field of tympanoplasty and auditory surgery of neurinoma and presided over numerous international scientific congresses. For his work he received numerous awards and acknowledgements: in 1982 the Klein Award, in 1993 the Knight's Cross of Danish queen Margrethe II. He was an honorary member of numerous otorhinolaryngological societies of European countries. In the year 2001 he became an honorary doctor of the University of Maribor, in the year 2002 an honorary citizen of the municipality Sveti Andraž in Slovenske gorice and in the year 2013 an honorary member of the Vitomarci Cultural and Artistic Society. In Vitomarci he spent his years after the retirement. For his immense support to the establishment and functioning of our faculty he received in the year 2016 an honorary title honorary visiting professor of the Faculty of Medicine of the University of Maribor.

Academician full prof. Milan Agbaba (1935, Drvar) completed his medical studies in the year 1960 at the School of Medicine, University of Zagreb and there in the year 1964 carried out his specialisation. He defended his doctorate of science at the School of Medicine, University of Zagreb in the year 1973. In the year 1979 he became an associate and in the year 1987 full professor. In the Clinical Institute for Diagnostic and Interventional Radiology MF ZG (of which he was head between 1987

and 1991) and in KBC Zagreb (Clinical Hospital Centre Zagreb) he introduced computer tomography (CT). He published more than fifty attention-grabbing scientific and technical works. He is the editor of the first textbook in the field of radiology for medical students and as a co-author he cooperated also in ten other medical textbooks. In the postgraduate study of the Zagreb School of Medicine he was holder of eight subjects. He is a member of numerous domestic and foreign professional associations. Since the year 1987 he was a correspondent and since the year 1991 he has been a full member of the Croatian Academy of Sciences and Arts (AMZH).

Academician honorary full prof. Hermann Haken (1927, Leipzig) is a physicist and honorary professor (1996 University in Stuttgart) and the founder of the theory of synergies from the University of Stuttgart. He studied mathematics and physics in Saale and in Erlangen where he in the year 1951 defended his doctorate of science. As a visiting professor he gave lectures in Great Britain and the USA. To a full professor in the field of theoretical physics he was elected in 1960 at the University of Stuttgart. In his impressive opus he records more than 20 textbooks and monographs on atomic and molecular physics, quantum field theory, principles of brain functioning, information theories of synergy, etc. He was also an editor of Springer Series and Synergetics. Between the years 1962–1966 he established quantum mechanical laser theory and is a pioneer of theory of

synergy – science on cooperation of multi-component systems. Posterior to the year 1985 he, as a researcher, dedicated himself to macroscopic bases of synergy, especially implementation in medicine, cognitive researches and at last to psychology. Important is his contribution in the field of laser physics and nonlinear optics, statistical physics, group theories; he is also called the father of synergy, science of self-organization. For his work he received numerous acknowledgements and awards in Germany, Great Britain and the USA. At the universities in Madrid, Florida, Munich and Regensburg he became an honorary doctor. He is a member of academies of sciences in Moscow, Heidelberg, London, etc. In the year 2002 he was appointed as an honorary senator by the University of Maribor.

Academician full prof. Ivo Padovan (1922, Korcula–2010, Zagreb), a physician, world-famous otorhinolaryngologist (born on February 11, 1922 in Korcula and after the maelstrom of war in which he actively participated) completed his medical studies in the year 1947 in Zagreb. In the year 1950 he completed his specialisation in otorhinolaryngology and built his professional path at the Zagreb Clinic for Otorhinolaryngology »Sisters of Mercy« where he was head between the years 1966–1988. He improved his knowledge in France, Germany, the USA, Switzerland, Great Britain, Canada and Russia. In the year 1961 he became an assistant professor and in the year 1967 a

full professor for the field of otorhinolaryngology at the Medical Faculty in Zagreb. Prof. Padovan is the founder of contemporary audiometry, he was focused on diagnostics and treatment of malignant tumors and on plastic and reconstructive surgery of head and neck. He established the Institute for Study and Protection of Ears and Respiratory Organs and the Institute for Climatotherapy in Crikvenica. He was a member of respected professional institutions at home and abroad, especially in the USA, Great Britain, France and Switzerland. His bibliographic opus encompasses more than 120 scientific and around 200 professional works. He was a chief editor of Medical Encyclopedia, Medical Lexicon and Medical Dictionary. He established and edited also scientific journals *Otorhinolaryngologica* and *Libri Oncologici*. In the year 1975 he became an associate member and in the year 1983 a full member of the Croatian Academy of Sciences and Arts. In the year 1989 he was a secretary, from the year 1991 until 1997 a vice-president and until the year 2004 a president of medical class of HAZU (Croatian Academy of Sciences and Arts). He received many awards and acknowledgements: in the year 1993 an award for lifetime achievement, in the year 1985 an award of the world congress for otorhinolaryngology. In the year 1995 he was recognized with the Order of the Croatian Daystar with the figure of Ruđer Bošković. His rich path as a physician, scientist and innovator was concluded in

the year 2010 in Zagreb.

In a brief outline we have shown numerous supporters in the forming of the Faculty of Medicine of the University of Maribor. The mentioned colleagues are the most visible experts from various fields of medicine from Slovenia and the world. With a short presentation in this book we would like to express our gratitude for their support.

Although we, in the formation of the existent book, looked back on the trodden path, let me write down also something of further developmental directions of the Faculty of Medicine of the University of Maribor. In the concluding procedure is the study programme Pharmacy which will be one of the departments of the Faculty of Medicine of the University in Maribor, following the example of numerous foreign faculties or medical universities. Boldly we set ourselves to work and have already prepared the study programme Dental Medicine, wherein we will lean considerably on the Faculty of Medicine Rijeka, for we have only awoken interest for academic career in the field of dental medicine among Maribor dentists. But numerous who enrolled on the postgraduate study show promise that in a few years we will have our own staff in this segment. With the donations of the Faculty of Medicine of the University of Oulu and the Faculty of Medicine of Wurzburg we have additionally equipped two simulation laboratories for the needs of the new study programme. Of course,

we shall still have to buy some simulators which will be needed by students and teachers of the new study programme. With the donation of six dental chairs of the Faculty of Medicine of Wurzburg we have equipped a clinic for practical lessons of dental medicine in a real environment.

I have already mentioned that we almost entirely renewed the uniform master's degree study programme General Medicine and added to it a lot of contents so that we will qualify students also for research work. We joined some contents sensibly, gave larger stress to competency and particularly to ethic. We have made plans many years and now we are so far: posterior to a decision of the Senate of the Faculty of Medicine of the University of Maribor a call is in preparation of the study programme General Medicine in the English language.

According to the new law on higher education we, at the Faculty of Medicine of the University of Maribor, already in the academic year 2017/2018, for a shorter working time or in lesser 25-percent share, employed 80 to 90 physicians from the University Clinical Centre and in this way at least somewhat assuaged staff deficit at our faculty. The fact that the faculty implements study programme on undergraduate and postgraduate levels predominantly with the help of contractors under service contracts is actually the only thing we are reproached for time and again by the inspectors of study process implementations. At the consultation

on the situation of medical faculties and university clinical centres in September 2016 we have pointed out to this also ourselves with the help of esteemed foreign and domestic experts. We have offered solutions, but more than a few brief meetings with competent authorities unfortunately did not occur. By all means we will do everything that is in our power to have our students continue receiving internationally comparable knowledge and being formed into educated, ethical physicians, full of empathy, who will love to stay in their homeland without a bitter aftertaste.

The book that is in front of you is yet another little stone in the mosaic which we call the Faculty of Medicine of the University of Maribor. For the mosaic to be perfect and a masterpiece, which will resist woes of time, it will be necessary in the future to examine archival documentation and gather and arrange the missing fragments – already some planners of the programme General Medicine were not higher education teachers upon the mentioned year. Today they, of course, are and it would be right that younger generations know who these individuals, who in the idea of establishing the second Slovenian medical faculty recognized also their personal, professional and academic interest, are. Tempus fugit, time passes, that is why I am convinced that those who are not in this selection will find their appropriate place in some of the following publications. About numerous esteemed physicians, who have as

pioneers broken new ground of the development of medical science, there are records in the monograph General Hospital Maribor: 1799–1999 and in the monograph issued upon the tenth anniversary of the Faculty of Medicine of the University of Maribor.

And last but not least: gathered records will in time become a document and enrichment of the history of medicine, for this existent selection represents the first such work in this part of Slovenia.

Maribor, 2018

Dean of Faculty of Medicine of University of Maribor
Full Prof. Ivan Krajnc, MD, senior councilor

Kazalo

BEDJANIČ MILKO
BERČIČ JANKO
BERVAR MARIJAN
BORKO ELKO
BREZNIK RADOVAN
BRUMEC VILJEM
BUT IGOR
ČERNELČ DRAGA
ČERNELČ MILAN
GADŽIJEV M. ELDAR
GLASER EDVARD
GORIŠEK BORUT
GREGORIČ ALOJZ
HOJS RADOVAN
JANŽEKOVIČ ZORA
JESENOVEC NIKO
KAMENIK MIRT
KOKALJ VOKAČ NADJA
KRAJNC IVAN
KRAMPAČ IVAN
LAVRIČ BOŽIDAR
MATKO IVAN

MIKSIĆ KAZIMIR
MIČETIĆ TURK DUŠANKA
PAHOR DUŠICA
PEČOVNIK BALON BREDA
RAKOVEC FELSER ZLATKA
SAKS ALEMKA
SINKOVIČ ANDREJA
SKALICKY BOGO
SKALICKY MARJAN
SKOK PAVEL
STROJNIK TADEJ
TAKAČ IZTOK
TETIČKOVIČ ERIH
TURK ZMAGO
VEINGERL ANTON
VLAISAVLJEVIĆ VELJKO
VRABL MIRAN
VREČER BOJAN
ŽIC LJUBICA

Akad. prof. dr. MILKO BEDJANIČ, dr. med. (1904–1976)

28

Vir: Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999, str. 199

Rojen je bil leta 1904 v Sarajevu, študij medicine je začel na fakulteti v Ljubljani in ga zaključil leta 1929 na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Specializacijo iz interne medicine in infektologije je opravljal v Splošni bolnišnici Maribor in leta 1936 opravil tudi specialistični izpit. Leta 1938 je postal prvi predstojnik strokovno in organizacijsko samostojnega infekcijskega oddelka. V času okupacije se je aktivno vključil v odporiško gibanje in rešil življenje številnim rojakom, pa tudi tujim vojnim ujetnikom. Leto dni po koncu vojne je odšel v UKC Ljubljana. Strokovno se je izpopolnjeval v Franciji in Angliji. Leta 1947 je bil imenovan za honorarnega predavatelja na infekcijski kliniki v Ljubljani, leta 1950 pa postal predstojnik klinike in jo vodil 20 let. Leta 1968 je bil izvoljen za dopisnega in 1973 za rednega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Od 1975 do smrti leta 1976 je bil tajnik razreda za medicinske vede.

Leta 1950 je bil izvoljen v naziv docent na Medicinski fakulteti v Ljubljani, leta 1957 v naziv izredni profesor

in leta 1963 v naziv redni profesor. V letih 1958–1959 je bil njen dekan. Napisal je več učbenikov in več kot 30 strokovnih in znanstvenih člankov. Uvedel je sodobno zdravljenje akutnih streptokoknih infekcij s penicilinom, pojasnil vzroke endemskega klopnega meningoencefalitisa, bil pa je tudi glavni organizator preventivne in kurativne dejavnosti proti otroški ohromelosti. Med prvimi je zagovarjal preventivno cepljenje proti otroški paralizi in med epidemijo 1956. leta na kliniki ustanovil respiracijski oddelek ter ustrezni biokemični laboratorij. Po epidemiji 1957. leta je po lastnih zamislih zgradil novo kliniko, ki je ustrezala sodobnim načelom izolacije, in je istočasno služila tudi kot republiška osamitvena (karantenska) bolnišnica.

V organizaciji Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja Splošne bolnišnice Maribor oz. kasneje UKC Maribor potekajo od leta 1997 vsaki dve leti strokovna srečanja s skupnim imenom Bedjaničev simpozij, v spomin na pionirja sodobne infektologije

(*Črevesne okužbe*, 1997; *Okužbe s humanimi herpesvirusi*, 1999; *Klamidijske okužbe*, 2001; *Sepsa in septični šok*, 2003; *Nalezljive bolezni v otroški dobi*, 2005; *Okužbe v kirurgiji*, 2007; *Infektologija nekoč, danes, jutri*, 2009, ki je sovpadal z 80-letnico Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja UKC MB; *Okužbe urogenitalnega trakta*, 2011; *Obravnava bolnika z vročino*, 2013; *Pristop k starostniku z okužbo*, 2015; *Nujna stanja v infektologiji*, 2017).

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Bedjaničev simpozij
- <http://www.sazu.si/o-sazu/clani/umrli.html>

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=A42829155>

Doc. dr. JANKO BERČIČ, dr. med.

(1924–2017)

30

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1924 v Ljubljani in se z družino leta 1927 preselil v Maribor. Druga svetovna vojna je prekinila njegovo šolanje, saj se je leta 1941 zaposlil pri železnici kot telegrafist v Celovcu in ob Vrbskem jezeru. Leta 1943 so ga prisilno mobilizirali in iz Salzburga poslali na Norveško, leto kasneje v Francijo, od koder je po zavezniški invaziji, v kateri je bil ranjen, prišel v ameriško ujetništvo. Iz Anglije ga je pot vodila v Ameriko, kjer je po odpustu iz bolnišnice delal v raznih tovarnah, urejal je tudi taborišnični časopis. Preko Francije in Nemčije se je leta 1946 vrnil v Slovenijo in nadaljeval šolanje.

Leta 1953 je zaključil študij na Medicinski fakulteti v Ljubljani in se zaposlil v mariborski bolnišnici, v kateri je deloval od leta 1958 do upokojitve leta 1994. Specialistični izpit iz otorinolaringologije je opravil leta 1959. Leta 1973 je na Medicinski fakulteti v Ljubljani zagovarjal doktorsko disertacijo. Leta 1976 je bil izvoljen v naziv docent, leta 1989 je naziv obnovil. Leta 1994 se je upokojil. Ugleden visokošolski učitelj, raziskovalec in

publicist ter čuteč zdravnik je sklenil svojo življenjsko pot na pragu poletja 2017.

Na strokovnem področju se je pretežno ukvarjal z onkološkimi obolenji; leta 1968 je npr. raziskoval okvare grla po podaljšani intenzivni terapiji. Leta 1972 je izvedel prvo radikalno izpraznitev vratu. Izpopolnjeval se je v Amsterdamu, Mainzu, Baslu, na povabilo se je mesec dni leta 1973 izpopolnjeval tudi v White Memorial Medical Centru v Los Angelesu v ZDA. Znanstvene in strokovne članke je objavljaval v domačih in tujih revijah, pri Zveznem patentnem uradu v Beogradu je prijavil tudi več patentov za instrumente, potrebne v otorinolaringologiji, zlasti tubuse. Bil je recenzent v domačih in tujih strokovnih revijah.

Predaval je na Visoki zdravstveni šoli/Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, objavljaval v domačih in tujih revijah, bil mentor pri številnih diplomskih delih, izdal dve knjigi in posnel film. Od leta 1969 je bil član Komisije za znanstveno-raziskovalno

delo Splošne bolnišnice Maribor.

Na pobudo tedanjega direktorja Splošne bolnišnice Maribor, prim. Iva Koražije, dr. med., je bil leta 1971 ustanovljen Oddelek za znanstveno raziskovalno delo SBM, doc. dr. Janko Berčič pa je postal prvi predstojnik. Pod njegovim vodstvom je bila organizirana informacijsko-dokumentacijska služba (INDOK), tako da se je oddelek lahko vpisal v razvid raziskovalnih enot Slovenije. SBM je od tedaj imela status raziskovalne ustanove. Doc. dr. Janko Berčič je predlagal reorganizacijo oddelka, in sicer naj bi izvajali neke vrste raziskovalni inženiring, v katerem naj bi bili raziskovalci deležni vse potrebne podpore.

Doc. dr. Janko Berčič je vodil Oddelek za znanstveno-raziskovalno delo do leta 1972, nato je vodstvo prevzela prof. dr. Draga Černelč, po njenem odhodu v Ljubljano pa ga je ponovno vodil, in sicer od 1978 do 1986. V času njegovega delovanja je bila leta 1979 izdana tudi Bibliografija del in zapisov delavcev

SBM v letih 1945–1978. Zanimiv je podatek iz poročila doc. Berčiča, da je bila do leta 1977 povprečna starost raziskovalcev 55 let, do leta 1982 pa se je znižala na 44 let, saj so lahko zdravniki največkrat podiplomsko študirali šele po opravljenem specialističnem izpitu.

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je tedanji rektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Vladimir Bračič, imenoval komisijo za pripravo stališča o organizaciji medicinskega študija v Mariboru v sestavi: zasl. prof. dr. Viljem Brumec, dr. med., predsednik, člani pa: doc. dr. Janko Berčič, dr. med., prof. dr. Edvard Glaser, dr. med., doc. dr. Valter Keršič, dr. med., prof. dr. Ivan Krampač, dr. med., prim. Karel Šparaš, dr. med. Konec leta 1977 je bil podpisan sporazum o temeljih medsebojnega sodelovanja med Splošno bolnišnico Maribor, Zdravstvenim domom Maribor in Zavodom za zdravstveno varstvo Maribor, ki je bil temelj za oblikovanje skupne učne, znanstveno–raziskovalne in publicistične baze.

Kot predavatelj Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru je leta 2002 prejel zlato plaketo Univerze v Mariboru.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv UKC MB

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=00527>

Doc. dr. MARIJAN BERVAR, dr. med. (1952–)

Foto: osebni arhiv

Rodil se je leta 1952 v Ljubljani. Študij medicine je zaključil leta 1978 v Beogradu, kjer je opravil strokovni izpit in leta 1984 tudi specialistični izpit iz plastične in rekonstruktivne kirurgije ter se zaposlil v Splošni bolnišnici Maribor. Leta 1989 je na Vojnomedicinski akademiji v Beogradu zagovarjal magisterij, leta 2001 pa na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani doktorsko disertacijo. Na ljubljanski medicinski fakulteti je bil v letih 1995 in 1999 izvoljen v naziv asistent in leta 2005 v naziv docent za predmetno področje kirurgija. Med študenti velja za dobrega učitelja; tudi bolniki ga ocenjujejo kot izjemno empatičnega zdravnika in dobrega strokovnjaka.

Doc. dr. Marijan Bervar je specialist plastične in rekonstruktivne kirurgije, ki je leta 1989 izvedel prvi uspešni prosti prenos kožno-fascialnega režnja v Splošni bolnišnici Maribor, začel je tudi z raziskavami na področju takojšnje rekonstrukcije po delni ali popolni amputaciji palca roke ter izgubi mehkih tkiv

34 nad dorzalnimi deli sklepov prstov rok. Razvil je tudi alternativno video metodo kvantitativnega ocenjevanja funkcijskega izpada po poškodbi ishiadičnega živca podgane (t. i. video analiza odtisa stopal med stanjem živali) ter uvedel statični ishiadični indeks za oceno funkcijske obnovitve v takih razmerah. Raziskal je vpliv šibkega nizkofrekvenčnega elektromagnetnega sevanja na funkcijsko obnovo po poškodbah ishiadičnega živca podgane.

Doc. dr. Marijan Bervar se je dejavno vključil v pedagoški proces na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, še zlasti v priprave in izvedbo predmeta Kirurgija, kjer je na povabilo izr. prof. dr. Kazimirja Miksića kot predavatelj in vodja vsebinskega sklopa Plastična in rekonstruktivna kirurgija organiziral skupino sodelavcev s posameznih ožjih strokovnih področij.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- 50 let Oddelka za plastično in rekonstruktivno kirurgijo
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM
- <http://www.ukc-mb.si/oddelki-sluzbe-enote/klinika-za-kirurgijo/oddelek-za-plasticno-in-rekonstruktivno-kirurgijo/raziskovalna-publicisticna-in-pedagoska-dejavnost/>

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=07543>

Zasl. prof. dr. ELKO BORKO, dr. med., višji svetnik (1934–)

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1934 v Mariboru. Študij medicine je zaključil leta 1959 na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Leta 1963 je začel svojo bogato strokovno in raziskovalno pot za kratek čas v Zdravstvenem domu Maribor, nadaljeval leta 1966 v Splošni bolnišnici Maribor in leta 1967 opravil specialistični izpit. Na Medicinski fakulteti v Zagrebu je leta 1979 zagovarjal magisterij in 1981 doktorat. Leta 1982 je bil izvoljen v naziv docent na Medicinski fakulteti v Ljubljani in nato še v naziv izrednega profesorja. Od leta 1996 je redni profesor. Leta 1998 se je sicer upokojil, vendar je še vrsto let sodeloval na kliniki in pri delu s študenti.

Zelo se je angažiral pri ustanavljanju Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in postal leta 2003 tudi prvi predsednik akademskega zbora. Vrsto let je bil član habilitacijske komisije Univerze v Mariboru. Kot razmišljujoča osebnost je vzpostavil tesno sodelovanje z drugimi sorodnimi asociacijami, društvi in ustanovami, zlasti s tistimi, ki se ukvarjajo z zgodovino medicine.

Ginekolog in porodničar, dolgoletni predstojnik ginekološkega oddelka, visokošolski učitelj na Visoki zdravstveni šoli, Fakulteti za zdravstvene vede, Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, prvi predsednik Akademskega zbora MF UM, od leta 2008 predsednik Medikohistorične sekcije Slovenskega zdravniškega društva in Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, višji svetnik. Leta 2013 je postal predsednik strokovnega sveta Združenja za integrativno medicino, utemeljitelj sodobnega načrtovanja družine, publicist in promotor, od leta 2014 častni član Slovenskega zdravniškega društva in častni član Zdravniške zbornice Slovenije – vse to je zasl. prof. dr. Elko Borko.

Njegovo strokovno in znanstveno–raziskovalno področje delovanja je bilo reproduktivno zdravje v najširšem pomenu te besede, bil je pionir na področju načrtovanja družine in eden začetnikov laparoskopskih posegov v ginekologiji. V šestdesetih letih prejšnjega

stoletja je razvijal zdravljenje raka na ustju maternice.

Junija 1974 je prevzel naloge predstojnika ginekološkega oddelka in si ves čas, do leta 1990, ko je s tega mesta odstopil, prizadeval za ponovno združitev ginekološkega in porodniškega oddelka (v petdesetih letih sta se na pobudo prim. Franca Rostaherja, dr. med., ločila na ginekologijo I in II ter porodnišnico). Aktivno se je vključil tudi v prizadevanja, ki so omogočila s samopriskom zgrajeno novo porodnišnico in obnovljeno ter razširjeno ginekologijo.

Iz bogate bibliografske zakladnice povzemamo le nekatera dela: s prof. dr. Lidijo Andolšek Jeras je leta 1968 izdal knjigo *Kako se zavarujemo pred neželjeno nosečnostjo*, leta 1977 še *Načrtujmo potomstvo* (do leta 1982 je doživela pet ponatisov in prevod). S sodelavci je leta 1975 izdal učbenik *Ginekologija za zdravstvene šole*, dve leti zatem je izšla še zelo dopolnjena in spremenjena izdaja. Leta 1998 je izšel učbenik *Ginekologija* (urednik Elko Borko, souredniki: Borut Gorišek, Iztok Takač,

Darja Arko, Božo Kralj). V sodelovanju s FHI (Family Health International) je ustanovil raziskovalni center, v katerem so opravili sedem mednarodnih kliničnih raziskav; pri kar šestih je bil vodilni raziskovalec.

Zasl. prof. dr. Elko Borko si je kot član Fakultetnega sveta Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani do leta 1991 zelo prizadeval, da bi si čimveč študentov medicine z ljubljanske fakultete nabiralo praktična znanja in izkušnje v Splošni bolnišnici Maribor. Kot dolgoletni predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka in vizionar je pomembno prispeval k razvoju medicinske znanosti.

Za svoja prizadevanja in požrtvovalno delo na področju medicine je prejel številna priznanja: red dela s srebrnim vencem leta 1979; medaljo za strokovno sodelovanje z Inštitutom za načrtovanje družine Ljubljana leta 1980; zlato plaketo Univerze v Mariboru leta 1998; častni znak svobode Republike Slovenije leta 2002; priznanje za prispevek k razvoju reproduktivne

medicine leta 2002; zaslužni profesor Univerze v Mariboru leta 2008; srebrni grb Mestne občine Maribor leta 2009, priznanje MF UM za posebne zasluge leta 2015.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhivi SBM, UKC MB in MF UM, MOM, Urad predsednika republike RS

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=07233>

Doc. dr. RADOVAN BREZNIK, dr. med.

(1940–)

38

Vir: 80 let hospitalne ginekologije in porodništva v Mariboru: mednarodni znanstveni simpozij, Univerzitetni klinični center Maribor, str. 92

Rodil se je leta 1940 v Markovcih pri Ptujju in leta 1964 zaključil študij na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Leta 1966 se je zaposlil v Splošni bolnišnici Maribor in 1972 opravil specialistični izpit iz ginekologije in porodništva. Na Medicinski fakulteti v Novem Sadu je leta 1981 zagovarjal doktorsko disertacijo. Leta 1986 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen v naziv docent za področje ginekologije in porodništva; izvolitev je v letih 1992 in 1999 obnovil. Ministrstvo za zdravstvo, družino in socialno varstvo mu je leta 1992 podelilo primariat. Leta 2003 se je upokojil, do tedaj pa je opravljal naloge predstojnika Oddelka za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo.

Na mariborski ginekologiji se je po letu 1970 oblikoval strokovni tim, ki je dejavnost pripeljal na pot kliničnosti in mednarodne prepoznavnosti; med pomembnimi snovalci razvoja je bil tudi doc. dr. Radovan Breznik. Ko se je dejavnost leta 1999 preoblikovala v Službo za ginekologijo in perinatologijo, je prevzel

naloge predstojnika Oddelka za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo in ga vodil do leta 2003.

Doc. dr. Radovan Breznik je skupaj z zasl. prof. dr. Elkom Borkom veliko strokovne in raziskovalne skrbi posvečal reproduktivni medicini in načrtovanju družine, zlasti z uvajanjem številnih novih metod, ki so pomembno vplivale na znižanje števila zapletov in tudi smrti žensk zaradi posledic odpravljanja neželenih nosečnosti. Na drugi strani sta se zelo zgodaj začela ukvarjati z vprašanji zdravljenja neplodnosti. Leta 1982 se je izpopolnjeval na sedežu organizacije Family Health International z namenom raziskati plodnost, leto kasneje pa je v SBM opravil prvi poskus in vitro fertilizacije; laboratorijski del je bil delo prof. dr. Veljka Vlajsavljevića. Na razvoj ginekološke stroke je odločilno vplival projekt Začetek razvoja metod oploditve zunaj telesa (nosilec Radovan Breznik) v okviru Posebne raziskovalne skupnosti (PORS) leta 1983.

Za zgodovinski okvir je treba pojasniti, da so bili

začetki zunajtelesne oploditve že leta 1978 v Angliji, le malo zatem so izjemne uspehe dosegli Avstralci. V Ljubljani je raziskovalna skupina pod vodstvom akad. prof. dr. Lidije Andolšek Jeras (1929–2002) raziskovala v projektu z naslovom *Poskusi fertilizacije in vitro in prenos embrija*, mariborska skupina pod vodstvom doc. dr. Radovana Breznika (zasl. prof. dr. Elko Borko, prof. dr. Veljko Vlajsavljević in drugi) pa pod naslovom *Možnosti hormonskih testov in ultrazvoka pri določanju optimalnega časa laparoskopije za aspiracijo jajčeca* – obe raziskovalni nalogi predstavljata začetek nove dejavnosti v Sloveniji. V Ljubljani so prvega otroka iz epruvete porodili leta 1984, v Mariboru pa predvsem zaradi pomanjkljive opreme in neprimernih prostorov šele leta 1989.

V Mariboru so leta 1984 prvič izvedli vnos foliklov s pomočjo ultrazvočno vodene punkcije, kar je bila v tedanjem času prava posebnost, saj je metoda postala splošno uveljavljena šele po letu 1987.

Na območju bivše Jugoslavije so se tako razvili trije centri za zdravljenje neplodnosti: Zagreb, Ljubljana in Maribor, kjer je skupina pod vodstvom doc. dr. Radovana Breznika nadaljevala z raziskavami v okviru Raziskovalne skupnosti Slovenije. Dejavnost je za nekaj let zamrla, ginekologi so vso energijo vložili v promocijo referendumu za obnovo in razširitev ginekologije, zbirali so denar (tudi z akcijskimi prodajami umetniških del) za nakup nujno potrebnega ultrazvoka. Potem ko se je prof. Vlaisavljević izpopolnjeval v Melbournu, je dejavnost po preselitvi v obnovljene prostore leta 1993 doživela preporod in razcvet ter domala nesluten razvoj.

Doc. dr. Radovan Breznik je veljal za izjemnega strokovnjaka in zdravnika, ki se je znal približati ženskam in njihovim zdravstvenim težavam. Bil je mentor podiplomskim študentom in sekundarijem, izpopolnjeval pa se je v številnih tujih centrih: v Erlangnu, na Dunaju, v Gradcu, Stockholmu idr. Objavljal je v domači in tuji strokovni literaturi. Spisal

je tudi poglavje v učbeniku *Ginekologija* (urednik Elko Borko in sod., leta 2006 in 2008), predaval na Visoki zdravstveni šoli, kasnejši Fakulteti za zdravstvene vede in sodeloval v pedagoškem procesu na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM
- Zdrav Vest 2011; 8:1–9–1–19

Bibliografija

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=03456>

Zasl. prof. dr. VILJEM BRUMEC, dr. med. (1925–2014)

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1925 v Mariboru, se leta 1946 vpisal na Medicinsko fakulteto v Zagrebu ter jo zaključil leta 1953. Do leta 1954 je opravljal staž v Vipavi, nato leto dni delal v Mariboru, še leto dni v zdravstvenem domu v Lenartu v Slovenskih goricah, od leta 1957 do 1959 je bil zdravnik sekundarij v bolnišnici v Črni na Koroškem. Leta 1962 je opravil specializacijo iz ginekologije in porodništva. Želja po poglobljanju znanja v dobro bolnic in porodnic ga je peljala tudi na raziskovalno pot in leta 1972 je na Medicinski fakulteti v Zagrebu zagovarjal doktorsko disertacijo. Leto zatem je bil izvoljen v naziv docent na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, leta 1978 v naziv izredni profesor za področje ginekologije in porodništva. Leta 1981 je bil na Pedagoški akademiji Univerze v Mariboru izvoljen v naziv redni profesor za področje anatomije in fiziologije človeka. Habilitacijo je potrdil leta 1986 še na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru. Leta 1989 se je upokojil, a le za kratek čas.

Leta 1971 je poiskal nove izzive. Zaposlil se je na

Pedagoški akademiji Univerze v Mariboru kot predavatelj za anatomijo in fiziologijo in bil dva mandata njen dekan. Aktivno je sodeloval pri preobrazbi ustanove, ki je leta 1986 prerasla v Pedagoško fakulteto Univerze v Mariboru ter prevzel naloge prodekana za raziskovalno in umetniško dejavnost. Bil je ustanovitelj in dolgoletni predstojnik Raziskovalnega inštituta ter glavni urednik Znanstvene revije, ki jo je izdajala Pedagoška fakulteta (1989–1993). Napisal in izdal je tudi učbenik *Funkcionalna anatomija človeka*.

Tretje poglavje v svojem bogatem raziskovalnem, publicističnem in pedagoškem delu je zasl. prof. dr. Viljem Brumec spisal z ustanovitvijo in delovanjem Visoke zdravstvene šole Univerze v Mariboru, katere dekan je bil od 1993 do 1994, ko je pobudo prevzela prof. dr. Dušanka Mičetić Turk in visokošolsko ustanovo preoblikovala v Fakulteto za zdravstvene vede.

Zasl. prof. dr. Viljem Brumec je leta 2014 sklenil svojo bogato in razgibano življenjsko pot.

Razvil je porodništvo v mariborski bolnišnici na evropsko raven. Konec šestdesetih let preteklega stoletja so zasl. prof. dr. Viljem Brumec, dr. med., doc. dr. Anton Veingerl, dr. med. in Igor Japelj, dr. med. kot prvi v državi uvedli nove diagnostične postopke in nov pristop k vodenju porodov. Tako je leta 1966 kot prvi v nekdanji Jugoslaviji uvedel ugotavljanje stanja ploda med porodom z metodo mikroanalize fetalne krvi, začel je tudi s predporodnim ugotavljanjem Rhesus hemolitične

bolezni. Leta 1968 je z doc. dr. Antonom Veingerlom, dr. med. in transfuziologom prof. dr. Edvardom Glaserjem, dr. med. uspešno opravil intrauterino fetalno transfuzijo pri obolelem plodu. Leta 1969 se je po njegovi zaslugi začela sistematična profilaksa Rhesus hemolitične bolezni. Na področju neonatologije je s sodelavci uvedel sodobno primarno oživljanje ob porodu prizadetih novorojencev. Upravičeno ga štejemo med pionirje ultrazvočnih preiskav (perinatološka dejavnost je leta 1968 dobila prvi ultrazvočni aparat). Z dejavnostjo sta se razen njega podrobneje ukvarjala doc. dr. Alemka Saks, dr. med. in Igor Japelj, dr. med., ki se je v nadaljevanju domala v celoti posvetil proučevanju izjemnih možnosti ultrazvočne diagnostike in je postal »oče« ultrazvoka oz. mariborske šole ultrazvoka za celotno jugovzhodno Evropo.

Po zaslugi zasl. prof. dr. Viljema Brumca je postala mariborska bolnišnica vodilni perinatološki center za področje nekdanje Jugoslavije. Leta 1971 je s sodelavci izdal monografijo *Mikroanalize fetalne krvi in novejši postopki v porodništvu*, ki je izšla tudi v srbskem in hrvaškem jeziku in je predstavljala več kot dvajset let osnovni učbenik sodobne perinatologije. S prof. dr. Asimom Kurjakom sta leta 1977 v Zagrebu uredila in izdala jugoslovanski učbenik *Perinatalna medicina*.

Kot ugleden in spoštovan strokovnjak je bil med tistimi, ki so si dolga leta prizadevali za ustanovitev Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. V začetku leta 1976 ga je tedanji rektor Univerze v Mariboru, prof.

dr. Vladimir Bračić, imenoval v delovno skupino za proučitev možnosti o uvedbi medicinskega študija na mariborski univerzi. Rezultat njenih ugotovitev je bil leta 1977 podpisan sporazum o temeljih medsebojnega sodelovanja med Medicinsko fakulteto v Ljubljani, Splošno bolnišnico Maribor, Zdravstvenim domom Maribor in Zavodom za zdravstveno varstvo Maribor. S tem aktom je postala Splošna bolnišnica Maribor učna bolnišnica Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani.

Izjemno vidna je njegova vloga v času ustanavljanja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Leta 2004 je postal prvi nosilec predmeta Zgodovina medicine in prevzel naloge predstojnika istoimenske katedre. Leta 2008 je izdal učbenik *Kratka zgodovina medicine*. Bil je tudi mentor številnim diplomantom in doktorandu.

Bil je med ustanovnimi člani Medikohistorične sekcije Slovenskega zdravniškega društva in leta 1980 med ustanovnimi člani Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije. V obeh društvih je bil izjemno dejaven član. S prof. dr. Manico Špendal je objavljala tudi v reviji *Studia Historica Slovenica*, zlasti prispevke s področja patografije glasbenih ustvarjalcev (npr. J. Ipavca, H. Wolfa, R. Wagnerja itd.). Bil je izjemno širok človek, etika in estetika sta bila njegova življenjska postulata, odprt pa je bil tudi za izzive in pridobitve sodobnega časa.

Za svoja prizadevanja in izjemen prispevek na področju proučevanja zgodovine in pomembno

pedagoško in raziskovalno delo je prejel vrsto priznanj. Župan Mestne občine Maribor mu je leta 1993 izročil mestni pečat MOM za zasluge za ustanovitev Visoke zdravstvene šole. Leta 1997 je postal zaslužni profesor Univerze v Mariboru, Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru mu je leta 2012 podelila naziv zaslužni gostujoči profesor MF UM, leta 2013 je prejel zlato plaketo Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru za zasluge na pedagoškem in znanstveno–raziskovalnem področju.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Kornhauser P, Patografija znamenitih osebnosti
- Janžekovič B., ur. Viljem Brumec: 1925–2014. Maribor: Univerzitetna knjižnica; 2017

Bibliografija

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=00528>

Prof. dr. IGOR BUT, dr. med. (1965–)

44

Foto: osebni arhiv

Rodil se je leta 1965 v Celju in 1989 zaključil študij medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1994 je zagovarjal magisterij in 1998 na isti fakulteti tudi doktorsko disertacijo. Leta 1996 je opravil specialistični izpit iz ginekologije in porodništva. Od leta 1991 je zaposlen v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor. Leta 1997 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen v naziv asistent, 2001 v naziv docent, 2006 v naziv izredni profesor za področje ginekologije in porodništva, leta 2011 je postal redni profesor na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru.

Zgodaj se je podal na raziskovalno pot in leta 2002 dobil znanstveni naziv višji strokovno–raziskovalni sodelavec. Leta 2007 je pridobil naziv znanstveni svetnik. Leta 2007 je postal član uredniškega odbora in recenzent revije *International Urogynecology Journal* (IF za leto 2009 2,412). Od 2009 je član uredniškega odbora znanstvene revije *MF UM Acta Medico–Biotechnica* in recenzent v šestih revijah s faktorjem znanstvene

odličnosti. Od 2008 je član Republiškega razširjenega strokovnega kolegija za ginekologijo in porodništvo. Leta 2009 je prejel naziv zdravstveni svetnik.

Pod okriljem Open Society Institute se je leta 1997 izpopolnjeval iz uroginekologije in pelvične rekonstruktivne kirurgije v Albany Medical Hospital v New Yorku v ZDA. Od leta 2003 je glavni mentor specializantom iz ginekologije in porodništva ter mladim raziskovalcem, magistrandom in doktorandom.

Vrsto let je že vključen v pedagoško delo. Sodeloval je pri izvedbi kliničnih vaj iz ginekologije in porodništva za študente ljubljanske medicinske fakultete, predava na Fakulteti za zdravstvene vede in na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru pri predmetu Ginekologija in porodništvo ter kot licenciran predavatelj tudi v okviru PBL-modulov. Je tudi nosilec predmeta na podiplomskem študijskem programu Biomedicinska tehnologija. Raziskovalno delo s študenti fakultete je bilo dvakrat nagrajeno z bronasto dekanovo nagrado,

in sicer leta 2009 in 2010.

Od leta 2003 je predstojnik Kliničnega oddelka za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo, ginekologijo in perinatologijo v UKC Maribor. Kot mladega zdravnika ga je tedanji predstojnik ginekološkega oddelka, prof. dr. Borut Gorišek, povabil, da je začel v kabinetu za ginekološko urologijo sistematično obravnavati in zdraviti ženske z urinsko inkontinenco. Je soustanovitelj in predsednik Humanitarne organizacije Inkont Maribor (društvo ustanovljeno leta 1999). Ob raziskovalnem in publicističnem delu veliko predava tudi splošni javnosti z namenom ozaveščati ljudi.

Je slovenski in mednarodni učitelj pelvične rekonstruktivne kirurgije z licenco, kot gostujoči profesor predava na tujih fakultetah in operira v tujih zdravstvenih ustanovah. Je uveljavljen učitelj zahtevnih laparoskopskih posegov v ginekologiji, kjer je v klinično delo uvedel številne nove metode. Kot prvi na svetu je

46 izvedel magnetno stimulacijo mehurja in materničnega dna na domu. Novo metodo je opisal tudi v dveh tujih učbenikih s področja uroginekologije in urologije (*Incontinence, Campbell-Walsh Urology*). Vse od leta 1996 se intenzivneje ukvarja z ginekološko endoskopijo, pri čemer razvija zlasti laparoskopijo. Kot prvi je izvedel vse zahtevne laparoskopske posege, vključno z miomektomijo in laparoskopsko histerektomijo. Leta 2010 je začel tudi z laparoskopskimi limfadenektomijami pri pacientkah z rakom endometrija, od 2014 dalje pa tudi z laparoskopskim zdravljenjem motenj statike medeničnega dna. Ob tem je solastnik patenta in prodoren raziskovalec ter povezovalec strokovnjakov s številnih področij v okviru projekta EUREKA, s tem pa uresničuje prizadevanja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru za intenzivno večdisciplinarno raziskovanje.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor:1799-1999
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=14113>

Prof. dr. DRAGA ČERNELČ, dr. med. (1921–2002)

Vir: Splošna bolnišnica Maribor:
1799–1999, str. 210

Rojena je bila leta 1921 v Zg. Beli, medicino je najprej študirala na Dunaju, končala pa v Zagrebu leta 1947 in se zaposlila na otroškem oddelku mariborske bolnišnice. Specializacijo iz pediatrije je opravila leta 1951 (leta 1975 v Tuebingenu tudi iz pnevmofiziologije). Na Medicinski fakulteti v Beogradu je leta 1962 zagovarjala doktorsko disertacijo. Leta 1964 je bila izvoljena v naziv docentka, 1971 v naziv izredna in 1989 v naziv redna profesorica za področje pediatrije. Leta 1966 je dobila naziv primarij.

V Splošni bolnišnici Maribor je bila zaposlena od leta 1947 do 1975, v letih 1955 do 1973 je bila predstojnica otroškega oddelka in od 1972 do 1973 vodja Oddelka za znanstveno–raziskovalno delo. Svojo nadaljnjo strokovno in raziskovalno pot je nadaljevala v Ljubljani, najprej na Kliniki za otorinolaringologijo kot vodja alergološke službe, kasneje in do upokojitve leta 1982 pa na Inštitutu za medicino dela. Umrla je v Ljubljani leta 2002.

Izpopolnjevala se je v Parizu, na Dunaju, v Zuerichu, Kopenhagnu, Stockholmu, Varšavi itd. Od leta 1955 do

48 1961 je vodila dveletno šolo za otroške negovalke. Bila je tudi predsednica komisije za varstvo žena in otrok.

V obdobju, ko je vodila otroški oddelek, se je ta preselil v vilo v Vinarski ulici ob mestnem parku. Že tedaj je imel otroški oddelek 128 postelj in 8 postelj za doječe matere, svoj rentgenski aparat, laboratorij, kuhinjo, lep vrt, vrtec in bolnišnično šolo. V tem času je po zaslugi prof. dr. Drage Černelč prišlo do pomembnega strokovnega razvoja pediatrije v Mariboru. Razvila je prvo pediatrično alergološko službo v nekdanji Jugoslaviji, osredotočena je bila na rehabilitacijo astmatikov s pomočjo zgodnje diagnostike in respiratorne gimnastike. Na otroškem oddelku so leta 1972 uredili sobo za intenzivno nego in poglobili alergološko diagnostiko z odkrivanjem alergenov v hišnem prahu.

Od 1972 do 1978, ko je bila predstojnica znanstveno-raziskovalnega oddelka, je pod okriljem sklada Borisa Kidriča, ki je od leta 1970 prevzel nadzor in financiranje znanstveno-raziskovalne dejavnosti v Sloveniji, sodelovala

v več raziskovalnih projektih skupaj z doc. dr. Jankom Berčičem, prof. dr. Zoro Janžekovič in prim. Borisom Novakom. Kasneje so se skupini pridružili tudi ginekologi. Leta 1975 je odprla sodobno opremljen laboratorij za elektronsko mikroskopiranje. Sredstva zanj je pridobila s pomočjo sponzorjev. Žal je z njenim odhodom delo na tem mikroskopu zamrlo; opremo so delno premestili, delno pa podarili laboratoriju v Ljubljani.

Objavila je več kot 150 člankov v strokovnih in znanstvenih domačih in tujih revijah, napisala in izdala 25 knjig, v katerih na poljuden način obravnava alergijske bolezni. Njena knjiga *Zdrav in bolan otrok* je doživela več ponatisov in prevoda v hrvaški in srbski jezik. Z imunološkim zavodom Zagreb je sodelovala pri izdelavi liofiliziranih in vodnih izvlečkov inhalacijskih in nutritivnih alergenov za kožne teste po vbodni metodi in pri izdelavi alergenov za izzivalne inhalacijske teste pri otrocih. Izdelala je standarde za spirometrijske teste za otroke, ugotovila je tudi, da so pljučne funkcije pri

nezdravljenih otrocih z astmo statistično slabše kot pri zdravljenih. S psihologi je raziskovala pomen duševnih dejavnikov pri astmatičnih otrocih in ugotovila, da je med astmatiki statistično več čustvenih motenj kot pri zdravih otrocih. Poudarjala je pomen respiratorne fizioterapije in športa pri otrocih z astmo. Uspešno je povezovala praktična klinična dognanja s področja alergijskih bolezni z delom v eksperimentalni alergologiji, poudarjala je vedno pogostejše alergijske bolezni pri otrocih in odraslih. Bila je začetnica klinične pediatrije v Mariboru ter gonilna sila razvoja in raziskovalne dejavnosti v Splošni bolnišnici Maribor. Organizirala je tudi več mednarodnih simpozijev in kongresov.

V letih 1968–1970 je bila predsednica alergološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva, 1969–1971 pa predsednica Združenja alergologov Jugoslavije. Leta 1974 je prejela nagrado sklada Borisa Kidriča za izsledke na področju alergologije. Jugoslovansko združenje alergologov ji je podelilo naziv alergolog

in klinični imunolog leta 1983. Bila je tudi častna članica Imunološkega društva. Leta 1998 je prejela Avčinovo priznanje za strokovne dosežke v otroškem in mladinskem zdravstvu na področju alergologije in leta 2000 priznanje Združenja pediatrov Slovenije.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor. 1799–1999
- Deset let MF UM
- Brunčko A., In memoriam prof. dr. Draga Černelč, dr. med., Zdrav vestn, 4/2002; 258–9

Bibliografija:

- <http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=00259>

Prof. dr. MILAN ČERNELČ, dr. med.

(1920–1972)

50

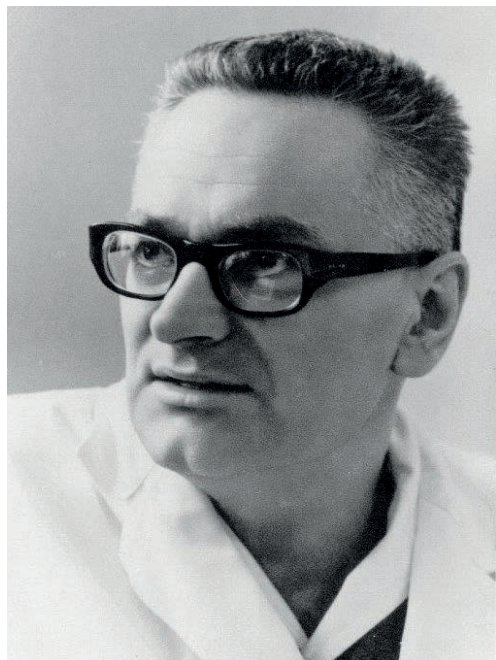

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1920 na Dunaju, študij medicine zaključil leta 1947 v Zagrebu, kjer je leta 1964 zagovarjal tudi doktorsko disertacijo. Specialistični izpit iz interne medicine je opravil leta 1953. Zaposlil se je v Splošni bolnišnici Maribor. V letih 1964 do 1971 je bil predstojnik internega oddelka. Svojo poglavitno strokovno skrb in raziskovalno dejavnost je usmerjal v endokrinologijo in hematologijo. Leta 1966 je bil na Medicinski fakulteti v Ljubljani izvoljen v naziv docent, leta 1971 pa v naziv profesor za področje interne medicine. Leta 1964 je postal predsednik Hematološke in transfuziološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva. Leta 1972 je umrl v Mariboru.

Leta 1947 je začel razvijati klinično hematologijo v mariborski bolnišnici in predstavlja skupaj s prim. Ivom Mihevom pionirja hematološke dejavnosti. Skupina raziskovalcev je razvijala predvsem bazično strokovno dejavnost in uporabne diagnostične ter terapevtske postopke pri zdravljenju kroničnih bolezni, v ta čas

pa segajo tudi začetki izvajanja preiskav kostnega mozga. V zgodnjih šestdesetih letih prejšnjega stoletja je prof. dr. Milan Černelč s sodelavci izvedel nekaj prvih poskusov zdravljenja s presaditvijo kostnega mozga, kar je bil revolucionaren napredek v zdravljenju do tedaj neozdravljivih krvnih bolezni, zlasti levkemij. To je bilo mogoče ob vizionarskem načrtnem osamosvajanju posameznih vej interne medicine – samo hematologijo kot samostojno dejavnost imajo v Sloveniji le štiri bolnišnice (ob obeh univerzitetnih kliničnih centrih), drugod se razvija v okviru internih oddelkov. Pospesil je tudi razvoj nuklearne in intenzivne medicine.

Kot predstojnik interne medicine v mariborski bolnišnici je spodbujal osamosvajanje posameznih dejavnosti. Leta 1956 je ustanovil diabetološko ambulanto, leta 1971 so na njegovo pobudo opremili tudi prvo sobo za intenzivno nego, in do smrti je bil tudi njen predstojnik. Strokovno in raziskovalno se je posvečal predvsem endokrinologiji in hematologiji, kljub temu

pa je njegova velika zasluga, da se je kasneje oblikovala hemodializa kot samostojna dejavnost.

Izpopolnjeval se je v Londonu in Parizu. Leta 1966 je v Mariboru organiziral prve hematološke dneve. Leta 1967 je kot Fulbrightov štipendist preživel v ZDA in z ameriškimi kolegi več let proučeval presnovo železa, potem ko se je dolga leta ukvarjal z vprašanji hemostaze. Izkušnje in predvsem primere dobre prakse je uvedel tudi na internem oddelku, še posebej je treba izpostaviti uvedbo rednih strokovnih seminarjev, ki so še danes stalnica na interni kliniki. Kot član komisije za znanstveno–raziskovalno delo v SBM je utiral pot raziskovalni dejavnosti v bolnišnici. Komisija je namreč odobraval nakup raziskovalne opreme in recenzirala raziskovalna poročila.

Njegov bibliografski opus zajema številna dela, od člankov o proučevanju sladkorne bolezni do člankov s področja hematologije. Njegovi sodobniki so sedem let po njegovi smrti izdali *Monografijo o presnovi*

železa (1979). Predaval je tudi na Višji stomatološki šoli v Mariboru.

V nekdanji Splošni bolnišnici Maribor, sedaj UKC Maribor, so leta 1993 ustanovili Sklad prof. dr. Milana Černelča, v katerem zbirajo prostovoljne prispevke za nakup medicinske opreme in strokovno izpopolnjevanje zaposlenih. Dotedanji predsednik Odbora za zbiranje prostovoljnih prispevkov za izgradnjo bolnišnice prof. dr. Edvard Glaser je postal častni predsednik novega sklada, prim. doc. dr. Gregor Pivec pa predsednik. S pomočjo darovanih sredstev je lahko bolnišnica kupila veliko nujno potrebne opreme in tako sledila viziji prof. dr. Milana Černelča ter ohranjala njegov spomin.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Zupanič Slavec Z, Razvoj hematologije in transplantacija kostnega mozga, *ISIS*, 3, 2015, 8–10

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=A53090403>

Prof. dr. ELDAR M. GADŽIJEV, dr. med., višji svetnik (1945–)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1945 v Ljubljani. Študij medicine je zaključil leta 1970 na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je leta 1983 zagovarjal magisterij in leta 1989 doktorsko disertacijo. Specialistični izpit iz splošne in abdominalne kirurgije je opravil leta 1978 in 1983 tudi specializacijo akademske stopnje s področja kirurgije prebavnega trakta. Leta 1982 je bil izvoljen v naziv asistent za predmet Kirurgija in 1989 v naziv docent za področje abdominalne kirurgije. Predčasno, leta 1992, je bil izvoljen v naziv izredni profesor in 1998 v naziv redni profesor za področje kirurgije. Ministrstvo za zdravstvo mu je leta 1997 podelilo naziv višji svetnik.

Zaposlen je bil na Kirurški kliniki v Ljubljani, kjer je začel svojo mednarodno prepoznavno pot strokovnjaka za kirurgijo jeter. V letih 1999 do 2007 je bil na povabilo vodstva ustanove predstojnik Oddelka za splošno in abdominalno kirurgijo in strokovni vodja Kliničnega oddelka za kirurgijo v Splošni bolnišnici Maribor. Po odhodu iz bolnišnice je še leto dni sodeloval pri

raziskovalnem projektu. Za mariborsko kirurgijo je bil prihod svetovno znanega strokovnjaka za kirurgijo jeter, žolčnih vodov in trebušne slinavke veliko priznanje in spodbuda za nadaljnji razvoj. Tako so uvedli številne nove kirurške posege na področju kirurgije jeter in povečali število laparoskopskih posegov. Prof. dr. Gadžijev je uvedel tudi vrsto organizacijskih sprememb (predvzite sobnih zdravnikov, t. i. »morbidity-mortality« obravnave, oživili so gastroenterološki konzilij kirurgov, gastroenterologov, radiologov in patologov), uvedli razkuževanje ob bolnikovi postelji z namenom preprečevati bolnišnične okužbe. Organiziral je tudi sobo za intenzivno nego na oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo.

Pod njegovim strokovnim vodstvom se je mariborska kirurgija v celoti izjemno razvila, mariborska bolnišnica pa se je po njegovi zaslugi uvrstila med svetovne centre, kjer izvajajo vrhunsko kirurgijo jeter. Uvedel je mesečne klinične konference, mariborska kirurgija je pridobila licenco za izvajanje specializacije splošne kirurgije v celoti, prav tako so izpeljali tudi prvi specialistični izpit v Mariboru. Mariborska kirurgija je v njegovem času postala klinika, zavzemal se je tudi za izpolnjevanje vseh pogojev za ustanovitev Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Na novoustanovljeni fakulteti je bil kratek čas prodekan za raziskovalno dejavnost, senator in na začetku tudi nosilec predmeta Kirurgija.

Potem ko je na nek način opravil nalogo v

Mariboru in s svojim zgledom in izjemnimi učiteljskimi lastnostmi obudil in razvil znanstveno-raziskovalno in publicistično dejavnost na kirurgiji in jo pripeljal do naziva klinika, je do upokojitve delal na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, kjer je med drugim s sodelavci razvijal metodo zdravljenja z elektrokemoterapijo jetrnih zasevkov, raka širokega črevesa in danke. Metoda je bila leta 2015 prepoznana kot viden dosežek v okviru projekta ARRS Odlični v znanosti.

Prof. dr. Eldar M. Gadžijev je v slovensko prakso vpeljal metodo medoperativne ultrazvočne preiskave, v času službovanja v Splošni bolnišnici Maribor je spodbujal tudi prve poskuse telemedicine (morbidity-mortality konference med SBM, SB Ptuj in SB Slov. Gradec) in sodeloval pri vzpostavljanju eksplantacijske dejavnosti. Izjemno si je prizadeval za ustanovitev centra za eksperimentalno medicino. Kot je zapisal sam, mu v času službovanja v Mariboru ni uspelo povečati števila intenzivnih postelj, zaživel ni dnevni hospital, prav tako ne oddelek za paliativno oskrbo, niti transplantacija ledvic. Zelo si je prizadeval za strokovno in organizacijsko združevanje oddelkov in oblikovanje raziskovalnega oddelka skupaj z Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru. »V toku predvsem zadnjih treh let se je nakopičila vrsta organizacijskih vprašanj in problemov, ki jih kljub vsem naporom in poskusom nisem uspel razrešiti ...« je med drugim zapisal v izjavi leta 2006, ko je vodstvo bolnišnice zaprosil za razrešitev

s funkcije predstojnika Oddelka za abdominalno in splošno kirurgijo.

V času delovanja v mariborski bolnišnici je v bibliografskem opusu zabeležil dodatnih 143 enot, 23 izvirnih znanstvenih člankov, osem preglednih ter 128 čistih citatov. V tujini je izšla njegova knjiga *Liver Anatomy* in še številne druge, prav tako pa je soavtor slovenske knjige *Osnove ultrazvočne anatomije trebušne votline* (Flis, Gadžijev) in knjige *Akutni abdomen* (Gadžijev, Flis).

Od leta 1994 je bil predsednik kirurških tečajev vsakoletne podiplomske mednarodne Hebatobiliarne šole pod pokroviteljstvom IHPBA v Ljubljani, ki jo je ustanovil skupaj s prof. dr. Sašo Markovič. Od 1998 je bil član Scientific Committee IHPBA (International Hepato-Pancreato-Biliary Association), kamor je bil sprejet kot visokošolski učitelj, ter član Terminology Committee for Liver Anatomy and Liver Resection IHPBA., ki ga sestavlja osem strokovnjakov z vsega sveta.

Bil je član odbora za kakovost v zdravstvu pri Ministrstvu za zdravje, predsednik sekcije za kirurgijo in medicino hepato-pankreato-biliarnega sistema, od leta 1995 član republiškega strokovnega kolegija za intenzivno medicino in od 1997 tudi član RSK za transplantacijo MZZ. Prof. dr. Eldar M. Gadžijev je bil član Komisije za medicinsko etiko in od leta 1996 predsednik odbora za strokovno medicinske zadeve ter član Izvršilnega odbora SZZ. Vrsto let je bil urednik revije

Zdravniške zbornice Slovenije ISIS, kamor še vedno piše kolumne, v katerih se s svojo široko razgledanostjo in konstruktivno kritičnostjo odziva na aktualne dogodke, zlasti v zdravstvu. Zadnja leta je tudi član slovenskega odbora gibanja Drugo mnenje. Veliko časa posveča svoji drugi največji ljubezni – slikarstvu in umetnosti.

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je leta 2017 postal zaslužni gostujoči profesor MF UM.

Viri:

- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB in MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=07791>

Prof. dr. EDVARD GLASER, dr. med. (1922–2007)

56

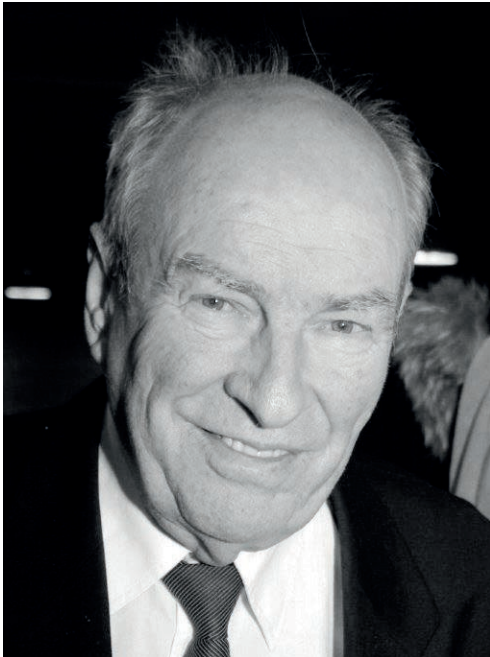

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1922. Medicinsko fakulteto v Zagrebu je zaključil leta 1952, 1964 opravil specialistični izpit iz transfuziologije v Beogradu in postal prvi specialist transfuziolog pri nas. Za svoj pomemben strokovni prispevek je leta 1966 dobil naziv primarij. Leta 1976 je kot prvi slovenski transfuziolog uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo, bil leta 1977 izvoljen v naziv docent in 1982 v naziv izredni profesor za področje transfuziologije na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1993 se je upokojil kot predstojnik oddelka za transfuziologijo in imunohematologijo Splošne bolnišnice Maribor.

Sprva transfuzijska postaja v mariborski bolnišnici se je pod njegovim vodstvom razvila v Oddelek za transfuziologijo in imunohematologijo, ki je hitro dosegel strokovno in organizacijsko prepoznavno visoko raven v mednarodnem merilu. Bil je začetnik sodobne transfuziološke in imunohematološke dejavnosti, uvajal je novosti v organizaciji, diagnostiki in zdravljenju, bil je

predan predavatelj, prosvetitelj in raziskovalec.

Sodeloval je tudi pri prvi intrauterini fetalni transfuziji, ki so jo kot prvi v nekdanji državi izvedli mariborski porodničarji. Leta 1986 je organiziral in vodil VIII. kongres transfuziologov in imunohematologov Jugoslavije v Mariboru. Napisal je vrsto strokovnih člankov in brošur, organiziral številne simpozije, predaval doma in po svetu. Izjemnega pomena so bila njegova prizadevanja za zagotavljanje zadostnih količin krvi. V ta namen se je povezal z Rdečim križem ter spodbujal razvoj krvodajalstva. Po njegovi zaslugi v mariborski bolnišnici nikoli ni zmanjkalo krvi za najhuje bolne in poškodovane. To filozofijo je prenesel tudi na svoje naslednike. Prav tako je prvi v Sloveniji uvedel preiskave na prisotnost virusa HIV, potem ko je opremo in reagente kot ugleden transfuziolog v veliki meri dobil iz tujine kot obliko pomoči pri razvoju dejavnosti.

Vrsto let je bil izjemno prizadeven, učinkovit in uspešen predsednik Odbora za zbiranje prostovoljnih

prispevkov za izgradnjo mariborske bolnišnice (vse od leta 1961), prav tako se je s svojim ugledom v polni meri angažiral pri propagandi mariborskih samoprispevkov – od III. do V. V Mariboru so tako zrasli sodobni otroški oddelek, nova porodnišnica, obnovljena je bila t. i. »črna stavba« za potrebe ginekološkega oddelka, zgrajen je bil interni oddelek, pa tudi transfuziologija je dobila primerne in obsežne prostore za boljše počutje darovalcev krvi in zaposlenih, prav tako pa se je razmahnilo strokovno in raziskovalno delo. Vrsto let je bil član uredniškega odbora Biltena za hematologiju i transfuziju.

Vsak obisk v podjetjih, krajevnih skupnostih ali po vaseh, kamor je prišel prof. dr. Glaser, je bil posebno doživetje. Povsod je ljudi nagovarjal k humanitarni dejavnosti, jih spodbujal k solidarnosti, nanje pa ni pozabil niti, kadar so zboleli. »Svoje« krvodajalce je redno obiskoval, če so bili hospitalizirani, pogosto so se nanj obračali po pomoč, dosegel je celo, da so bili

darovalci krvi v bolnišnici obravnavani prednostno.

Bil je predsednik transfuziološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva in predsednik Združenja hematologov in transfuziologov Jugoslavije, član številnih tujih strokovnih združenj, član izvršilnega odbora Društva visokošolskih učiteljev Univerze v Mariboru. Prof. dr. Edvard Glaser je bil predsednik odbora za krvodajalstvo in transplantacije pri Rdečem križu Slovenije (RKS). Bil je predsednik Društva za boj proti raku Štajerske – za področje Maribora. Kot izjemno razgledan in širok človek je posebno skrb posvečal tudi proučevanju preteklosti, tako je bil predsednik Medikohistorične sekcije Slovenskega zdravniškega društva od 1988 do 2007. leta. Od 1980 do 2007 je bil predsednik Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije – podružnice Maribor. Ko je svoje delo zaključil Odbor za zbiranje prostovoljnih prispevkov za izgradnjo SBM in so v bolnišnici ustanovili sklad prof. dr. Milana Černelča, je postal njegov častni predsednik.

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru podeljujejo priznanje prof. dr. Edvarda Glaserja posameznikom in institucijam izven fakultete za zgledno sodelovanje z visokošolskim zavodom ter za krepitev materialne podlage za delo fakultete in s tem ohranjajo spomin na tega velikega moža.

Za svoja prizadevanja, prostovoljno delo in izjemen strokovni in raziskovalni prispevek k razvoju

transfuziologije in hematologije je prof. dr. Edvard Glaser prejel številna priznanja: leta 2002 je prejel bronasti grb Mestne občine Maribor, 2004 je postal častni občan Mestne občine Maribor za neprecenljiv doprinos k razvoju krvodajalstva. Leta 2002 je prejel častni znak svobode Republike Slovenije za požrtvovalno zdravniško in humanitarno delo.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=07232>

Prim. prof. dr. BORUT GORIŠEK, dr. med., višji svetnik (1939–)

Foto: osebni arhiv

Rodil se je leta 1939 v Mariboru, študij na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani zaključil leta 1966, specializacijo iz ginekologije in porodništva leta 1972. Doktorat znanosti je pridobil leta 1978 na Medicinski fakulteti v Sarajevu. Leta 1980 je bil izvoljen v naziv docent na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, ponovno še v letih 1986 in 1995. Leta 2001 je bil izvoljen v naziv izredni profesor za področje ginekologije in porodništva na MF UL, 2010 pa ponovno v naziv izredni profesor na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. V Splošni bolnišnici Maribor, danes UKC Maribor, je bil zaposlen od leta 1968. Upokojil se je leta 2011.

Prof. dr. Borut Gorišek je bil ustanovitelj in od leta 1972 vodja Centra za diagnostiko bolezni dojk, (od 1989 Oddelka za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk), v letih 1990 do 1992 pa predstojnik Oddelka za ginekologijo. Leta 1996 je prevzel naloge predstojnika Kliničnega oddelka za ginekologijo in perinatologijo, od 1998 do 1999 je bil tudi predstojnik Oddelka za

perinatologijo. Leta 1982 je ustanovil Laboratorij za citogenetiko in molekularno biologijo ter Kabinet za psihoterapijo.

V času njegovega predstojništva se je začela tudi obnova ginekološkega oddelka, obnovljene in posodobljene prostore so predali namenu leta 1992. Nove možnosti so pripeljale do naziva klinični oddelek in kasneje klinika. Leta 1999 je uveljavil novo organizacijsko shemo, in sicer so Službo za ginekologijo in perinatologijo (ki je bila ustanovljena leta 1993) sestavljali: Oddelek za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo, Oddelek za reproduktivno medicino in endokrinologijo, Oddelek za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk, Oddelek za perinatologijo ter samostojne dejavnosti: Laboratorij za citodiagnostiko in Laboratorij za medicinsko genetiko.

Na strokovnem področju je uvedel številne nove diagnostične in terapevtske metode, zlasti na področju onkologije. Po zgledu razvitejših centrov tudi vrsto radikalnih operativnih posegov. S prim. Francem Rostaherjem in zasl. prof. dr. Elkom Borkom so že leta 1960 uvedli kemoterapijo. Prvi v Sloveniji je začel uporabljati termovizijo. Na področju kirurških metod pri zdravljenju rakavih bolezni reproduktivnih organov je uvedel večdisciplinarni pristop in vzpostavil izjemno dobro in učinkovito sodelovanje s plastičnimi kirurgi. Leta 1982 se je na področju zdravljenja karcinoma jajčnikov izpopolnjeval v Erlangnu in uvedel polikemoterapijo, nova znanja pa je pridobil tudi v

Angliji, Avstriji itd. Leta 1986 je k sodelovanju povabil klinično psihologinjo doc. dr. Zlatko Rakovec Felser in tako omogočil psihoterapijo bolnicam z rakavimi obolenji in porodnicam, s tem pa dosegel ugodne učinke zaradi celovite obravnave. Veliko pozornosti je namenil tudi seznanjanju bolnic z naravo bolezni, zlasti rakavih, in potekom zdravljenja, in med prvimi v tedanji Splošni bolnišnici Maribor uvedel pojasnilne obrazce in izjave o ozaveščenem pristanku na zdravljenje. Prav tako je vpeljal tesno sodelovanje med bolnicami, zdravstvenim osebjem in civilnimi društvi bolnic z rakom za premagovanje tabujev in predsodkov, kar se je izkazalo kot izjemen dosežek in je imelo ugoden vpliv na potek zdravljenja.

Bil je izjemno aktiven tudi na pedagoškem področju. Že leta 1980 je prvič predaval študentom ljubljanske medicinske fakultete in s prilagojeno organizacijo dela omogočil, da so študentje lahko opravljali klinične vaje iz ginekologije in porodništva tudi v Mariboru. Od 1998 do 2006 je bil nosilec predmeta Ginekologija in perinatologija na Visoki zdravstveni šoli oz. Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru in glavni mentor specializantom ginekologije in porodništva ter študentom zdravstvene nege. Bil je sourednik učbenika *Ginekologija* (Borko in avtorji). Objavil je vrsto člankov v uglednih domačih in tujih revijah.

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je bil v študijskem letu 2006/2007 nosilec predmeta

Ginekologija in porodništvo. Kot član Senata MF UM je v letih 2003 do 2008 pomembno vplival na razvoj fakultete, zlasti pri uvajanju sodobnih učnih vsebin. Od 2006 do 2008 je bil tudi predsednik Akademskega zbora MF UM.

Ob članstvu v ginekološki sekciji Slovenskega zdravniškega društva od leta 1968 je bil prof. dr. Borut Gorišek v letih 1986 do 1991 tudi član jugoslovanskega združenja ginekologov in porodničarjev (leta 1998 prejel priznanje na kongresu jugoslovanskih ginekologov in porodničarjev). Od 1994 do 2002 je bil podpredsednik upravnega odbora Združenja za ginekologijo in perinatologijo Slovenskega zdravniškega društva in predsednik Združenja za senologijo SZD. Od leta 1991 je bil član Evropskega združenja za ginekologijo in onkologijo in od 1997 tudi Evropskega združenja za ginekologijo in perinatologijo. Bil je član strokovnega odbora združenja Alpe Adria za ginekologijo in član ustanovnega odbora Svetovnega senološkega združenja (World Society for Breast Health).

Za svoje delo je prejel več priznanj: leta 1983 red dela s srebrnim vencem predsedstva SFRJ, leta 1992 je dobil naziv primarij, 2003 je postal višji svetnik. Leta 2005 je prejel bronasti znak Univerze v Mariboru, ki ga ustanova podeljuje zaslužnim visokošolskim učiteljem, znanstvenim delavcem in visokošolskim sodelavcem za zasluge pri znanstveno-raziskovalnem, vzgojno-izobraževalnem, kulturno-umetniškem in drugem delu,

ki pomembneje prispevajo k razvoju univerze. V svojem življenju je našel tudi čas in sprostitev ob konjih – v konjeniškem klubu v Kamnici pri Mariboru je aktiven vse od začetkov delovanja, torej več kot šestdeset let – leta 1980 je kot izjemno prizadeven športni delavec prejel Cizljevo plaketo. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru so mu leta 2015 podelili priznanje za posebne zasluge za nastanek in razvoj fakultete.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Življenjepis prof. dr. Boruta Goriška

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=03457>

Prof. dr. ALOJZ GREGORIČ, dr. med., višji svetnik (1940–)

62

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rojen je bil leta 1940 v Ljubljani. Študij na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je zaključil leta 1967, specialistični izpit iz pediatrije je opravil leta 1973. Leta 1978 je na Medicinski fakulteti v Zagrebu zagovarjal magisterij in 1988 še doktorat. V naziv docent za pediatrijo je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen leta 1989, leta 2000 v naziv izredni profesor (izvolitev je 2006 obnovil), in 2007 na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru izvoljen v naziv redni profesor. Leta 1993 je dobil naziv primarij. Ministrstvo za zdravje mu je leta 2008 podelilo naziv višji svetnik. Od 1987 do 1991 je bil predsednik Pediatrične sekcije Slovenskega zdravniškega društva in član predsedstva Združenja pediatrov Jugoslavije. Vrsto let (1992–2000) je bil član Zdravstvenega sveta Republike Slovenije in od leta 1993 član Razširjenega strokovnega kolegija za pediatrijo. Temu osrednjemu strokovnemu telesu je od 2002 do 2003 predsedoval.

Bil je dolgoletni predstojnik Oddelka za pediatrijo

oz. Klinike za pediatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor (1991–2008) in sonosilec predmeta Pediatrija na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. S spodbujenim znanstveno–raziskovalnim, pedagoškim in publicističnim delom je oddelek postal leta 1996 Klinični oddelek za pediatrijo, leta 2007 pa je dobil naziv klinika. Do upokojitve leta 2011 je bil zaposlen v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor.

Prof. dr. Alojz Gregorič je član številnih domačih in tujih strokovnih združenj pediatrov in nefrologov ter član ultrazvočnih sekcij v slovenskem in jugoslovanskem stanovskem društvu. Pri Univerzi v Mariboru je bil od 1995 do 1999 član komisije za mednarodno in meduniverzitetno sodelovanje. Od leta 1985 je član American Institute of Ultrasound in Medicine, od 1990 član pediatričnega odbora Alpe Adrija in od 1993 član European Society of Pediatric Nephrology.

Po III. samopriskavku v Mestni občini Maribor, ko so bila zbrana sredstva za izgradnjo pediatrije kot prvega objekta v bolnišnici, katerega izgradnja je bila financirana na ta način, se je oddelek preselil iz vile v Vinarski ulici ob mestnem parku. Pediatrija je bila tako vključena v matično ustanovo, kar je pomenilo za oddelek nov razmah in izjemen razvoj. Uveljavili so tudi novo, sodobno organizacijsko shemo z odseki in enotami za intenzivno nego in terapijo, nevrologijo in pedopsihiatrijo, za pnevmologijo in imunologijo, gastroenterologijo in prehrano, za splošno pediatrijo

in subspecialistične ambulante. Prof. dr. Alojz Gregorič je večji del strokovne aktivnosti posvetil proučevanju hipertenzije pri otrocih, s prim. Zoro Lamprecht sta bila tudi pionirja pediatrične nefrologije. Hospitalna in ambulantna pediatrična nefrologija je začela delovati že leta 1962, od 1973 jo je prof. Gregorič tudi vodil. Vpeljali so temeljno diagnostiko, ki je še vedno zlati standard. Od leta 1973 so z mariborskim Zavodom za zdravstveno varstvo uvedli vrsto novih diagnostičnih metod, z Oddelkom za nuklearno medicino pa tudi nuklearne medicinske preiskave. Pri hipertoničih so uvedli genetske preiskave.

Vzpostavil je dobro sodelovanje s številnimi klinikami od Ljubljane, Zagreba, Gradca, Dunaja, Heidelberga do Londona. Je tudi član Evropskega združenja za pediatrično nefrologijo. Glede na širše gravitacijsko območje in strokovni razvoj je vrsto let opozarjal na veliko pomanjkanje pediatrov. Kljub temu je klinika pod njegovim vodstvom razvila številne dejavnosti, od intenzivne oskrbe, enote za nevrologijo in enote za pedopsihiatrijo, pri kateri je načrtoval sodelovanje s preventivnimi centri in uvedbo posebne enote za motnje hranjenja. Na enoti za pulmologijo in imunologijo se je razvil kabinet za spirometrijo, razširili in posodobili so tudi dejavnost enote za gastroenterologijo in prehrano. Prof. dr. Alojz Gregorič je v okviru okrnjenih prostorskih možnosti dosledno govarjal prisotnost matere pri otroku, zlasti

na enoti za dojenčke. Poglobljeno strokovno delo in nenehno uvajanje novosti v dobro malih bolnikov je zagovarjal tudi na področju kardiologije, hematologije, endokrinologije in nefrologije. Na Kliniki za pediatrijo sodelujejo s kar petimi društvi oz. združenji bolnikov, saj se zavedajo, kako pomembne so v procesu zdravljenja informacije in vezi med bolniki, njihovimi starši in zdravstvenim osebjem.

Prof. dr. Alojz Gregorič je kot prvi v Sloveniji uvedel vrsto novih diagnostičnih in terapevtskih metod na področju pediatrične nefrologije in hipertenzije. S prim. Igorjem Japljem, »očetom« jugoslovanskega ultrazvoka, sta leta 1975 prva uvedla ultrazvočno abdominalno diagnostiko v pediatriji. Leto zatem je kot prvi v Sloveniji uvedel kognitivno terapijo pri otrocih z nočno enurezo in dosegel izjemne uspehe. Od leta 1987 je prav tako kot prvi na območju nekdanje skupne države uvedel neonatalni skrining sečil. Leta 1993 je kot prvi v Sloveniji začel

meriti 24-urni krvni tlak pri otrocih in mladostnikih in se leta 1995 priključil multicentrični raziskovalni skupini s centrom v Marburgu v Nemčiji. Pred upokojitvijo se je intenzivno ukvarjal s klinično genetiko vezikoureternega refluksa, arterijske hipertenzije in nekaterih redkih dednih ledvičnih bolezni.

Vrsto let je predaval študentom na področju zdravstvene nege, organiziral izvedbo kliničnih vaj iz pediatrije za študente Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in bil tudi član fakultetnega sveta. Bil je tudi mentor dvema doktorandoma ter več magistrandom. Izjemen je njegov prispevek pri ustanavljanju in delovanju Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, kjer je ob pedagoških obveznostih tvorno sodeloval tudi v senatu in bil do leta 2013 član komisije za raziskovalno dejavnost.

Ob bogati publicistični dejavnosti ne moremo mimo odmevnih srečanj pediatrov v Mariboru, ki že od leta

1978 potekajo pod okriljem in v organizaciji mariborske pediatrije – srečanja so prva leta potekala dualno, zadnjih nekaj let pa jih zaradi številnih in obsežnih tem ter potreb po delavnicah organizirajo vsako leto – leta 2015 so organizirali jubilejno 25. srečanje.

Prof. dr. Alojz Gregorič je leta 1978 dobil priznanje Društva visokošolskih in pedagoških znanstvenih delavcev Univerze v Mariboru. Združenje nefrologov Jugoslavije mu je leta 1981 podelilo naziv pediater-nefrolog, leta 1983 je prejel diplomu Inter-University School of Medical Ultrasound – Ian Donald. Univerza v Mariboru mu je leta 2006 podelila srebrni znak kot zaslužnemu visokoškolskemu učitelju, Medicinska fakulteta pa leta 2015 priznanje za posebne zasluge.

Viri

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Zborniki predavanj Srečanje pediatrov v Mariboru
- Kornhauser P, Konjajev Z: Ob 60–letnici Pediatrične sekcije oz. združenja pediatrov SZD; Zdrav vestn 2001, 70, 497–500

Bibliografija:

- <http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=03299>

Prof. dr. RADOVAN HOJS, dr. med., višji svetnik (1959–)

66

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rojen je bil leta 1959 v Mariboru, študij na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je zaključil leta 1984, specializacijo iz interne medicine leta 1990, in 1996 zagovarjal doktorsko disertacijo. Leta 1995 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen v naziv asistent, 1997 v docent in 2002 v izredni profesor. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je bil izvoljen v naziv redni profesor leta 2007. Leta 2001 je opravil podiplomsko izobraževanje iz menedžmenta v zdravstvu na GEA College. Leta 2003 je postal svetnik, 2010 mu je Ministrstvo za zdravje podelilo naziv višji svetnik.

Od leta 1986 je zaposlen v Splošni bolnišnici Maribor, sedaj UKC Maribor. Od leta 1991 svoj strokovni interes uresničuje na področju nefrologije. Najprej je bil od 1998 do 1999 predstojnik oddelka, od 1998 do 2005 pa predstojnik Kliničnega oddelka za interno medicino, danes Klinike za interno medicino. S sodelavci si prizadeva za dvig strokovne ravni in prepoznavnost doma in v svetu.

Izjemen je prispevek prof. dr. Hojsa na področju nefrologije, hemodialize in arterijske hipertenzije. Po specialističnem izpitu se je izpopolnjeval na klinikah v Gradcu, Cambridgu, Marburgu, zlasti na področju ledvičnih biopsij in ultrazvoka. Leta 1990 so v Splošni bolnišnici Maribor na področju nefrologije uvedli ultrazvočno nefrološko dejavnost, dve leti zatem tudi barvne dopplerske ultrazvočne preiskave ledvic. Leta 1993 sta se iz nefrološkega odseka razvila Oddelek za nefrologijo in Oddelek za hemodializo. S patologi ljubljanskega Inštituta za patologijo, zlasti z akademikom prof. dr. Dušanom Ferlugo, so leta 1994 tudi v Mariboru uvedli ledvično biopsijo.

Leta 1996 je prof. dr. Hojs kot prvi v Sloveniji uvedel ledvično biopsijo z uporabo barvno kodirane dopplerske sonografije, v istem letu pa tudi kot prvi na svetu še ledvično biopsijo z uporabo »power Doppler imaging« (barvni energijski ultrazvočni prikaz). Posebno strokovno pozornost posveča tudi hipertenziji in kardionefrologiji.

Je prodekan za izobraževalno dejavnost od ustanovitve fakultete leta 2003 in nosilec predmeta Geriatrija, PBL-modulov ter sonosilec predmeta Interna medicina s propedeutiko in Interna medicina – delo ob bolniku. Prav tako je član senata Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Decembra 2014 so potekali evalvacijski postopki za reakreditacijo študijskega programa Enovit magistrski študijski program splošna

medicina, ki so se ugodno zaključili tudi zavoljo prizadevanj prof. dr. Hojsa za posodobitev študijskega programa in vključitev študentov v razvoj pedagoškega procesa na fakulteti. Od 1993 do 2003 je poučeval tudi na tedanji Visoki zdravstveni šoli v Mariboru. Je mentor številnim diplomantom, magistrandom in doktorandom, pa tudi študentom. Kot mentor se je podpisal pod z bronasto (leta 2011) in zlato (2013) dekanovo nagrado Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Pod njegovim somentorstvom je študentka Dragana Taskovska leta 2014 prejela univerzitetno Perlachovo nagrado za viden študentski raziskovalni dosežek. Prav tako je nosilec številnih raziskovalnih projektov in programov.

Prof. dr. Hojs je član številnih tujih in domačih strokovnih združenj in uredništev v domačih in tujih strokovnih revijah: Acta Medico-Biotechnica, Zdravniški vestnik, European Journal of Medical Research, European Journal of internal medicine, Acta dermatovenerologica Alpina, Panonica et Adriatica itd. Pri številnih revijah je recenzent: Circulation, American Journal of Kidney Diseases, Artificial Organs, Therapeutic Apheresis and Dialysis, Kidney and Blood pressure research, BioMed Central, Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Archives of Medical Research, American Journal of Nephrology, Biochemia Medica, Nephrology Dialysis Transplantation, Journal of Clinical Ultrasound, Nephron-Clinical Practise, Zdravniški vestnik itd.

Prof. dr. Radovan Hojs je predsednik komisije za strokovna medicinska vprašanja pri Zdravniški zbornici Slovenije, od leta 1993 član organizacijskega odbora, od 1995 pa predsednik organizacijskega odbora odmevnih in tradicionalnih srečanj internistov in družinskih zdravnikov Iz prakse za prakso (od leta 1989 se jih je zvrstilo že 28), ter član Združenja internistov in Združenja nefrologov Slovenije. Med članstvi v tujih strokovnih združenjih velja izpostaviti European Federation of Internal Medicine (EFIM), European Renal Association – European Dialysis and Transplantation Association (EDTA-ERA), American Society of Nephrology (ASN), American Institute for Ultrasound in Medicine (AIUM). Od leta 1995 je član New York Academy of Science, od 2000 član ISAO (International Society for Artificial Organs) in od ustanovitve leta 2013 član predsedstva raziskovalne skupine Diabetesity pri ERA EDTA.

Več kot sto člankov je moč najti v Web of Science in v Pub Med sistemu, beleži tudi številne objave s področja arterijske hipertenzije in nefrologije tudi v vodilni medicinski reviji The Lancet, najnovejše v The Lancet Diabetes&Endocrinology (2014 in 2015). S sodelavci je napisal tudi učbenik *Internistična propedeutika in klinične veščine za tretji letnik medicine*, pripravili pa so tudi PBL-primere za izvajanje problemsko naravnane učenja. Od leta 2006 je častni član Združenja internistov pri Slovenskem zdravniškem

društvu in od 2017 stalni član Slovenske medicinske akademije (SMA) Slovenskega zdravniškega društva.

Prejel je priznanje Združenja za rabo ultrazvoka za delovanje na področju nefrologije. Leta 2009 so mu podelili bronasti znak Univerze v Mariboru in leta 2015 priznanje Edvarda Glaserja za izjemen doprinos k dvigu ugleda Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Leta 2016 je prejel dekanovo priznanje za posebne zasluge pri nastanku in razvoju MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=15751>

Prof. dr. ZORA JANŽEKOVIČ, dr. med. (1918–2015)

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Rojena je bila leta 1918 v Slovenski Bistrici. Študij medicine na Medicinski fakulteti v Zagrebu je zaključila leta 1947 (zaradi druge svetovne vojne je študij prekinila in od 1943–1945 delala kot študentka v bolnišnici v Varaždinu). Kot mlada zdravnica je več mesecev v letih 1948 in 1949 sodelovala pri gradnji avtoceste Nova Gradiška. Od 1949 do upokojitve 1984 je bila zaposlena v Splošni bolnišnici Maribor. Specializacijo iz plastične in rekonstruktivne kirurgije je opravljala na Vojno–medicinski akademiji v Beogradu in jo leta 1957 zaključila s specialističnim izpitom. Leta 1967 ji je bil podeljen naziv primarij. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je bila leta 1978 izvoljena v naziv izredna profesorica za področje kirurgije. V okviru meddržavnega sporazuma o tehničnem sodelovanju za pomoč nerazvitim državam se je z ministrstvom za zdravstvo v Kuvajtu dogovorila, da bo pomagala organizirati delo v novem opeklinskem centru, in tako je leta 1980 več mesecev delala v tujini. Od 1958 do 1976

je sodelovala na tridesetih strokovnih kongresih po vsem svetu. Vzgojila je več izvrstnih plastičnih kirurgov in jim omogočila tudi izpopolnjevanje v tujih opeklinskih centrih. Po upokojitvi je bila še naprej aktivna, pomagala je s svojim bogatim znanjem in izkušnjami ter pisala avtobiografijo. Življenjsko pot je sklenila leta 2015 v Radencih, kjer je živila zadnja leta.

V 60-ih letih prejšnjega stoletja je prof. dr. Zora Janžekovič razvila izvirno in do danes uveljavljeno metodo zgodnje kirurške obravnave opeklin, imenovano tangencialna ekscizija. Kirurško je odstranila opečeno tkivo v začetni fazi zdravljenja, in se tako izognila okužbam in morebitnim zapletom ter pomembno pospešila celjenje takšne kirurške rane. Metodo je skrbno dokumentirala in z dokazi podprte rezultate predstavila najprej v domači strokovni javnosti (na kliniki za plastično kirurgijo v Ljubljani), nato pa tudi v tujini. Tedanji sekretar Svetovnega opeklinskega združenja prof. dr. Douglas Mac Jackson jo je najprej ocenil kot zanimivo in izrazil tudi določeno mero skepse, a jo v svetovnem merilu vendarle uporabil in priporočal kot eden prvih plastičnih kirurgov. S priporočilom in štipendijo Britanskega sveta je mladi plastični kirurginji omogočil izpopolnjevanje na klinikah v Edinburgu in Birminghamu, kjer se je le še utrdila v prepričanju, da je njena metoda pravilna.

Na 3. kongresu Jugoslovanskega združenja za plastično in maksilofacialno kirurgijo z mednarodno

udeležbo, ki ga je prof. dr. Janžekovičeva organizirala v Mariboru leta 1968, je predstavila novo metodo in jo podkrepila z rezultati več kot 1330 obravnavanih in uspešno zdravljenih bolnikov. Zbrano strokovno javnost je presenetila tudi s filmom o uspešnem zdravljenju 70-odstotne opekline, kasneje je posnela še dva filma. Ime mariborske bolnišnice je ponesla po vsem svetu, Splošna bolnišnica Maribor pa je tako postala svetovni center za zdravljenje opeklin. Od leta 1960 je dosledno in temeljito izgrajevala svoj novi in originalni sistem zdravljenja opeklin, ki ni samo nova terapevtska metoda, ampak podrobno izdelan sistem tretiranja opeklinske rane, ki pomeni še danes prelomnico in zlati standard v zdravljenju opeklin v svetovnem merilu. »Z opeklinsko rano je treba ravnati kot z drugimi mehanično povzročeni ranami,« je zapisala. Sistem zgodnjega in doslednega kirurškega pristopa pomeni prelomnico v zdravljenju opeklin.

Leta 1955 je bila imenovana za predstojnico ter v zelo oteženih pogojih organizirala najprej odsek in nato Oddelek za plastično in rekonstruktivno kirurgijo, ki ga je vodila do upokojitve leta 1984. Odsek je imel tri bolniške sobe s 24 posteljami. Za razvoj oddelka je bilo prelomno leto 1976, ko je s preselitvijo v kirurško stolpnico dobil sodobne prostore za hospitalno in ambulantno dejavnost, pa tudi sodobne operacijske prostore ter sobo za intenzivno terapijo. Sodoben opeklinski center je bil oblikovan leta 1983. Vzporedno so

uvajali tudi druga področja plastične in rekonstruktivne kirurgije, zlasti mikrokirurgijo. Izjemno je vzpodbujala raziskovalno dejavnost.

Od 1965 do 1986 je mariborski opeklinski oddelek obiskalo 237 najpomembnejših kirurgov na svetu. Njeno metodo so opisovali v vseh pomembnih kirurških učbenikih, leta 1986 je bila tudi edina citirana mariborska znanstvenica v indeksu SCI. Vse doslej metode še nihče ni ovrgel ali zanikal njene izjemne vrednosti. Predavala je v številnih najuglednejših opeklinskih centrih Evrope, Severne in Južne Amerike, Bližnjega vzhoda, Indije, Kitajske; od Birminghama, Salisburryja, Londona, Brigtna, Tokia, Prage, Berlina, Kölna, Denverja, Houstona, New Yorka, New Delhija, in na kongresih, ki so se odvijali na ozemlju naše nekdanje skupne države. Njena dela so objavljena v domačih in tujih revijah.

Prej kot v domači strokovni javnosti so na izjemen doprinos k medicinski znanosti opozorili v mednarodnih združenjih. Tako je leta 1974 prejela odličje Everett Idris Evans, spominsko odličje Ameriškega opeklinskega združenja in postala tudi njihova častna članica. Izpostaviti je treba, da je odličje Everetta Idrisa Evansa prejela kot prva in doslej edina kirurginja med vsemi dosedanjimi petimi odlikovanci. Leta 1976 je postala tudi častna članica Ameriškega opeklinskega združenja (American Burn Association), ki ji je leta 2011 podelilo posebno priznanje za življenjsko delo. Po prof.

dr. Zori Janžekovič je imenovana nagrada Evropskega kluba za otroške opekline »Zlata britev« in prva nagrada je pripadla prav njej.

Za svoje požrtvovalno zdravniško delo, inovativno kirurško metodo in krepitev ugleda slovenske medicinske znanosti ter mednarodno prepoznavnost je prejela številna priznanja in nagrade. Po njej so imenovane posebne nagrade v strokovnem združenju in Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, v muzeju v njenem rojstnem kraju so odprli spominsko sobo njej v čast. O njej in njenem delu je napisana knjiga, svoje mesto je našla tudi v Bibliografskem leksikonu Slovenije.

Leta 1999 je postala častna občanka Mestne občine Maribor in leto zatem tudi Slovenske Bistrice. Ne glede na to, da ni živela v svojem rojstnem kraju, se je vanj rada vračala in bila tudi zelo prisotna, zlasti je gmotno podpirala številne bistriške študente medicine, pomagala je tudi pri obnovi bistriškega gradu in prispevala denar za vgradnjo dvigala. Leta 1986 je prejela priznanje dr. Jožeta Potrča.

Leta 1972 je prejela zlati grb mesta Maribora, še pred tem pa leta 1956 red dela z zlatim vencem in medaljo dela od predsednika republike Jugoslavije. Univerza v Mariboru ji je leta 1996 podelila častni doktorat. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je po njej imenovana nagrada najboljšim visokošolskim učiteljem in visokošolskim sodelavcem – priznanje prof. dr. Zore Janžekovič. Leta 2008 je prejela častni naziv zaslužna

gostujoča profesorica Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. 30. 11. 2011 so v gradu v Slovenski Bistrici odprli spominsko sobo prof. dr. Zore Janžekovič. Leta 2000 je prejela častni znak svobode Republike Slovenije za dolgoletno nesebično in požrtvovalno zdravniško delo in leta 2004 zlati red Republike Slovenije za življenjsko delo v medicini, poseben prispevek k razvoju sodobne metode zdravljenja opeklin ter mednarodnemu uveljavljanju slovenske medicinske znanosti. Bila je častna članica Slovenskega in Hrvaškega zdravniškega društva.

Sama je napisala in izdala knjigo z naslovom *Kako je bilo ...* (uredil jo je Stane Gradišnik, izšla je leta 2010 ob gmotni podpori občine in Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica). Izpod peresa graške kirurginje prof. dr. Marije Trop je leta 2010 izšel tudi življenjepis prof. dr. Zore Janžekovič z naslovom *Z britvijo na sam vrh opeklinske kirurgije*.

Njen prispevek in živ spomin na vse, kar je profesorica Zora Janžekovič dala medicini in zlasti bolnikom, bo med drugim tudi njeno volilo Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, s katerim je v oporoki prihodnjim rodovom zapustila svojo vilo in pripadajočo parcelo (stanovanjska hiša s pripadajočo parcelo št. 184 k. o. 658 Koroška vrata, na naslovu Vinarska 10B, Maribor). Po sklepu Senata MF UM bo to Dom študentov medicine prof. dr. Zore Janžekovič. Leta 2017 je posthumno postala dobrotnica Univerze v Mariboru

in prejemnica priznanja prof. dr. Edvarda Glaserja za pomemben prispevek h gmotnemu položaju MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- <http://www.ukc-mb.si/oddelki-službe-enote/klinika-za-kirurgijo/oddelek-za-plasticno-in-rekonstruktivno-kirurgijo/predstavitev-oddelka/>
- <http://int.search.tb.ask.com/search/GGweb.jhtml?tp=hpsb&p2=%5EBBQ%5Exd-m007%5EYYA%5Esi&n=781B666B&st=hp&q=&ptb=A81BFE1B-C9A8=4-9FE-7BFB5-0E55FB0767B&si-CIGQpM7yk8YCFarJtAodPbsAZg&ts=14345-21648462&searchfor=prof+dr+zora+jan%5C%BEeko-vi%5C%8D&pn=4&ots=1434526084168>

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=00519>

Prof. dr. NIKO JESENOVEC, mag. farm. (1928–1993)

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1928 v Škofji Loki. Leta 1952 je zaključil študij farmacije na zagrebški fakulteti za farmacijo; v času študija je prejel tudi študentsko nagrado za raziskovalno delo. Pripravnništvo je opravljal v več lekarnah v Ljubljani, delo pa nadaljeval kot vodja internega laboratorija v Splošni bolnišnici Maribor. Leta 1953 je združil priročne laboratorije v bolnišnici in ustanovil ter razvil do zavidljive strokovne ravni prvi samostojni biokemijski laboratorij v Splošni bolnišnici Maribor, ki je bil predan namenu leta 1954. Do uresničitve njegove zamislil o ureditvi dobro opremljenega sodobnega laboratorija je preteklo več kot petindvajset let, ko je Splošna bolnišnica Maribor s pomočjo samopriskevka dobila nove prostore za laboratorijsko dejavnost.

Leta 1961 je opravil specialistični izpit na Medicinski fakulteti v Ljubljani in postal prvi specialist medicinske biokemije v Sloveniji. Na Farmacevtsko-biokemijski

fakulteti v Zagrebu je leta 1963 zagovarjal doktorat, leta 1965 je bil izvoljen v naziv docent, leta 1978 pa v naziv profesor medicinske biokemije na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani. Leta 1968 je ustanovil in postal prvi predstojnik Katedre za klinično biokemijo na Oddelku za farmacijo tedanje Naravoslovne fakultete Univerze v Ljubljani. Organiziral je specializacijo in podiplomski študij medicinske biokemije v Ljubljani, zlasti potem, ko je leta 1974 zaključil delo v mariborski bolnišnici. Dve leti je služboval v diplomatski službi na Dunaju in po vrnitvi v domovino leta 1976 prevzel mesto direktorja tedanjega Centralnega kliničnega kemijskega laboratorija v UKC Ljubljana ter ga dvignil na raven univerzitetnega inštituta za klinično kemijo in biokemijo. Prof. dr. Niko Jesenovec je leta 1986 ustanovil Katedro za klinično biokemijo na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani. Z napredno vizijo o razvoju stroke je nato do leta 1990 oz. do upokojitve usmerjal, poglobljaj in posodabljal klinično biokemijo v Sloveniji

in takratni Jugoslaviji. V zapisu o zgodovinskem razvoju Slovenskega združenja za klinično kemijo (SZKK) ga prištevajo med štiri pionirje – prve specialiste medicinske biokemije v Sloveniji, in sicer so to bili: dr. Pavle Dolar, mag. Marija Žemva in dr. Miha Žemva ter prof. dr. Niko Jesenovec, ki so v stroki pustili trajne sledi. Upokojil se je konec leta 1990 in leta 1993 umrl.

Objavil je več kot 300 strokovnih in znanstvenih del in predaval na več kot 200 kongresih, pisal priročnike in izdajal navodila. Uredil je knjižno izdajo *Izbrani postopki analiz v kliničnih biokemijskih laboratorijih I in II* (1988 in 1990). Veliko energije je usmerjal v pedagoško delo; predaval je v srednji farmacevtski šoli, na programu laboratorijske biokemije na Fakulteti za farmacijo in podiplomskem študiju. Predaval je na ljubljanski in mariborski univerzi (na Pedagoški fakulteti oz. akademiji, predhodnici današnjega Oddelka za biologijo Fakultete za naravoslovje in matematiko UM, od leta 1969–1985, predmet Biokemija) in na

podiplomskem študiju na Farmaceutsko biokemijski fakulteti v Zagrebu.

Posebno pozornost je posvečal skrbi za ustreznost in kakovost laboratorijske dejavnosti v Sloveniji, zato je ustanovil Strokovni kolegij kliničnih in biokemijskih laboratorijev. Do potankosti je razdelal sistem nadzora dela v laboratorijih in jih tudi sam obiskoval ter nadziral. S sodelavci je izdelal standardizacijo postopkov, tipizacijo in predpise o opremljenosti laboratorijev.

Njegovo delo ni bilo vidno samo v Sloveniji, temveč tudi izven njenih meja. Na njegovo pobudo so se 5. 11. 1979 v Opatiji začeli slovensko-hrvaški strokovni sestanki, ki so se odvijali izmenično v Sloveniji in na Hrvaškem. Kot dober pedagog in široko razgledan strokovnjak je iskal vedno nove poti in se posvetoval tudi s kliniki ter skupaj z njimi objavljajl izsledke in ugotovitve. Leta 1991 je prejel nagrado Borisa Kidriča za izum stabilne kontrole krvi za hematološke analizatorje po Coulterjevem principu (skupaj z Milanom Skitkom

in Ljubišo Lukičem).

Leta 1979 je prejel Minařikovo odličje, ki ga podeljuje Slovensko farmacevtsko društvo svojim članom za izjemne zasluge pri delovanju društva, za posebne uspehe pri razvoju farmacije na pedagoškem, znanstveno-raziskovalnem ali strokovno-organizacijskem področju in predstavlja najvišje stanovsko priznanje.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Biochem. Med. HDMB, In memoriam prof. dr. Niko Jesenovec, let 3/6, 1993, 275-7

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=01246>

Prof. dr. MIRT KAMENIK, dr. med. (1960–)

76

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1960 v Mariboru, študij medicine pa zaključil leta 1984 na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Zaposlen je bil v Zdravstvenem domu Lenart, nato pa svojo strokovno pot nadaljeval v Splošni bolnišnici Maribor na Oddelku za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin. Specialistični izpit iz anesteziologije in reanimatologije je opravil leta 1992. Na ljubljanski medicinski fakulteti je leta 1996 zagovarjal magisterij in leta 2001 doktorat znanosti. Leta 2001 je bil izvoljen v naziv docent in 2006 v naziv izredni profesor za področje anesteziologije in reanimatologije. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je bil leta 2011 izvoljen v naziv redni profesor, na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru pa leta 2012 ponovno v naziv izredni profesor in 2017 v naziv redni profesor za predmetno področje anesteziologija in reanimacija.

Prof. dr. Mirt Kamenik je nadzorni anesteziolog na Oddelku za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin UKC Maribor, v njegovo ožje strokovno

področje sodi proučevanje obtočil med področno in splošno anestezijo. V zadnjem času se usmerja zlasti v anestezijo za operacije srca in ožilja ter zdravljenje kronične bolečine. Leta 1998 se je izpopolnjeval v Sorona Medical Center Beer Cheva v Izraelu, leta 2003 pa tri mesece na oddelku za kardiovaskularno in žilno anestezijo ter intenzivno terapijo na AKH Dunaj kot gostujoči profesor. Na področju anesteziologije in kardiovaskularne anesteziologije je uvedel več novih metod. Bil je tudi v ekipi, ki je opravila prvo operacijo na odprtem srcu v Splošni bolnišnici Maribor (14. 6. 1996). Sodeloval je v prospektivni mednarodni študiji o pooperativni smrtnosti v Evropi, katere rezultati so bili objavljeni v reviji Lancet leta 2012 in so pokazali na velike razlike med državami ter hkrati dali smernice za izboljšanje razmer oz. pripravo ustreznih nacionalnih in mednarodnih strategij glede na visoko število umrlih zaradi zapletov ali komplikacij po operativnem posegu.

V študijskem letu 2004/2005 je bil nosilec predmeta Prva pomoč, od leta 2006 je predstojnik Katedre za anesteziologijo in reanimacijo. Je nosilec predmetov Anesteziologija in Izbrane vsebine in novosti v anesteziologiji na dodiplomski ravni ter predmeta Terapevtske metode v anesteziologiji na podiplomskem študiju. Predava tudi na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Prof. dr. Mirt Kamenik je zahteven, a vselej pripravljen pomagati mladim raziskovalcem; tako je bil mentor štirim

doktorandom in trem magistrandom, nekaj doktoratov je še v teku. Je član uredniškega odbora znanstvenega časopisa Acta Medico-Biotechnica. Sodeloval je tudi pri pripravi učbenika iz kirurgije za potrebe Fakultete za zdravstvene vede *Izbrana poglavja iz kirurgije* in s sodelavci pripravil učno gradivo za temeljne postopke oživljanja. Od leta 2015 je član Razširjenega strokovnega kolegija za anesteziologijo in reanimatologijo ter perioperativno intenzivno terapijo, od leta 2017 pa tudi član Glavnega strokovnega sveta pri Slovenskem zdravniškem društvu.

Za prvo vstavitvev endoproteze v aortoiliakalni segment za premostitev anevrizem v Sloveniji je prejel posebno priznanje. Kot izvrsten visokošolski učitelj je leta 2008 prejel priznanje prof. dr. Zore Janžekovič, ki ga podeljuje Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru, in leta 2016 priznanje dekana MF UM za posebne zasluge.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=14793>

Prof. dr. NADJA KOKALJ VOKAČ, univ. dipl. biol., spec. lab. med. genetike (1960–)

78

Foto: Arhiv MF UM

Rodila se je 1960 v Neumünstru v Nemčiji, študij biologije na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani je zaključila leta 1985. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je 1992 zagovarjala magisterij. Doktorsko delo je opravljala na dvoletnem raziskovalnem delu na Inštitutu Curie v Parizu kot prejemnica ugledne štipendije sklada Henrie de Rothschild in je leta 1993 zagovarjala doktorat znanosti na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1985 je ustanovila citogenetski laboratorij v Zdravstvenem domu Maribor, ki ga je vodila do leta 1990, ko se je za tri leta zaposlila v laboratoriju za medicinsko genetiko Službe za medicinsko genetiko na ljubljanski ginekološki kliniki. Leta 1992 se je zaposlila v Splošni bolnišnici Maribor in leto zatem ustanovila Laboratorij za medicinsko genetiko, ki ga vodi še danes. Vodstvo nove organizacijske enote je prevzela prof. dr. Nadja Kokalj Vokač po vrnitvi s podiplomskega študija na inštitutu Curie v Parizu. S kadrovsko okrepitevijo so poleg analiz kromosomov razširili citogenetske analize

na prenatalno diagnostiko ter diagnostiko levkemij. Kot prvi v Sloveniji so uvedli nove postopke molekularne citogenetike, ki so omogočili genetske analize na kromosomih do genskega nivoja.

Leta 1995 so citogenetski laboratorij začasno preselili v prostore Oddelka za transfuziologijo in imunohematologijo, leta 2009 pa v nove prostore v 4. nadstropju novega očesnega in ušesnega oddelka. Z nakupom nove opreme leto kasneje sta se število in razpon preiskav v laboratoriju znatno povečala, uvedli so tudi številne nove metode. Tako je prof. dr. Nadja Kokalj Vokač uvedla v Laboratoriju za medicinsko genetiko vse metode klasične in molekularne citogenetike, iz sveta je v Slovenijo prenesla molekularno-citogenetske tehnike (FISH – fluorescenčno in situ hibridizacijo leta 1996 in CGH – primerjalno genomsko hibridizacijo leta 2002). Pod njenim vodstvom se je leta 2005 v okviru Laboratorija za medicinsko genetiko razvil molekularno genetski laboratorij za določanje mutacij

kot vzroka monogenским boleznim in polimorfizmov kot prispevka razvoja kompleksnih bolezni. Uvedle so se ustrezne molekularnogenetske tehnike: PCR, MLPA, sekvenciranje po Sangerju ter kot zadnja nova generacija sekvenciranja (NGS), ki omogoča genomsko analizo in hkratno določanje mutacij v vseh klinično pomembnih genih (4500 genov). Genetske diagnostične analize se izvajajo na področju hematologije pri diagnostiki levkemij; pediatrije, za ugotavljanje vzrokov prirojenih malformacij pri otrocih, nevropsihiatričnih stanj kot so motnje avtističnega spektra, motnje pozornosti in mladostne shizofrenije; ginekologije in porodništva, za ugotavljanje vzrokov moške in ženske neplodnosti ter predrojstvenih genetskih napak; in onkologije, pri nekaterih solidnih tumorjih.

Leta 1998 je bila izvoljena v naziv docentka za področje genetike na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru in leta 2003 v naziv izredna profesorica. Na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani je bila

leta 2004 izvoljena v naziv docentka za področje molekularne biologije. Leta 2008 je bila izvoljena v naziv redna profesorica za področje genetike na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Leta 2015 ji je bila podeljena specializacija iz laboratorijske medicinske genetike s strani Ministrstva za zdravje Republike Slovenije in leta 2016 evropska specializacija iz klinične laboratorijske genetike (Clinical Laboratory Geneticist) s strani evropskega združenja za medicinsko genetiko (European Bord of Medical Genetics).

Prof. dr. Nadja Kokalj Vokač je mentorica in somentorica več doktorandom, magistrandom s področja medicine ter diplomantom. Prav tako je članica več uredniških odborov revij, med njimi znanstvene revije *Acta Medico-Biotechnica*, *Nanobiosensors in disease diagnosis* (Auckland v letih 2011-2013). Kot vabljen recenzentka sodeluje v uglednih revijah z visokim faktorjem vpliva, kot npr. *European journal of medical genetics*, *European journal of medical research*, *Journal of oral pathology and medicine*, *Molecular Medicine* (Cambridge) itd. Je članica v domačih in tujih strokovnih združenjih s področja humane genetike. Je podpredsednica Slovenskega društva za humano genetiko pri Slovenskem genetskem društvu ter podpredsednica republiškega strokovnega kolegija za medicinsko genetiko pri Ministrstvu za zdravje RS in članica strokovnega sveta za medicinsko genetiko pri Slovenskem zdravniškem društvu. Je tudi članica

znanstvenega odbora za sproščanje gensko spremenjenih organizmov pri Ministrstvu za okolje in prostor RS.

Od leta 2004 je nosilka predmeta Molekularna biologija in genetika na dodiplomskem študiju splošne medicine Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in predmeta Genetika na podiplomskem študiju Biomedicinska tehnika. Od leta 2007 je predstojnica Katedre za molekularno biologijo. Od ustanovitve fakultete je članica Senata MF UM.

Sodeluje tudi v pedagoškem procesu na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru, kjer je nosilka predmeta Humana genetika ter na Biotehnični fakulteti Univerze v Ljubljani kot nosilka predmeta Humana citogenetika v okviru podiplomskega študija Biomedicine.

S svojo ekipo sodeluje ter vodi več domačih in mednarodnih projektov, ugotovitve publicira v revijah z visoko ravni citiranosti.

Leta 2015 je prejela priznanje za posebne zasluge za pomemben prispevek k nastanku, razvoju ter ugledu MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=13343>

Prof. dr. IVAN KRAJNC, dr. med., višji svetnik (1948–)

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Rodil se je leta 1948 v Ožbaltu, Medicinsko fakulteto v Ljubljani zaključil leta 1973 in leta 1978 opravil specialistični izpit iz interne medicine. Leta 1981 je opravil magisterij na Medicinski fakulteti v Zagrebu in 1982 doktorat. Leta 1986 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen v naziv docent za področje revmatologije, leta 1996 in 2001 (ponovno) pa v naziv izredni profesor za področje interne medicine. Leta 2001 je bil izvoljen v naziv redni profesor za področje interne medicine na Univerzi v Mariboru. Leta 1992 mu je Ministrstvo za zdravje podelilo naziv primarij, leta 1997 naziv zdravstveni svetnik in leta 2002 višji zdravstveni svetnik.

V Splošni bolnišnici Maribor, sedanjem UKC, je bil zaposlen od leta 1973 do 2012. Leta 1988 je prevzel naloge predstojnika Oddelka za revmatologijo in imunologijo, od 1989 pa je bil predstojnik Internega oddelka Maribor, ki je 1997 pod njegovim vodstvom postal Klinični oddelek za interno medicino. V času

njegovega vodenja Internega oddelka Maribor je bil leta 1995 s pomočjo samoprispevka zgrajen trakt A s 5470 kvadratnimi metri površin, kjer so dobili prostore vsi oddelki interne medicine. Od leta 1999 je bil strokovni direktor Splošne bolnišnice Maribor in avgusta 2003 ponovno imenovan na to odgovorno funkcijo. Konec leta 2003 je postal dekan Medicinske fakultete Univerze v Mariboru v ustanavljanju in leta 2004 vršilec dolžnosti dekana. Od 1. 12. 2004 je dekan Medicinske fakultete Maribor (z enoletno prekinitvijo).

Prof. dr. Ivan Krajnc se je izpopolnjeval in predaval kot gostujoči profesor na številnih tujih klinikah: v Torontu, Stockholmu, Londonu (s štipendijo The British Council), v Erlangnu, Badnu, Würzburgu, Oulu, Harwardu, Peczsui, Nottinghamu, Tel Avivu, Moskvi in drugje. Je član številnih pomembnih mednarodnih strokovnih organizacij: Evropskega revmatološkega združenja (EULAR), Avstrijskega revmatološkega združenja (ÖGR), The New York Academy of Science, The association of Medical Schools in Europe (AMSE in AMEE), član Evropskega združenja za podiplomski študij ORPHEUS, pa tudi član domačih strokovnih združenj. Od leta 1992 je član stalnega internističnega republiškega kolegija, v letih 1988 do 1992 je bil predsednik Revmatološke sekcije ipd.

Njegovo ožje strokovno področje so bila revmatska obolenja, kjer je uvedel številne nove diagnostične in terapevtske metode in o njih poročal ter objavljaval v

uglednih domačih in tujih revijah. Njegova bibliografija obsega več kot 500 enot, bil je tudi mentor pri magistrskih in doktorskih nalogah.

Izjemno spodbuja raziskovalno in publicistično delo. Je član uredniškega odbora znanstvene revije Acta Medico-Biotechnica, od leta 1998 član uredniškega odbora revije Wiener Klinische Wochenschrift in od 2005 področni urednik pri reviji Acta dermatovenerologica Alpina. Prof. dr. Ivan Krajnc je zagnan organizator in soorganizator mednarodnih strokovnih srečanj internistov in družinskih zdravnikov Iz prakse za prakso, bil je tudi urednik številnih zbornikov predavanj, ki so pomembno vplivali na kakovost izvajanja zdravstvenega varstva. Kot velik entuziast in zdravnik, ki je vselej zagovarjal ustrezen odnos do bolnikov, je iniciator ideje o **institutu varuha bolnikovih pravic**. Tako je organiziral tudi prvi simpozij na to temo ter nanj povabil avstrijsko varuhinjo bolnikovih pravic, da je slovenski javnosti predstavila primer dobre prakse. Maribor je s podporo tedanjega župana, mag. Borisa Soviča, tudi institucionaliziral prvo varuhinjo bolnikovih pravic, to je postala Magda Žezlina. Kot strokovni direktor bolnišnice je posebno pozornost posvetil pritožbenim potem in jih pravno uredil ter etabliral, uvedel je tudi redne interne strokovne nadzore.

Kot prvi v ekipi zanesenjakov – ob njem sta bila še prim. doc. dr. Gregor Pivec in prof. dr. Vojko Flis – je zasnoval program medicinskega študija in dosegel

soglasje Medicinske fakultete v Oulu za pripravo sodobnega kurikuluma študija splošne medicine, z Medicinske fakultete v Manchesteru pa soglasje za uporabo in ustrezno prilagoditev PBL-modulov. Še pred tem je izpeljal tudi prvo izobraževanje in pridobivanje licenc za poučevanje po sistemu problemsko naravnane učenja (PBL-Learning). To izobraževanje je v Mariboru organizirala in izvedla skupina strokovnjakov iz Medicinske fakultete München in Medicinske fakultete Harvard (ZDA). V Sloveniji je s tem oral ledino, snovalci programa pa so pripravili evropsko primerljiv študijski program Splošna medicina. Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru je bila z aklamacijo v slovenskem parlamentu ustanovljena 3. 10. 2003, 3. 12. 2003 pa je Svet za visoko šolstvo razpisal prvih 86 študijskih mest. S študijskim letom 2004/2005 se je začel izvajati študij na drugi slovenski medicinski fakulteti. S svojo prepričevalno močjo in mednarodnim ugledom je pritegnil številne strokovnjake in akademike, ki so podprli študijski program in tudi predavali na fakulteti.

Ne le da je pomembno vplival na nastanek Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, leta 2008 je uspešno uveljavil bolonjske spremembe in uvedel izvirni podiplomski študij Biomedicinska tehnologija, sestavil ekipo izjemnih sodelavcev, ki so lahko sledili njegovim idejam in jih nadgradili. Vse od leta 2006 je intenzivno delal in si prizadeval za izgradnjo nove MF UM, saj je fakulteta delovala na več lokacijah, kar

je znatno oteževalo izvedbo pedagoškega procesa in krnilo znanstveno-raziskovalno delo. 18. 9. 2013 je bila novogradnja ob reki Dravi po zamisli prof. Borisa Podrecca tudi slovesno odprta in predana namenu. Študijsko leto 2013/2014 se je začelo v sodobnih, v evropskem merilu najsodobnejše opremljenih prostorih, kljub številnim zapletom pred začetkom gradnje. Po besedah predsednika republike je bil v času odprtja to edini objekt, zgrajen s slovenskim in evropskim denarjem, ki ni utrpel ne zamud ne povečevanja stroškov gradnje.

Ob deseti obletnici delovanja je izdal in uredil monografijo *Deset let Medicinske fakultete Univerze v Mariboru*, v kateri je s sodelavci podrobno opisal prehojeno pot od prvih začetkov fakultete do ustanovitve.

V prizadevanjih, da bi bil študijski program Splošna medicina še sodobnejši, je s sodelavci prenovil kurikulum, v katerem so številne nove vsebine: z dokazi podprta medicina, več vsebin z raziskovalnega področja in nekatere posodobitve, kar bo pomembno zlasti v prihodnosti, ko tako medicinsko fakulteto kot univerzitetni klinični center čaka mednarodna akreditacija.

Za prihodnost je zasnoval smel in vizionarski program razvoja fakultete, v katerem velja izpostaviti zlasti internacionalizacijo študija, uvedbo novih študijskih programov (farmakologija, stomatologija in

študijski program splošna medicina v angleškem jeziku), posodobljen dodiplomski študijski program splošna medicina z uvedbo preglednih izpitov na predkliniki in kliniki. Poglobljeno in intezivno podpira znanstveno–raziskovalno delo, ki poteka v dobro opremljenih laboratorijih.

Prof. dr. Ivan Krajnc je prejel številna priznanja in nagrade, med drugim leta 2014 zlati grb Mestne občine Maribor za zasluge in dosežene pri dolgoletnem znanstveno–raziskovalnem in pedagoškem delu na področju interne medicine ter osebni prispevek pri ustanovitvi in izgradnji Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Ustanovitev MF UM je bila po izboru Mariborčanov in novinarjev ocenjena kot najbolj pozitiven dogodek. Leta 2014 je postal član Evropske akademije znanosti in umetnosti (EASA) in 2017 stalni član Slovenske medicinske akademije (SMA) Slovenskega zdravniškega društva. Ustanova Slovenska znanstvena fundacija mu je leta 2017 podelila priznanje Prometej znanosti za odličnost v komunikaciji, Katedra za interno medicino Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani pa 2014 Tavčarjevo priznanje. Predsednik Republike Slovenije mu je podelil medaljo za zasluge za izjemen prispevek pri vzpostavljanju Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in njene prepoznavnosti v mednarodnem merilu ter za učinkovito sodelovanje pri novogradnji Medicinske fakultete Maribor. Sam ponosno izpostavi visoko priznanje ASPIRE, ki ga je Medicinska

fakulteta Univerze v Mariboru pod njegovim vodstvom na kongresu AMEE (Association for Medical Education in Europe) leta 2013 v Pragi prejela za odličnost na področju vključenosti študentov v procese izobraževanja na fakulteti.

V prostem času, ki ga je malo, igra bobne v Pihalni godbi veteranov Štajerske, v Ansamblu Medicinske fakultete Maribor pa klavirsko harmoniko.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Življenjepis in vloga za podelitev priznanja
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=02053>

Prof. dr. IVAN KRAMPAČ, dr. med.

(1923–2000)

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1923 v Hotizi in leta 1949 v Ljubljani zaključil študij medicine. Leta 1955 je opravil specialistični izpit iz interne medicine, 1974 pa na Medicinski fakulteti v Beogradu zagovarjal doktorsko disertacijo. Leta 1966 mu je bil podeljen naziv primarij, 1976 je postal izredni in 1987 redni profesor za področje interne medicine na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

Večji del svoje strokovne poti je namenil revmatološkim obolenjem, saj je leta 1955 začel razvijati revmatološko dejavnost v mariborski bolnišnici in leta 1975 ustanovil revmatološki oddelek s fizikalno terapijo kot drugi revmatološki center v Sloveniji. Bil je pionir revmatološke dejavnosti v Sloveniji in na območju nekdanje Jugoslavije. Svoje življenje je v celoti posvetil medicini. Strokovno se je izpopolnjeval v Gradcu, Zürichu in Frankfurtu. Dvanajst let je bil predstojnik internega oddelka v mariborski bolnišnici (1975–1987), revmatološki oddelek pa je vodil do upokojitve leta 1990.

V revmatološki ambulanti je delal še do leta 1994. Umrli je leta 2000.

Objavil je več medicinskih razprav v uglednih domačih in tujih strokovnih revijah in poljudno delo *Revmatizem* (1979). Predaval je na več kot 200 strokovnih srečanjih doma in v tujini. Od leta 1975 je spodbujal in razvijal znanstveno–raziskovalno delo. Pod njegovim mentorstvom se je razvijala skupina, ki je smelo nadaljevanja začeto delo, kar je slednjič pripeljalo do ustanovitve kliničnega oddelka za interno medicino leto 1998. Izpostaviti je treba tudi, da se je v obdobju prof. dr. Ivana Krampača začel intenzivni razvoj ultrazvočne diagnostike v kardiologiji, gastroenterologiji, nefrologiji ter razvoj neinvazivne kardiološke diagnostike. Prav tako je že leta 1989 začel z danes izjemno odmevnimi strokovnimi srečanji zdravnikov internistov in zdravnikov družinske medicine Iz prakse za prakso. Srečanje je že zdavnaj preraslo okvire lokalnega strokovnega druženja in izmenjevanja informacij. Nasledniki prof. dr. Krampača so mu dali znanstveni in mednarodni značaj z ustrezno publicistično in raziskovalno podporo. Bil je dobrohoten, a zahteven mentor tako specializantom kot doktorandom.

Nenehno je opozarjal na neustrezne prostorske pogoje za bolnike in zaposlene – slednjič so med leti 1993–1995 dobili nove prostore revmatologija, nefrologija, hemodializa in intenzivna internistična terapija. Prof. Krampač se je zelo angažiral pri pripravah

na referendum, ki je z izglasovanjem omogočil izgradnjo prve etape nove interne, s tem pa tudi ekspanzivni razvoj vseh področij interne medicine. Bolniki so dobili boljše bivalne pogoje, prav tako so lahko na interni medicini kupili nujno potrebne sodobne medicinske diagnostične aparature in pripomočke.

Bil je dolgoletni predsednik revmatološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva in kasneje njegov častni član ter vse do smrti tudi častni predsednik revmatološke sekcije. Od 1957 do 1959 je bil predsednik mariborske podružnice Slovenskega zdravniškega društva.

Za svojo predanost medicini in zgledno delo zdravnika je leta 1978 prejel srebrni grb Mestne občine Maribor.

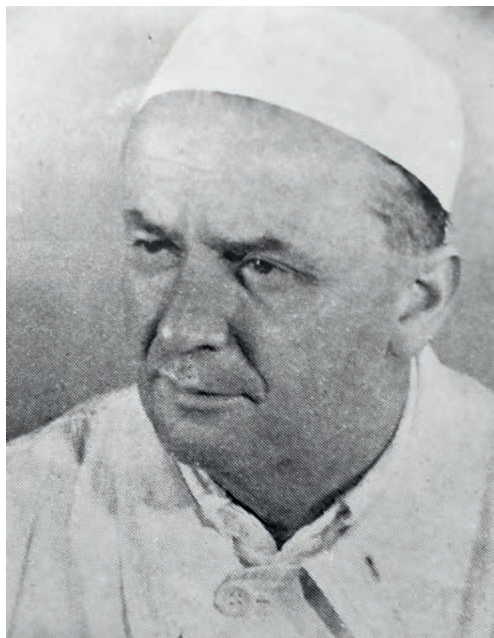
Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM; UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=05282>

Akademik prof. dr. BOŽIDAR LAVRIČ, dr. med. (1899–1961)

Vir: Zbornik splošne bolnišnice v Mariboru:
1799–1959, 1855–1955, str. 143

Rodil se je leta 1899 v Novi vasi pri Blokah, medicino je študiral v Zagrebu, Pragi in Parizu, diplomiral je leta 1924. Po diplomi je deloval v Zagrebu in Šibeniku, kot asistent na kirurgiji se je vrnil v Zagreb. V mariborski bolnišnici je služboval v letih 1932–1933, jeseni tega leta pa je prevzel predstojništvo drugega kirurškega oddelka v Ljubljani. V SBM je deloval, ko je dr. Mirko Černič, sicer predstojnik mariborskega kirurškega oddelka, vodil ljubljansko kirurgijo. Akademik prof. dr. Božidar Lavrič je bil začetnik srčne kirurgije v Sloveniji, pomembno je prispeval k razvoju kirurgije in anesteziologije, četudi je največ časa posvečal torakalni kirurgiji in operacijam na odprtem srcu (vse od leta 1958). Bil je zagnan zdravnik, ki si je v kratkem času predstojništva v Splošni bolnišnici Maribor z drugimi najvidnejšimi zdravniki prizadeval za organiziran razvoj raziskovalne dejavnosti v SBM.

Leta 1936 se je habilitiral za privatnega docenta za topografsko anatomijo, poučeval je tudi kirurško propedeutiko. Leta 1940 je postal redni profesor za

področje kirurgije. Po internaciji in kapitulaciji Italije je deloval v Bariku in kasneje postal glavni kirurg JLA v Beogradu. Izpopolnjeval se je na klinikah v Parizu, ZDA in na Švedskem.

Po drugi svetovni vojni se je vrnil v Ljubljano in bil imenovan za prvega rednega profesorja kirurgije na popolni Medicinski fakulteti v Ljubljani in postal njen prvi dekan (1945–1949). Leta 1957 je bil rektor ljubljanske univerze. Leta 1949 je bil izvoljen za rednega člana SAZU, v letih 1950–1961 tudi njen podpredsednik. Umrli je leta 1961.

Strokovni prispevek akademika Božidarja Lavriča k razvoju slovenske medicine je izjemen. Sodeloval je pri ustanovitvi transfuzijskega zavoda, posodobil anesteziologijo, prevzel pljučno kirurgijo, ustanovil dve kirurški ekipi, ki sta delovali v pljučnih sanatorijih na Golniku in v Topolšici. Sodeloval je pri snovanju in izdelavi domače naprave za zunajtelesni krvni obtok, uvedel in nadgrajeval posege na srcu, po uvedbi zunajtelesnega krvnega obtoka zlasti najbolj zapletene posege na odprtem srcu. Ob srčni kirurgiji je uvedel tudi plastično kirurgijo, razvijal travmatologijo in nevrokirurgijo. Vpeljal je zgodnjo pooperativno fizioterapijo.

S svojim bogatim znanjem in publiciranjem si je pridobil velik ugled v srednjeevropskem prostoru: bil je član jugoslovanske in srbske akademije znanosti in umetnosti, član kirurških združenj Velike Britanije,

Irske, Lyona v Franciji, zunanji član Francoske akademije znanosti in umetnosti, častni doktor Univerze v Nancyju. Sodeloval je v uredništvih domačih in tujih časopisov in objavil več kot 80 poročil o svojih strokovnih uspehih.

V osmih državah je dobil visoka odličja, med drugimi tudi francoski red legije časti 3. stopnje, bil nosilec partizanske spomenice 1941 in Titov osebni kirurg. Leta 1950 je prejel Prešernovo nagrado za delo pri organizaciji popolne Medicinske fakultete v Ljubljani in leta 1959 še Kidričevo nagrado.

Viri:

- Splošna bolnišnica maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM
- SAZU

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=A37001059>

Doc. dr. IVAN MATKO, dr. med. (1885–1945)

Vir: Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999, str. 113

Rodil se je leta 1885 v Rajhenburgu (Brestanici), medicino študiral na Dunaju in študij zaključil leta 1911. Po diplomi je hospitiral na kirurškem oddelku Franca Derganca v ljubljanski bolnišnici. Kot hospitant in kasneje demonstrator (1914) je deloval na kliniki za notranje bolezni na Dunaju. Med prvo svetovno vojno je deloval kot asistent na Dunaju, 1916. leta postal šef zdravnik notranjega oddelka Rainerjeve bolnišnice na Dunaju, do jeseni leta 1918 tudi infekcijskega oddelka. Od 1919. leta je bil šef zdravnik in primarij internega oddelka mariborske splošne bolnišnice ter član državnega zdravstvenega sveta. Leta 1920 je postal privatni docent za patologijo in notranje bolezni Medicinske fakultete Karlove univerze v Pragi. Leta 1921 je kratek čas deloval tudi v Frankfurtu in se nato vrnil v Maribor.

Izpopolnjeval se je v Pragi, Beogradu, Rimu, Oslu in Nici. Dlje časa je študijsko potoval po nordijskih in baltskih državah. Konec leta 1921 je v Mariboru

ustanovil protituberkulozno ligo in nato z njo tudi protituberkulozni dispanzer v Stolni ulici. V mansardi nad t. i. medicinskim oddelkom so leta 1927 dogradili protituberkulozni oddelek. Umrl je kmalu po koncu druge svetovne vojne leta 1945 v Ljubljani.

Do začetka leta 1933 je v več kot 240 objavljenih prispevkih razpravljal o raziskavah želodca, prebavil, srca, krvi, malarije in tuberkuloze. Članki so izšli v Wiener Klinische Wochenschrift, Deutsche Klinische Wochenschrift, Medizinische Klinik (Berlin), v glasilu Zdravniške zbornice Ljubljana, Češkem zdravniškem vestniku idr. Pisal je tudi medicinske poljudne članke. Ustanova kneza Lichensteina je tri njegove medicinske prispevke tudi denarno nagradila. Aktivno se je vključeval v izgradnjo počitniškega doma Sv. Martin na Pohorju in kopališča Mariborski otok, ki je bil odprt leta 1930.

Na internem oddelku mariborske bolnišnice je uvajal številne novosti: parenteralno terapijo, endoskopijo, rutinske in rentgenske preiskave, posegal je tudi na širša področja internistike: nevrologijo, infektologijo, fizioterapijo in splošno pediatrijo. Izdelal je načrte za nov, za tedanje čase izjemno sodoben infekcijski oddelek (1928). Leta 1929 odprt infekcijski oddelek je bil eden najsodobnejših infekcijskih oddelkov s sprejemnim blokom, izolirnico, s petimi odseki in lastnim laboratorijem.

Ob vidnejših zdravnikih in visokošolskih učiteljih,

ki so delovali v Mariboru, kot npr. Stanko Banič, Milko Bedjanič, Mirko Črnič, Franc Hribar, Božidar Lavrič, Peter Lenče idr. si je tudi doc. dr. Ivan Matko prizadeval za organiziran razvoj raziskovalne dejavnosti v bolnišnici.

Leta 1934 je bil imenovan za inšpektorja zdravstvene službe pri zdravstvenem ministrstvu v Beogradu, leta 1935 pa je postal vodja internega oddelka v Ljubljani in honorarni predavatelj interne propedeutike na ljubljanski medicinski fakulteti vse do leta 1940. Med okupacijo je bil primarij ljubljanske interne klinike.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Baš F., Slov. biografija, SAZU, 2013

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=A15338595>

Izr. prof. dr. KAZIMIR MIKSIĆ, dr. med., višji svetnik (1938–)

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1938 v Kikindi in študij medicine, kot prvi v generaciji, zaključil leta 1962 na zagrebški medicinski fakulteti. Enoletni staž je opravil v Dubrovniku. Od marca 1964 je bil zaposlen v Splošni bolnišnici Maribor. Leta 1968 je v Ljubljani opravil specialistični izpit iz kirurgije. Leta 1985 je zagovarjal doktorsko disertacijo na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je bil leta 1986 izvoljen v naziv docent in 1992 v naziv izredni profesor za področje vaskularne kirurgije; naziv je nato obnavljal, nazadnje leta 2004. Ministrstvo za zdravje mu je leta 1996 podelilo naziv višji svetnik za raziskovalno, pedagoško in strokovno delo. Po predaji predstojniškega mesta leta 2005 je do upokojitve 2008 opravljal naloge svetnika.

Prof. dr. Kazimir Miksić je ves svoj strokovni interes posvečal vaskularni kirurgiji ter s svojo strokovnostjo in vizionarstvom ter izvrstnimi rezultati pomembno doprinesel k prepoznavnosti stroke doma in v tujini. Velja za uglednega in odličnega specialista žilne kirurgije

in je od leta 1985 vodil sprva odsek za žilno kirurgijo, in od 1988 do 1993 Oddelek za splošno in žilno kirurgijo. Po preoblikovanju organizacijske sheme kirurške službe v SBM je od 1993 do 2005 vodil samostojni Oddelek za žilno kirurgijo. Že zelo zgodaj se je zapisal tudi znanstveno–raziskovalnemu področju, nenehno iskal nove in popolnejše metode zdravljenja. Poglobljena znanja in izkušnje je pridobival tudi v tujini, zlasti v St. Luke's Hospital Houston ZDA. Izvirne metode s področja vaskularne kirurgije in rezultate je predstavljal domala po vsem svetu, od Trsta, Innsbrucka, Dunaja, Bologne, Pariza, Rodosa, Tel Aviva, New Yorka, Melbourn do Zagreba in Dubrovnika. Objavljal je v uglednih domačih in tujih revijah, od ustanovitve dalje je član uredniškega odbora znanstvene revije Acta Medico–Biotechnica. Bil je recenzent prvega slovenskega učbenika s področja nevrokirurgije *Izbrana poglavja iz nevrokirurgije*, ki ga je leta 2010 napisal in uredil prof. dr. Tadej Strojnik.

Izrazito si je prizadeval za razvoj oddelka na klinično raven, zlasti z ozirom na dosežene uspehe na strokovnem, znanstveno–raziskovalnem in pedagoškem področju. Prizadeval si je tudi za nakup sodobnega Dopplerjevega ultrazvočnega aparata, ki bi oddelku omogočil strokovno odličnost in sodobno diagnostiko, ter za razvoj mikrovaskularne kirurgije in jo v okviru možnosti tudi uvedel.

Veliko je objavljajl in k temu spodbujal tudi svoje sodelavce ter vzgajl vrsto dobrih zdravnikov in

raziskovalcev, ki so bili vključeni v enega vidnejših raziskovalnih projektov z naslovom Rekonstruktivni posegi na ekstrakranialnem karotičnem sistemu v termovizijskem prikazu (v okviru projekta Srce in ožilje, posebne raziskovalne skupnosti), v katerem je bil nosilec. Prof. dr. Kazimir Miksić je bil tudi organizator več odmevnih kongresov, eden vidnejših je bil drugi kongres združenja kirurgov Slovenije z mednarodno udeležbo leta 1998. Leta 2003 sta s prof. dr. Vojkom Flisom uredila učbenik za kirurgijo na visokih zdravstvenih šolah *Izbrana poglavja iz kirurgije*, ki je posodobljen izšel še leta 2010.

Manj znano je, da je leta 2005 kandidiral za mesto strokovnega direktorja Splošne bolnišnice Maribor in pri tem napisal program vizije razvoja ustanove kot regionalne bolnišnice in terciarne ustanove z uglednim in ekspanzivnim strokovnim razvojem ter utrjenim mednarodnim položajem, zlasti v luči sodelovanja z mlado medicinsko fakulteto ter krepitevijo znanstveno–raziskovalnega, publicističnega ter pedagoškega dela. Ocenil je, da je »Splošna bolnišnica Maribor v svojem razvoju prišla do točke, ki zahteva ob dobrem kliničnem delu tudi dokončno oblikovanje podobe klinične bolnišnice, ki bo trdno vpeta v svoj regionalni prostor in strokovno cenjena v slovenskem prostoru in Evropi. Bolnišnica je na pravi poti, zahvaljujoč dobremu strokovnemu delu in intelektualnim ter organizacijskim naporom vodstva. Pot, ki je še pred nami, je težavna,

večkrat še dodatno otežena zaradi omejenih finančnih sredstev, a uresničljiva. Pri premagovanju preostanka poti ima strokovni direktor bolnišnice svoje nesporno mesto, predvsem pri spodbujanju ustvarjalnosti, vpeljevanju transparentnih strokovnih kriterijev, bdenju nad klinično etiko zaposlenih, koordinaciji, zagotavljanju klinične in stroškovne učinkovitosti zdravstvenih obravnav in pri navezovanju mednarodnih kontaktov s sorodnimi bolnišnicami v Evropi«. Kandidaturo je dober teden po oddaji vloge umaknil in se posvetil strokovnemu in pedagoškemu delu.

Vrsto let je bil koordinator kliničnih vaj iz kirurgije za študente ljubljanske medicinske fakultete, ki so z veseljem prihajali v splošno bolnišnico in si nabirali znanje in izkušnje, hkrati pa so se tukajšnji zdravniki kalili na pedagoškem področju. Prof. dr. Kazimir Miksić je bil tudi mentor ali somentor diplomantom Visoke zdravstvene šole UM, danes fakultete, pa tudi doktorandom. Opravljal je naloge nadzornega mentorja za sekundariat ter specializacije. Na Visoki zdravstveni šoli mariborske univerze je bil predstojnik katedre za kirurgijo.

Izjemno tvorno se je vključil v procese ustanavljanja druge slovenske medicinske fakultete. Do leta 2014 je bil nosilec predmetov Kirurgija in Kirurgija – praktično delo ob bolniku ter Izbrane vsebine in novosti v kirurgiji, ki jih je s sodelavci vsebinsko zasnoval po zgledih tujih fakultet in skrbno bdela nad njihovo izvedbo ter

evalvacijo. Od ustanovitve fakultete do leta 2016 je bil konstruktiven in aktiven član habilitacijske komisije fakultete ter član Senata Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in Senata Univerze v Mariboru.

Leta 2009 je prejel zlati znak Univerze v Mariboru za izredne uspehe, dosežke in zasluge pri znanstveno-raziskovalnem, vzgojno-izobraževalnem in drugem delu, ki pomembneje prispeva k celovitemu razvoju univerze in njenih članic. Leta 2015 je prejel priznanje za posebne zasluge Medicinske fakultete Univerze v Mariboru za svoj prispevek k razvoju in prepoznavnosti fakultete.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=04083>

Prim. prof. dr. DUŠANKA MIČETIĆ TURK, dr. med., višja svetnica (1947–)

94

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodila se je leta 1947 na Rijeki, Hrvaška, kjer je leta 1970 zaključila študij na medicinski fakulteti in se dve leti zatem zaposlila v mariborski splošni bolnišnici. Leta 1976 je opravila specialistični izpit iz pediatrije, 1980 magisterij na zagrebški medicinski fakulteti in 1986 na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani zagovarjala doktorsko disertacijo. Leta 1992 je dobila naziv primarijka, od 2003 je tudi višja svetnica. Na novoustanovljeni drugi slovenski medicinski fakulteti aktivno sodeluje od vsega začetka kot senatorka in predstojnica Katedre za pediatrijo ter nosilka predmetov Pediatrija in Pediatrija – delo ob bolniku. Izjemno sodelovanje in partnerski odnos je vzpostavila z Univerzo v Oulu na Finskem, kjer so ji leta 2006 podelili častni doktorat za področje zdravstvenih ved. Njeno vidno mednarodno delo jo je leta 2013 uvrstilo v vrh evropske znanstvene sfere, postala je članica Evropske akademije znanosti in umetnosti (EASA).

Od leta 1984 do upokojitve 2011 je bila predstojnica

enote za pediatrično gastroenterologijo Klinike za pediatrijo. Kot vodilna slovenska pediatrična gastroenterologinja je v tem času vzpostavila številne povezave s klinikami v Gradcu, Zagrebu, Amsterdamu, Londonu itd. Izpopolnjevala se je na Nizozemskem iz pediatrične gastroenterologije, zlasti na področju biopsije tankega črevesa in to tehniko vpeljala v slovensko pediatrično gastroenterologijo ter s tem pomembno vplivala na zgodnje odkrivanje celiakije. Leta 1988 je ustanovila prvo društvo bolnikov, ki boleajo za celiakijo, ki je iz sprva mariborskega preraslo v izjemno organizirano in prepoznavno slovensko društvo z razvejanimi podružnicami. In ne le to: v okviru mariborske pediatrije je vzpostavila šolo za celiakijo in sledila imperativu, da zdravnik ne le ugotovi diagnozo, temveč razširi svoje delo tudi na skrb za kakovostno življenje bolnikov. Po izjemnem uspehu Društva za celiakijo je nastalo tudi Slovensko društvo za kronične vnetne črevesne bolezni.

Odlikuje jo izjemna želja po raziskovanju; rezultate številnih nacionalnih, bilateralnih in mednarodnih raziskovalnih projektov je s svojimi sodelavci objavljala v najbolj uglednih domačih in tujih revijah. Prav tako je gradila svojo akademsko kariero. Leta 1988 je bila izvoljena v naziv docentka na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in nato v naziv izredna profesorica. Od 2001 je redna profesorica za področje pediatrije na Univerzi v Mariboru. Od 1994 do 2007 je bila dekanja Visoke zdravstvene šole v Mariboru, ki jo je preoblikovala v Fakulteto za zdravstvene vede in ji omogočila izjemno mednarodno sodelovanje in uveljavitev. V okviru svoje pedagoške dejavnosti na tej fakulteti je bila mentorica številnim diplomantkam in diplomantom. Kot somentorica in mentorica je stala ob strani prenekateremu magistru znanosti na ljubljanski in zagrebški medicinski fakulteti ter doktorandom na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru.

V svoji bogati znanstveni karieri je bila nosilka

številnih projektov in programov. Med starejšimi naj omenimo projekt iz leta 1980, ko se je izjemno posvetila proučevanju laktozne malabsorpcije in intolerance pri dojenčkih. Kasneje se je usmerila v proučevanje celiakije, prehrane in ugotavljanju optimalne formule za hidracijo dojenčkov z akutno drisko (iz tega projekta je nastal Lekov proizvod Nelit60), pozneje tudi raziskovanju probiotikov in kroničnih vnetnih črevesnih bolezni pri otrocih. Od 2004 vodi programsko skupino P3-0036 »Biopsihosocialni model kvalitete življenja«. Predavala je na številnih uglednih univerzah po svetu – Oulo, New York, Baltimor, Boston, Moskva, St. Petersburg, Yakutsk, Riga, Jeruzalem, Stocholm in drugje.

Ima izjemen bibliografski opus, ob tem pa je tudi recenzentka številnih uglednih strokovnih revij: *Acta paediatrica* (Oslo, Švedska), *European journal of pediatrics* (Berlin, Heidelberg), *Journal of pediatric gastroenterology and nutrition* (New York), *Collegium Antropologicum* (Zagreb, Hrvaška), *Slovenska pediatrija*, *Zdravniški vestnik*, *Acta Paediatrica Croatica* itd. Od leta 1990 aktivno sodeluje z Evropskim združenjem za otroško gastroenterologijo (ESPGHAN).

En mandat je bila članica Izvršnega odbora ESPGHAN-a, odgovorna za organizacijo poletnih šol iz pediatrične gastroenterologije, hepatologije in prehrane v vzhodni Evropi. Tako je zelo uspešno organizirala poletne šole v Makedoniji, Črni gori, Bolgariji in Moskvi. Je članica Evropskega združenja za

enteralno in parenteralno prehrano (ESPEN) in članica Evropske federacije edukatorjev za zdravstveno nego (FINE). V izvršnem odboru Evropskega združenja specialistov medicine (UEMS) je kot delegatka Zdravniške zbornice Slovenije aktivno delovala od 1997 do 2011, prav tako v Svetu za izobraževanje pri Zdravniški zbornici Slovenije. Bila je tudi članica Evropske delovne skupine za podiplomsko izobraževanje zdravnikov v UEMS-u. V Svetu za visoko šolstvo RS je bila članica od leta 2000 do 2010 ter članica Senata za akreditacije in predsednica Komisije za zdravstvo in socialo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Trenutno je evalvatorica Nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu. Bila je predsednica RSK za pediatrijo RS in nacionalna koordinatorica za podiplomsko izobraževanje (specializacijo) v pediatriji. Je članica Odbora Republike Slovenije za Zoisovo nagrado, Zoisovo priznanje, priznanje ambasador znanosti Republike Slovenije in Puhovo priznanje.

Svoj pečat ugledne pediatrinje daje ne le na Univerzi v Mariboru, temveč tudi na Univerzi na Primorskem na področju klinične dietetike, sodeluje v študijskem procesu na Almi Mater Europaei in Katedri za klinične medicinske vede Visoke zdravstvene šole Celje. Poudariti je treba, da je kot dekanja Visoke zdravstvene šole, kasnejše Fakultete za zdravstvene vede v Mariboru, poenotila program študija zdravstvene nege, uspešno

izvedla bolonjsko prenovu programa, uvedla pet specialističnih programov in dva magistrska programa ter pripravljala doktorski program iz zdravstvene nege.

V intervjuju za študentski časopis mariborskih študentov medicine Medicinski mesečnik (štev. 9, II/2008) je o sebi povedala med drugim tudi tole: »Verjetno pripadam generaciji, ki je imela privilegij, da spreminja stvari v svojem okolju in prispeva k razvoju.«

Za zanamce še ena njena misel, ki naj ne utone v pozabo: »Dober zdravnik je dobra in poštena oseba, poštena do sebe, do pacienta, do celotne družbe. Zdravnik mora biti oseba visokih moralnih in etičnih načel, ki jih ne sme kršiti. V sebi mora nositi dobroto in altruizem, da pomaga človeku, ki je v stiski, ki se mu zaupa, ali ker mu je zaupano. Pomembno je tudi obvladovanje veščin komunikacije.« (ibid.)

Omeniti je treba tudi njeno humanitarno dejavnost: kot predsednica in članica ženskega Lions kluba Maribor Zarja je s človekoljubnimi akcijami pogosto in učinkovito pomagala v marsikateri mariborski žalostni zgodbi.

Njeno delo in prizadevanja niso ostali neopaženi, kar dokazujejo nagrade in priznanja. Leta 2007 je prejela Mestni pečat Mestne občine Maribor za osebni prispevek pri preoblikovanju Visoke zdravstvene šole v Fakulteto za zdravstvene vede ter za zasluge, pomembne za znanstveno-raziskovalno delo Univerze v Mariboru. Leta 2003 je prejela zlato plaketo Univerze v Mariboru za zasluge na pedagoškem in znanstveno-

raziskovalnem področju. Kot mentorica pri študentskih raziskovalnih projektih se je leta 2012 veselila srebrne dekanove nagrade. Je dobitnica Matejčevega priznanja za raziskovalno delo, ki ga podeljuje Združenje pediatrov Slovenskega zdravniškega društva leta 2002 in Derčevega priznanja za življenjsko delo, ki ga podeljuje prav tako Združenje pediatrov Slovenskega zdravniškega društva leta 2015. Leta 2016 je prejela Hipokratovo priznanje, ki ga podeljuje Zdravniška zbornica Slovenije za izjemno stanovsko in organizacijsko delo ter bistven prispevek k ugledu slovenskega zdravništva in zobozdravništva. Leto zatem je prejela priznanje Medicinske fakultete Univerze v Mariboru za posebne zasluge pri ustanavljanju in delovanju fakultete in nagrado Univerze v Mariboru za znanstveno-raziskovalno, umetniško in izobraževalno delo. Istega leta je postala članica Slovenske medicinske akademije Slovenskega zdravniškega društva in 2018 zaslužna profesorica Univerze v Mariboru.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Med mes 2008, II-9

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=02057>

Prof. dr. DUŠICA PAHOR, dr. med., svetnica (1957–)

98

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodila se je leta 1957 v Murski Soboti, študij medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je zaključila leta 1982. Po diplomi in strokovnem izpitu je pet let delala v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca v Mariboru v osnovnem zdravstvenem varstvu, med 1986 in 1991 pa v šolski očesni ambulanti. Leta 1991 je opravila specialistični izpit iz oftalmologije in se istega leta zaposlila v Splošni bolnišnici, današnjem UKC Maribor, na Oddelku za očne bolezni. Opravila je tudi evropski specialistični izpit iz oftalmologije.

Prof. dr. Dušica Pahor je ob specializaciji opravila podiplomski študij iz socialne medicine. Leta 1994 je na zagrebški medicinski fakulteti zagovarjala magisterij in 1997 doktorat. Čez dve leti ga je nostrificirala na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Svoje široko znanje in pedagoške sposobnosti je že zgodaj usmerila v delo s študenti ljubljanske medicinske fakultete in je vrsto let vodila klinične vaje. Leta 1998 je bila na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljena v

naziv asistentka in 2001 v naziv docentka. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je bila leta 2006 izvoljena v naziv izredna profesorica za področje oftalmologije (leta 2007 tudi na MF UL) in 2011 redna profesorica.

Od 2001 je predstojnica oddelka in si s sodelavci ter odmevnim znanstveno-raziskovalnim, publicističnim in odličnim ter mednarodno uveljavljenim visoko strokovnim delom prizadeva za kliničnost oddelka, status, ki ga oddelek iz nerazumljivih razlogov še vedno nima. Uvedla je vrsto novosti na področju ugotavljanja in zdravljenja očesnih bolezni ter vzpostavila izvrstno mednarodno sodelovanje z organizacijo odmevnih mednarodnih kongresov ter učnih delavnic s področja očesne kirurgije. Organizacija dela na oddelku omogoča oftalmologom, da se ob splošni oftalmologiji na klinični ravni razvijajo tudi ožja področja, vzpodbuja pa tudi znanstveno-raziskovalno in publicistično delo. V mariborskem UKC je leta 2015 uvedla sistematsko presejanje za diabetično retinopatijo pri bolnikih z

novoodkrito sladkorno boleznijo, kar bo pomembno vplivalo na zdravstveno oskrbo sladkornih bolnikov. Pomembni so tudi drugi učinki, kot se je izkazalo na Švedskem, kjer tovrstne preiskave izvajajo že dlje časa.

Od leta 2004 je prodekanja za raziskovalno dejavnost Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in predsednica dveh komisij: za znanstveno-raziskovalno delo in habilitacije ter predstojnica Katedre za oftalmologijo in nosilka predmeta na dodiplomski in podiplomski ravni. Kot članica Habilitacijske komisije in Senata Univerze v Mariboru se je od leta 2009 zelo angažirala pri poenotenju in urejanju habilitacijskih področij v medicini in sorodnih vedah ter dosegla njihovo uskladitev med članicami univerze, kar je izjemen in pravzaprav zgodovinski dosežek. Je tudi aktivna članica Komisije za znanstveno-raziskovalne zadeve in Senata Univerze v Mariboru.

V svoji impresivni bibliografiji beleži blizu 700 zapisov, med njimi 70 izvirnih znanstvenih člankov,

pri katerih je v večini prva in/ali vodilna avtorica. Je tudi angažirana mentorica in somentorica pri doktoratih, magistrskih delih in diplomah – slednje na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Prav tako je izjemna organizatorica odmevnih mednarodnih oftalmoloških kongresov, s predavanji pa sodeluje na številnih najuglednejših mednarodnih oftalmoloških kongresih. Kot spraševalka in članica komisije (od leta 2005) na evropskih specialističnih izpitih iz oftalmologije je zlasti pozorna na znanje in izposobljenost slovenskih oftalmologov.

Njena izjemna delavnost in širina sta doprinesli k ustanovitvi in etabliranju prve in doslej edine znanstvene revije, ki jo izdaja medicinska fakulteta v slovenskem prostoru. Tako na MF UM od leta 2008 izhaja *Acta Medico-Biotechnica*, katere urednica je. Uredniški odbor je 20. decembra 2012 prejel priznanje Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju. Priznanje podeljuje Slovenska znanstvena fundacija in pomeni veliko priznanje prizadevanjem, da se v Sloveniji uveljavi široko zasnovana medicinska znanstvena revija, ki ji velik pomen in vrednost priznava tudi Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Od 2007 izhaja na njeno pobudo tudi vsakoletna publikacija *Pregled bibliografij visokošolskih učiteljev in raziskovalnih projektov Medicinske fakultete Univerze v Mariboru*.

Prof. dr. Dušica Pahor je nosilka, vodja ali sodelavka

v številnih znanstveno–raziskovalnih projektih in recenzentka v uglednih medicinskih revijah, med njimi izpostavljamo zlasti: Collegium antropologicum iz Zagreba, Ophthalmologica (Basel, München), Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde (Stuttgart), Clinical ophthalmology (2017, Auckland New Zealand), Journal of Ophthalmology Cairo (2010), British journal of ophthalmology (2015, London, BMJ), International journal of Ophthalmology Hong Kong China (2015), Journal of Cataract and refractive Surgery (2015, Fairfax, USA), Saudi medical journal (2015, Riyadh), Spectrum der Augenheilkunde (Wien, New York, Springer – članica uredniškega odbora in recenzentka), Zdravniški vestnik idr. Je tudi urednica številnih zbornikov predavanj, z dekanom prof. dr. Ivanom Krajncem pa se je zapisala tudi kot gostujoča urednica suplementa Wiener klinische Wochenschrift (WKW) in Journal of International Medical Research (leta 2010). Za študente nekdanje Visoke zdravstvene šole je 2003 napisala učbenik *Oftalmologija za študente VZŠ UM*.

Je članica številnih mednarodnih strokovnih združenj; v letih 2010–2013 je bila članica odbora za podelitev Zoisovih nagrad, Zoisovih priznanj, priznanja Ambasador znanosti Republike Slovenije in Puhovih priznanj. Je članica Razširjenega strokovnega kolegija za oftalmologijo od leta 2001; v letih 2006–2007 je bila predsednica kolegija in članica upravnega odbora Združenja oftalmologov Slovenije. Prav tako

je dejavna članica avstrijskega in nemškega združenja oftalmologov, evropskega združenja kirurgov za katarakto in refraktivno kirurgijo in predsednica Združenja oftalmologov Slovenije, od 2015 je predsednica Razširjenega strokovnega kolegija za oftalmologijo.

Prof. dr. Dušica Pahor je bila na ustanovni seji Slovenske medicinske akademije Slovenskega zdravniškega društva 5. 1. 2017 izvoljena za njeno podpredsednico. Z ustanovitvijo SMA, ki jo vodi prof. dr. Pavle Poredoš, se je Slovenija pridružila 23-im evropskim državam, v katerih medicinske akademije že delujejo v okviru nacionalnih zdravniških organizacij.

Kakovostno in vzpodbudno delo s študenti in razvijanje njihovih raziskovalnih sposobnosti je odmevalo tudi pri pridobivanju dekanovih nagrad. Zgledi vlečejo: ni le proaktivna snovalka projektov, temveč tudi ponosna mentorica dobitnicam srebrne dekanove nagrade v letih 2008 in 2010. Dobitnici sta specializantki oftalmologije, ki sta že v študentskih letih objavljali v revijah s faktorjem vpliva. Leta 2008 je prejela bronasti znak Univerze v Mariboru, ki ga univerza podeljuje zaslužnim visokošolskim učiteljem, znanstvenim delavcem in visokošolskim sodelavcem za zasluge pri znanstveno-raziskovalnem, vzgojo-izobraževalnem, kulturno-umetniškem in drugem delu, ki pomembneje prispeva k razvoju univerze. Za zglede pedagoško delo je leta 2010 prejela priznanje prof. dr.

Zore Janžekovič, za svoj prispevek k prepoznavnosti in krepitvi ugleda Medicinske fakultete Univerze v Mariboru pa leta 2012 priznanje prof. dr. Edvarda Glaserja. Ob dnevu Medicinske fakultete Univerze v Mariboru leta 2015 je prejela priznanje za posebne zasluge in prispevek k nastanku in razvoju MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=20129>

Prim. prof. dr. BREDA PEČOVNIK BALON, dr. med., višja svetnica (1955–)

102

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodila se je leta 1955 v Ruperčah, študij na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani zaključila leta 1979, od 1983 do upokojitve 2012 je bila zaposlena v Splošni bolnišnici oz. UKC Maribor. Specializacijo iz interne medicine je opravila leta 1988 v Ljubljani, 1994 je na zagrebški medicinski fakulteti zagovarjala magisterij in 1999 doktorat, ki ga je še isto leto nostrificirala na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 1999 je bila predstojnica Oddelka za nefrologijo Klinike za interno medicino UKC Maribor, drugega največjega nefrološkega oddelka v državi. S štipendijo The British Council se je v letih 1991 in 1997 izpopolnjevala v Veliki Britaniji, v okviru mednarodne izmenjave pa leta 1994 na univerzitetni kliniki v Gradcu.

Leta 1995 je bila izvoljena v naziv asistentka za predmet Interna medicina na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in 2000 v naziv docentka. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je bila leta 2005 izvoljena v naziv izredne in 2010 redne profesorice za predmetno področje

interna medicina. V pedagoški proces na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je vključena od začetka, in sicer kot senatorka in prodekanja za mednarodno sodelovanje ter kot sonosilka oz. kasnejša nosilka predmeta Interna medicina s propedeutiko in Interna medicina – praktično delo ob bolniku, nosilka izbirnih predmetov s področja interne medicine na dodiplomski in podiplomski ravni. Kot ena prvih usposobljenih in licenciranih predavateljic v okviru PBL-modulov študentom pomaga pri usvajanju kliničnih znanj na sodoben, problemsko naravn način. Kot izjemna predavateljica je po zgledu tujih fakultet posodobila izvedbo študijskega programa pri predmetu Interna medicina, zlasti pri uvedbi interaktivnih oblik podajanja snovi in nadgradnji ter izboljšanju preverjanja znanja.

Svojo raziskovalno radovednost je uspešno prenesla tudi na najambicioznejša študente in je bila ponosna mentorica prejemnikom zlate dekanove nagrade 2009 in 2011. Ne le da so bili izsledki raziskave objavljeni v

tujih revijah, dobitnika zlate dekanove nagrade leta 2012 sta prejela tudi Perlachovo nagrado, ki jo za vidne raziskovalne uspehe podeljuje Univerza v Mariboru (Andrej Soršak, Primož Rajšp p.h.). Leta 2017 se je vpisala v zbir registriranih strokovnjakov pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu.

V svojem bibliografskem opusu beleži 32 izvirnih znanstvenih člankov, s prispevki sodeluje na številnih mednarodnih kongresih kot vabljen predavateljica. Ugledne tuje revije jo pogosto povabijo k sodelovanju kot recenzentko: American Journal of Nephrology, Therapeutic apheresis and dialysis, European journal of internal medicine, Nephrology, Renal failure, Kidney and Blood pressure Research, Clinical drug investigations idr.

V intervjuju za Medicinski mesečnik (januar, 2007) je med drugim izjavila: »Moram reči, da se mi zdi delo z bolniki še zmeraj najbolj pomembno in največji izziv. Rada delam tudi s študenti. Zdi se mi, da ob njih napredujem in se tudi sama učim. Raziskovalno delo je

posladek, vendar zanj ostane le malo časa.«

Kot prodekanja za mednarodno sodelovanje je izjemno vzpodbujala izmenjave študentov in visokošolskih učiteljev; tako je Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru podpisala številne sporazume o sodelovanju z najuglednejšimi tujimi fakultetami – teh je več kot 50. V desetih letih delovanja fakultete je več kot 170 študentov semester ali dva preživel na tujih fakultetah, več kot 70 tujih študentov pa si je nabiralo nova znanja na mariborski medicinski fakulteti. V letu 2015 je to področje, ki zahteva neprestano skrb za razvijanje novih in ohranjanje kakovostnih stikov v dobro krepitve ugleda fakultete v mednarodnem merilu, predala nasledniku, doc. dr. Bogdanu Čizmareviću. Glede na bogate izkušnje si prizadeva, da bi se uvrstila med mednarodne evalvatorje Evropskega združenja medicinskih šol.

Leta 2010 je prejela srebrni znak Univerze v Mariboru, ki ga ta podeljuje zaslužnim visokošolskim

učiteljem, znanstvenim delavcem in visokošolskim sodelavcem za izredne uspehe in zasluge na znanstveno-raziskovalnem, vzgojno-izobraževalnem, kulturno-umetniškem ali drugem delu, ki je pomembneje prispevalo k razvoju univerze. Za svoj prispevek pri ustanavljanju in razvoju fakultete je leta 2015 prejela priznanje za posebne zasluge MF UM in 2016 postala zaslužna profesorica Univerze v Mariboru.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=15749>

Doc. dr. ZLATKA RAKOVEC FELSER, spec. klin. psih. (1947–)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodila se je leta 1947 v Mariboru. Leta 1973 je diplomirala na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani na Oddelku za psihologijo, 1979 zaključila podiplomski študij iz psihoterapije na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in 1980 opravila specialistični izpit iz klinične psihologije. Leta 1990 je uspešno zagovarjala magisterij in 1998 doktorsko disertacijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Že s temo doktorata »Bolečina kot celostni, biopsihosocialni pojav: kognitivno-behaviorističen model telesne bolečine« je nakazala svojo nadaljnjo delovno in raziskovalno ter publicistično pot.

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je bila leta 2000 izvoljena v naziv docentka, leta 2005 je naziv obnovila. Pedagoško je delala na Fakulteti za zdravstvene vede in Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je nosilka predmeta Zdravstvena psihologija in komuniciranje ter predstojnica Katedre za psihologijo, pri čemer utemeljuje zdravstveno psihologijo kot sodobno, v svetu

uveljavljeno vejo psihologije.

Kot specialistka klinične psihologije se je zaposlila na Oddelku za psihiatrijo Splošne bolnišnice Maribor (leta 1974), kasneje pa jo je psihoterapevtsko delo z bolniki pripeljalo na nevrološki oddelek. Vse do upokojitve leta 2007 je skrbela na Kliniki za ginekologijo in porodništvo zlasti za bolnice z rakavimi obolenji, njihovimi bojaznimi, spoprijemanjem z boleznijo in pričakovanji. V tem času je pomembno vplivala na razumevanje bolnika kot biopsihosocialne celote, in je v svetu že razvite poglede in ugotovitve vnesla tudi v slovenski prostor. Ob tem je veliko znanstvene radovednosti usmerjala v obremenjenost zdravstvenih delavcev in njihovo izgorevanje. Za nadaljnji razvoj tega problema je pomembna ugotovitev doc. dr. Zlatke Rakovec Felser, da se je proces zaznavanja sindroma izgorelosti razvil od zgolj opredeljevanja pojma do pojava vprašanj in rešitev ter organizirane zaščite in pomoči zaposlenih. Njena zamisel in izvedba so tudi simpoziji z mednarodno udeležbo Biopsihosocialni vidiki zdravja in bolezni, kar je tudi njeno pomembno raziskovalno področje oz. projekt.

Na Fakulteti za zdravstvene vede je bila nosilka predmeta Psihologija od leta 1994, od začetka pa sodeluje tudi z Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru. Nosilka predmeta Psihologija in predstojnica Katedre za psihologijo je od leta 2004. V okviru prenovljenega študijskega programa Splošna medicina

se je spremenil tudi predmet, ki se sedaj imenuje Zdravstvena psihologija in komuniciranje. Predavala je na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru v okviru študijskega programa Psihologija. Na Visoki zdravstveni šoli v Celju je bila v študijskem letu 2016/2017 nosilka predmeta Življenjska obdobja izgub in procesi žalovanja, na Fakulteti za zdravstvene vede v Novem mestu pa predmeta Antropološka in zdravstvena psihologija.

Svoje raziskovalne ugotovitve je zbrala in izdala v dveh odmevnih monografijah: *Stres in tesnoba* (1990) in *Psihologija telesnega bolnika* (2009). Za Visoko zdravstveno šolo, sedanjo Fakulteto za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, je leta 1997 napisala učbenik *Psihologija*. Na povabilo založniške hiše AV Akademikerverlag iz Saarbrückna je leta 2013 napisala monografijo *The biopsychosocial model of treatment the chronically ill: an integrated approach to chronic ill persons*. Svoje prispevke objavlja v številnih domačih in tujih revijah, vabila za njena predavanja prihajajo domala z vsega sveta. Kot dolgoletna izvedenka s področja zdravstvene psihologije je izvedla tudi eno prvih in izjemno zanimivih raziskav s področja zlorab, predvsem tistih, ki so našle svoj epilog v sodnih procesih. Posebno pozornost posveča komunikaciji v zdravstvu, zlasti v interakciji bolnik – zdravnik – medicinska sestra – študent – svojci, pri čemer poudarja celovito obravnavo bolnika, njegove bolezni in okolja. Ni vselej dobro razumljena, saj s svojo odprtostjo in doslednostjo

odstira številne tančice veliko pred časom, ki bi dopuščal takšno odkrito in neolepšano obravnavo.

Kot članica uglednih mednarodnih organizacij: Internationale Akademie für Ganzheitsmedizin (Dunaj, Avstrija, 1993–1998) in zlasti kot slovenska predstavnica v evropskem združenju European Health Psychology Society (2009–2013) je gradila svojo prepoznavnost v mednarodnem okolju ter v največji možni meri vnašala v domače okolje najnovejše ugotovitve. Od leta 2013 je članica uredniškega odbora pri reviji Health Psychology Research.

Doc. dr. Zlatka Rakovec Felser pa ni le strokovnjakinja na področju zdravstvene psihologije, izgorelosti ter komunikacije, uspešno je zaplula tudi v literarne vode. S posebno tenkočutnostjo se je v zadnjem času lotila zgodovinskega romana o pozabljenih zgodbah grofov celjskih: *Na valovih sreče in in pogube, kraljica Barbara Celjska* (2013). Knjiga je bila leta 2016 uvrščena med izbrano literaturo za bralno značko za odrasle in je postala prava uspešnica. Leta 2017 je prišel iz tiska nov zgodovinski roman, v katerem obravnava viharne čase v naših krajih, z naslovom: *Vražja Liza – Čarovnije v zraku*.

Pogosto jo vabijo, da predava o izgorelosti in biopsihosocialnem celostnem pogledu na človeka in bolezni. Tako je predavala v Montrealu, Omahi, Nebraski in drugje. Strokovne in znanstvene prispevke objavlja v domačih in tujih strokovnih revijah. Njena prizadevanja niso ostala neopažena: Evropsko združenje

za zdravstveno psihologijo (EHPS – European Health Psychology Society) iz Bolonje jo je leta 2009 povabilo k sodelovanju in jo imenovalo za nacionalno delegatko iz Slovenije. Nemirnega duha, občutljiva na spreminjajoče se družbene in medosebne odnose, je v začetku oktobra 2017 pripravila vrhunsko organiziran mednarodni posvet o izgorevanju zdravstvenih delavcev in s pomočjo uglednih tujih strokovnjakov ponudila tudi nekatere rešitve.

Študentje, ki so raziskovali pod njenim mentorstvom, so leta 2012, 2015 in 2017 prejeli dekanovo priznanje za študentsko raziskovalno delo in svoje ugotovitve predstavili tudi v krogih mednarodne strokovne javnosti.

Urad za žensko politiko Vlade Republike Slovenije ji je za psihoterapevsko delo v skupinah bolnikov »Kvaliteta življenja in osebnostna rast« leta 1996 podelil priznanje. Leta 2016 je za svoj prispevek k ustanavljanju in delovanju fakultete dobila dekanovo priznanje za posebne zasluge.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=10482>

Doc. dr. ALEMKA SAKS, dr. med. (1929–)

108

Foto: Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999, str. 161

Rodila se je leta 1929 v Divuljah pri Splitu, študij na Medicinski fakulteti v Zagrebu zaključila leta 1955 in prišla v Maribor. Leta 1957 je delala v mariborski šolski polikliniki, od leta 1958 pa v okrajnem dispanzerju in tri leta kasneje v posvetovalnicah za nosečnice v Fali, Kamnici, Šentilju in v Sladkem vrhu. Kot specialistka ginekologije in porodništva v mariborski bolnišnici se je z zasl. prof. dr. Viljemom Brumcem in prim. Igorjem Japljem zapisala med pionirje uvedbe ultrazvoka ne le v Mariboru, temveč na območju celotne nekdanje skupne države. Nova dejavnost je doživela pravi razcvet, ko so v porodnišnici Splošne bolnišnice Maribor leta 1968 kupili prvi ultrazvočni aparat. 1974 je s pomočjo ultrazvoka raziskovala premik placente in tako pomembno vplivala na izboljšanje zdravstvene oskrbe porodnic.

Leta 1981 je zagovarjala doktorsko disertacijo in bila 1982 na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljena v naziv docentka. Upokojila se je leta 1990.

Svojo strokovno radovednost je usmerila tudi v

ultrazvočno obravnavo onkoloških bolnic – v učbeniku svetovno znanega prof. dr. Asima Kurjaka je prispevala poglavje o ultrazvočni diagnostiki karcinoma jajčnikov. Doc. dr. Alemka Saks je pobudnica in začetnica citološke dejavnosti v mariborski bolnišnici. Citološki laboratorij je bil sicer ustanovljen že leta 1950, a je bilo v njenem obdobju in pod njenim vodstvom vzpostavljeno njegovo nujno potrebno in koristno delovanje. S presejalnimi pregledi brisov je pojavnost raka materničnega vratu znatno upadla, saj so zdravniki prej odkrili predrakave spremembe in ukrepali, ko še ni bilo prepozno. Prav tako so nekatere raziskave doc. dr. Alemke Saks in sodelavcev odločilno vplivale na razvoj ginekološke stroke, kot npr. raziskava Ultrazvočno vodene punkcije v ginekologiji.

Bila je predsednica citološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva, članica upravnega odbora Društva kliničnih citologov Jugoslavije. Je avtorica številnih strokovnih prispevkov, objavljenih v domačih in tujih strokovnih revijah. Po upokojitvi je sicer nekaj let

še pomagala v stroki, veliko svojega časa pa je posvetila svetu umetnosti – ustvarja in razstavlja pod okriljem Društva likovnih umetnikov Maribor.

Ob 50-letnici ginekologije v Mariboru je prejela posebno priznanje za viden prispevek k razvoju sodobne zdravstvene oskrbe žensk (vir: Onkologija 2/2005), odlikovana je bila z redom dela s srebrnim vencem. Kot izjemna strokovnjakinja in zdravnica s čutom za človeka je bila zgled številnim ginekologom in ginekologinjam.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=03179>

Prof. dr. ANDREJA SINKOVIČ, dr. med., svetnica (1954–)

110

Foto: osebni arhiv

Rodila se je leta 1954 v Mariboru, leta 1979 zaključila študij na Medicinski fakulteti v Ljubljani, specialistični izpit iz interne medicine pa opravila leta 1986. Na Medicinski fakulteti v Zagrebu je leta 1994 zaključila magisterij, leta 1999 pa zagovarjala doktorsko disertacijo. Leto zatem je postala nosilka nacionalnega raziskovalnega projekta Vloga hemostatičnih dejavnikov v zdravljenju akutnega koronarnega sindroma, kar je bil v tistih časih velik dosežek. Leta 2012 ji je Zdravniška zbornica Slovenije na osnovi dolgoletnega dela na področju kardiologije priznala specializacijo iz kardiologije in vaskularne medicine. Od leta 2005 je glavna mentorica specializantom interne medicine. Ministrstvo za zdravje ji je leta 2006 podelilo naziv svetnica.

Na Oddelku za internistično intenzivno medicino mariborske bolnišnice (zdaj UKC Maribor) je zaposlena od leta 1982. Od 2001 do 2009 je bila predstojnica Oddelka za znanstveno–raziskovalno delo, leta 2009 pa

je prevzela vodenje Oddelka za internistično intenzivno medicino.

Prof. dr. Andreja Sinkovič se je od začetka devetdesetih let, ko so se v mariborski bolnišnici v okviru študijskega programa Splošna medicina na MF UL začele klinične vaje iz interne medicine, aktivno vključevala v pedagoški proces, hkrati pa gradila tudi svojo pedagoško pot. Po izvolitvi v naziv asistentka je postala tudi docentka na Medicinski fakulteti v Ljubljani (leta 2001). Vso svojo energijo je usmerila v pripravo študijskih vsebin s področja kardiologije na novoustanovljeni Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, spodbujala tako študente kot svoje sodelavce k raziskovalnemu in publicističnemu delu ter doseganju pedagoških nazivov. Je mentorica dvema magistrandoma in dvema doktorandoma. Leta 2007 je bila na MF UM izvoljena v naziv izredna in leta 2012 v naziv redna profesorica za predmetno področje interna medicina.

Njena bibliografija beleži blizu 400 enot, med

katerimi je leta 2010 na povabilo napisano poglavje v knjigi *Diabetes in woman* (New York Nova Science Publishers) in *Woman and aging: new research* (leta 2009). S svojim prispevkom je sodelovala tudi pri izdaji učbenika *Interna medicina za Visoko zdravstveno šolo* (2000). Leta 2015 je izšel učbenik *Izbrana poglavja o srčno-žilnih boleznih* pod uredništvom prof. dr. Sinkovičeve. V okviru mednarodne raziskovalne skupine beleži tudi objavo v reviji *Lancet respiratory Medicine* (IF 9.629, 2014). Prav tako je recenzentka v domačih in tujih revijah, npr.: *Central European Journal of Medicine*, *The American Journal of cardiology*, *coronary artery disease*, *Acta dermatolovenerologica Alpina* itd.

Od leta 2011 je članica Sveta za intenzivno medicino Republike Slovenije, od 1990 slovenskega Združenja za intenzivno medicino in od 2000 Združenja za kardiologijo. Od leta 2005 je članica Evropskega združenja za intenzivno medicino (The European Society of intensive care medicine) in od leta 2007 Evropskega

112 združenja za kardiologijo (The European Society of cardiology – FESC). Od leta 2015 je članica Razširjenega strokovnega kolegija za intenzivno medicino. Zapisala se je med ustanovne člane Slovenske medicinske akademije.

Leta 2005 je bil v sklopu 6. okvirnega programa EU pod vodstvom akad. prof. dr. Željka Kneza realiziran raziskovalni projekt Separacijski procesi visokotlačne tehnologije, v katerem je, poleg kemijske in strojne fakultete, ter podjetja Pinus Rače, iz Splošne bolnišnice Maribor sodelovala prof. dr. Andreja Sinkovič, in bil po oceni ARRS opredeljen kot najboljši raziskovalni program v tistem letu.

Prof. dr. Andreja Sinkovič velja za zahtevno, a izjemno korektno mentorico, ki je vselej pripravljena pomagati z nasvetom, usmeritvijo ali zgolj spodbudo svojim varovancem. To se odraža tudi v uspešnosti zlasti študentskega raziskovalnega dela – pod njenim mentorstvom so študentje – raziskovalci leta 2007 prejeli

zlato, 2013 bronasto in 2014 srebrno dekanovo nagrado. Naloge so bile objavljene v domačih in tujih strokovnih revijah.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=18987>

Prof. dr. BOGO SKALICKY, dr. med. (1905–1974)

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1905 v Novem mestu. Medicino je študiral na Masarykovi univerzi v Brnu in študij zaključil leta 1931. Staž iz ginekologije in porodništva je opravil v Ljubljani, Mariboru in Brnu. Kot zdravnik pripravnik je od leta 1932 delal v Splošni bolnišnici Maribor in leta 1937 opravil specialistični izpit iz ginekologije in porodništva. V Splošni bolnišnici Maribor je bil sekundarij, od leta 1938 asistent. Leta 1943 so ga premestili in je bil začasno upravnik ginekološko-porodniške bolnišnice v Leobnu, nato pa v mariborski bolnišnici do leta 1945 pomočnik predstojnika ginekološko-porodniškega oddelka in hkrati vodja septičnega oddelka. V letih 1945 do 1961 je bil predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka, od leta 1961 predstojnik Oddelka za porodništvo. Leta 1965 je v Beogradu zagovarjal doktorsko disertacijo in leta 1967 postal na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani profesor za področje ginekologije in porodništva. Leta 1974 je predstojništvo predal nasledniku in postal svetnik. Umrli je leta 1974 v Mariboru.

Prof. dr. Bogo Skalicky je začel svojo strokovno in raziskovalno pot ob prvem predstojniku leta 1928 ustanovljenega ginekološko-porodniškega oddelka, prim. Josipu Benčanu. Zdravstvena oskrba žensk in otrok je bila v Mariboru deležna zmanjšane pozornosti oblasti, vse dokler ni v prostorih v Vinarski ulici leta 1937 izbruhnila sepsa, ki je terjala več smrtnih žrtev. Načrte in začetek gradnje nove stavbe je prekrizala druga svetovna vojna. Proti koncu vojne so nemški oblastniki zgradbo na območju sedanje bolnišnice vendarle nadaljevali in tudi zaključili, a je bila (t. i. »črna zgradba«) v zavezniškem bombardiranju hudo poškodovana, tako da se je oddelek začasno preselil v Ormož. Leta 1945 je prof. dr. Bogo Skalicky prevzel predstojništvo oddelka; po obnovi je imel oddelek 22 postelj za ginekološke bolnice in 32 za porodnice. Potrebe po večjem številu postelj in primerni zdravstveni oskrbi žensk in otrok so skokovito naraščale, tako da je imel oddelek deset let pozneje že 75

postelj za ginekološke bolnice, 84 postelj za porodnice in 82 postelj za novorojenčke.

Leta 1948 je bil ob Tržaški cesti urejen Materinski dom, po eni strani zaradi premajhnega števila postelj v porodnišnici, po drugi pa zaradi izboljšanja predporodnega varstva – posledično se je pomembno izboljšala statistika umrljivosti novorojenčkov. Tudi Materinski dom je vse do priključitve ginekološko-porodniškemu oddelku vodil prof. dr. Bogo Skalicky. Skupni oddelek se je leta 1961 razdelil na Oddelek za ginekologijo in Oddelek za porodništvo, ki ga je po novi organizacijski shemi vodil prof. dr. Bogo Skalicky.

Pod njegovim vodstvom je mariborska porodnišnica dosegla zavidljivo strokovno raven, ki jo je zgodovinar prof. dr. Peter Borisov ocenil kot vodilno ne le v slovenskem, temveč tudi v jugoslovanskem merilu. Tedaj so namreč uvedli vrsto novih diagnostičnih metod (npr. mikroanalize fetalne krvi, amnioskopije, kardiografije). Z nakupom prvega ultrazvoka leta

1968 pa je ta dejavnost s prim. Igorjem Japljem, zasl. prof. dr. Viljemom Brumcem in doc. dr. Alemko Saks doživela pravi razcvet. Raziskoval je toksoplazmozo v nosečnosti, v času njegovega predstojništva so uvedli psihoprofilakso in voden porod s pomočjo analgezije, leta 1968 pa tudi reanimacijo prizadetega novorojenčka neposredno po porodu.

Objavljal je v Zdravniškem vestniku, Zdravstvenem vestniku, Babiškem vestniku in časopisu Priroda, človek in zdravje. Leta 1991 je napisal dve poglavji v učbeniku *Ginekologija* prof. dr. Franca Novaka, 1974 sodeloval v večji raziskovalni skupini, proučeval pa je antropozoonoze in žensko neplodnost. To leto pomeni po mnenju zasl. prof. dr. Elka Borka tudi začetek raziskovalnega delovanja in mednarodnega strokovnega sodelovanja in publiciranja. Na mariborskem ginekološko-porodniškem oddelku so se razvijale in uvajale nove diagnostične metode, vrstila so se strokovna poročila v domači in tuji literaturi, »mariborska«

medicina je v tem obdobju pomembno vplivala na razvoj perinatologije v nekdanji Jugoslaviji.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM
- Slovenski biografski leksikon, SAZU, 2013

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=A19683171>

Prim. prof. dr. MARJAN SKALICKY, dr. med. (1946–)

116

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1946 v Mariboru, študij na Medicinski fakulteti v Ljubljani zaključil leta 1971, se zaposlil v tedanji Splošni bolnišnici Maribor in opravil specialistični izpit iz interne medicine leta 1977. Na Medicinski fakulteti v Zagrebu je 1990 zagovarjal magisterij in 1999 doktorat na temo endoskopskega ultrazvoka, kar je bil prvi takšen doktorat v Sloveniji in na Hrvaškem. Leta 1992 mu je Ministrstvo za zdravje podelilo častni naziv primarij, 2011 je pridobil še naziv specialist za gastroenterologijo. Leta 2001 je bil na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru izvoljen v naziv docent, 2004 še na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, 2008 ponovno na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru in na tej fakulteti 2012 še v naziv izredni profesor za predmetno področje interne medicine.

Od vsega začetka je bil izjemno dejaven tudi v pripravah na pedagoški proces na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, zlasti na področju gastroenterologije. Od leta 2004 je član Poslovodnega

odbora. Na dodiplomskem študijskem programu je nosilec dveh izbirnih predmetov, Izbrane vsebine in novosti v geriatrici in Simulacije endoskopskih in ultrazvočnih preiskav v interni medicini, na podiplomskem študijskem programu Biomedicinska tehnologija pa Endoskopija in ultrazvok v gastroenterologiji. Od leta 1994 sodeluje v pedagoškem procesu na Visoki zdravstveni šoli oz. po njenem preoblikovanju na Fakulteti za zdravstvene vede, in to na dodiplomski in podiplomski ravni. Od leta 2011 sodeluje tudi s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede v programu Varnost v prehrani.

Od leta 1990 do 2009 je bil predstojnik Oddelka za gastroenterologijo in endoskopijo Splošne bolnišnice Maribor in od leta 1990 tudi namestnik vodje Kliničnega oddelka za interno medicino oz. od leta 2007 Klinike za interno medicino UKC Maribor. V začetku leta 2009 je prevzel naloge organizacijskega vodje Klinike za interno medicino UKC Maribor, kar je opravljal do upokojitve

leta 2013, ko se je posvetil pretežno pedagoškemu delu. Na strokovnem področju je uvedel vrsto novosti, kot npr. nadzorovano vodeno sprostitveno dihalno tehniko pri endoskopskih posegih, leta 1979 je uvedel tudi obrazec pojasnilne dolžnosti za načrtovane endoskopske posege. Njegov strokovni in znanstveni interes je bil vrsto let usmerjen v proučevanje papile Vateri, tako je objavil tudi izvirno matematično formulo za izračunavanje površine tega majhnega, a pomembnega organa, ki jo je dognal s pomočjo endoskopskega ultrazvoka.

V razvoju mariborskega internega oddelka, s tem pa tudi gastroenterologije, nekako ni mogoče mimo leta 1995, ki je bilo v mnogočem prelomno – s pomočjo samoprispevka je bil zgrajen trakt A s 5470 kvadratnimi metri površin, kjer je nove in ustrezne prostore dobil tudi Oddelek za gastroenterologijo in endoskopijo. Že pred tem je leta 1993 prvi v Sloveniji uvedel endoskopski ultrazvok, leta 1996 pa so dobili novo ultrazvočno napravo z dopplerskim prikazom žilnih energetskih

118 pretokov. Hkratna preselitev v nove prostore je pomenila tudi pogoje za nadaljnjo razvojno pot.

V zdravstveno oskrbo gastroenteroloških bolnikov je prenesel in uspešno uvedel niz novih metod: od endoskopskega ultrazvoka, uporabe kontrastov v kliničnih ultrazvočnih preiskavah jeter, zdravljenja krvavitev v prebavni cevi s pomočjo argonske koagulacije, ultrazvočno vodenih punkcij za pridobivanje bioptičnega materiala za histocitologije, do cele vrste jetrnih preiskav itd. Tudi organizacijsko je prenovil oz. posodobil internistično službo, uvedel gastroenterološko funkcionalo, dvomesečno kroženje specialistov na funkcionalni enoti oz. endoskopiji in ultrazvoku, organiziral je tudi 24-urno endoskopsko dežurno službo. Kot temeljno preiskavo trebuha je uvedel klinični abdominalni ultrazvok.

Izr. prof. dr. Marjan Skalicky je svoje večplastno in vsestransko zanimanje za vprašanja razvoja interne medicine in znotraj nje gastroenterologije nadvse

uspešno udejanjil v številnih strokovnih srečanjih. Tako je soorganizator tradicionalnih strokovnih in znanstvenih srečanj Iz prakse za prakso, z njegovim prizadevanjem so potekali ultrazvočni in endoskopsko-ultrazvočni simpoziji, soorganiziral je tudi sestanke Združenja za gastroenterologijo in hepatologijo. Sodeloval je v več raziskovalnih projektih na nacionalni in mednarodni ravni in objavljaj v številnih domačih in tujih uglednih revijah in pisal poglavja v učbenikih (*Interna medicina za Visoko zdravstveno šolo* leta 2000).

Je član številnih komisij pri Zdravniški zbornici Slovenije, Konzilija za hepato-pankreato-biliarni sistem za področje internistike, Razširjenega strokovnega kolegija za interno medicino, zlasti pa je pomembno članstvo v skupini za uskladitev specializacij iz gastroenterologije pri EUM – telesu Evropske zveze za pripravo homologizacije kriterijev, združljivih z EU. Je mentor številnim diplomantkam in diplomantom

Fakultete za zdravstvene vede.

Prosti čas, kolikor ga ima ob vseh obveznostih, namenja igranju pozavne v Pihalni godbi veteranov Štajerske in v Ansamblu Medicinske fakultete Maribor, je izjemno aktiven in uspešen podpredsednik Brodarskega društva Sidro, pobudnik in organizator dualnih srečanj Društva upokojenih zdravnikov Slovenije in Hrvaške, ki je v času, ko se je ustanavljala Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru, večkrat izrazilo podporo projektu.

Za svoja prizadevanja je leta 1999 ob 30-letnici uporabe ultrazvoka v medicini prejel priznanje in zahvalo za pionirsko delo pri uvajanju te vsestranske preiskovalne metode v medicinsko diagnostiko v Sloveniji. Za prispevek k ustanavljanju in delovanju fakultete je leta 2015 prejel priznanje za posebne zasluge MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=21605>

Prof. dr. PAVEL SKOK, dr. med. (1959–)

120

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1959 v Mariboru, študij na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani zaključil leta 1984, specialistični izpit iz interne medicine pa opravil leta 1992 na ljubljanski medicinski fakulteti, kjer je leta 2001 tudi doktoriral. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 1985 opravil podiplomski pedagoško-andragoški študij.

Po zaposlitvi v osnovnem zdravstvenem varstvu se je leta 1987 zaposlil v Splošni bolnišnici Maribor, sedanjem UKC Maribor na Oddelku za gastroenterologijo. Od leta 2009 je bil predstojnik Kliničnega oddelka za gastroenterologijo v okviru Klinike za interno medicino. Leta 2016 je prevzel sopredstojništvo Oddelka za znanstveno–raziskovalno delo v UKC Maribor.

V letih 1996 in 1999 je bil izvoljen v naziv asistent za predmetno področje interne medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je 2002 postal tudi docent. Leta 2007 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru izvoljen v naziv izredni profesor in 2012 v

naziv redni profesor za predmetno področje interne medicine. Od leta 2005 je na mariborski medicinski fakulteti prodekan za podiplomski študij, v okviru katerega je uspešno opravilo doktorate več kot osemdeset doktorandov. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je član habilitacijske komisije in komisije za znanstveno-raziskovalno delo, sodeluje v komisiji za podiplomski študij Univerze v Mariboru in v komisiji za priznavanje kvalifikacij Ministrstva za zdravje RS. V okviru prenovljenega študijskega programa Splošna medicina je nosilec predmeta Metode raziskovalnega dela v medicini z medicinsko statistiko in izbirnega predmeta Biostatistika pri raziskovalnem delu, pri predmetih Interna medicina s propedeutiko in Interna medicina – delo ob bolniku je nosilec sklopa Gastroenterologija.

Izpopolnjeval se je na številnih tujih klinikah – na Univerzitetni kliniki Eppendorf Hamburg, v Münchnu, Ženevi, Oulu (kjer se je zlasti seznanjal s potekom pedagoškega procesa), na področju obravnave jetrnih

bolezni v Freiburgu in interventne endoskopije v Berlinu. Na Oddelku za gastroenterologijo nadaljuje v preteklosti zastavljen program razvoja ultrazvočne in endoskopske diagnostike. Poleg utečene laserske terapije so na oddelku uvedli tudi endoskopsko retrogradno holecistopankreatografijo. Organizirana 24-urna diagnostična obdelava in zdravljenje akutnih krvavitev iz prebavil daje dobre rezultate, načrtujejo pa tudi endoskopsko ultrazvočno vodene biopsije.

S svojo obsežno bibliografijo z več kot 500 zapisi je sodeloval v najuglednejših domačih in tujih revijah in dosegel znatno mednarodno odmevnost. Je mentor in somentor številnim diplomantom na Fakulteti za zdravstvene vede ter doktorandom na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Je član številnih uredništev, od zbornikov tradicionalnih srečanj internistov in zdravnikov družinske oz. splošne medicine Iz prakse za prakso, revije Gastroenterolog, znanstvene revije Acta Medico-Biotechnica in je v uredniškem odboru Zdravniškega vestnika. K

122 sodelovanju so ga povabili tudi v uredništvih World Journal of gastrointestinal endoscopy, World Journal of clinical cases, kjer je bil tudi recenzent. Recenzentske naloge je opravljal za revije World journal of diabetes, World journal of hepatology, European journal of internal medicine idr. Prav tako je med uredniki učbenika *Problemsko učenje III. letnik, 1. in 2. semester*, ki prinaša primere iz domače klinične prakse. Pred začetkom izvedbe podiplomskega študija Biomedicinska tehnologija je pod njegovim uredništvom izšla tudi obsežna knjižna izdaja študijskega programa.

Ne le da spodbuja tako študente kot sodelavce na oddelku k raziskovalnemu delu, vrsto let aktivno raziskuje. V zadnjem času je vključen v mednarodni raziskovalni projekt Genetika in farmakogenomika kronične črevesne bolezni (KVČB) in genetsko povezanih kroničnih imunskih bolezni. Je član številnih domačih in tujih strokovnih združenj, med temi: International Hepato-Pancreato-Biliary Association, International Association of Surgeons

and Gastroenterologists and Oncologists (IASGO), Deutsche Gesellschaft für Endoskopie und Bildgebende Verfahren in Deutsche Gesellschaft für Verdauungs- und Stoffwechselkrankheiten (DGVS) ter New York Academy of Science.

Kot prodekan za podiplomski študij in sopolnik fakultete od njenih začetkov je leta 2015 prejel priznanje za posebne zasluge za MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=18035>

Prof. dr. TADEJ STROJNIK, dr. med. (1963–)

Foto: osebni arhiv

Rodil se je leta 1963 v Ljubljani, študij na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani zaključil leta 1989 in 1994 magisterij. Leta 1995 je opravil evropski pisni izpit iz nevrokirurgije in 1998, po izpolnjenem pogoju števila operacij in opravljeni specializaciji, tudi ustnega (pri Evropskem združenju nevrokirurških društev EANS), in to kot najboljši kandidat. Pri Ministrstvu za zdravje je 1996 opravil še slovenski izpit iz nevrokirurgije. Na ljubljanski medicinski fakulteti je 1998 zagovarjal doktorsko disertacijo.

Po zaključenem študiju je nekaj časa delal v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj, v zdravstvenih domovih v Ormožu in na Ptuju, leta 1995 se je zaposlil v Splošni bolnišnici Maribor, današnjem UKC Maribor. Svojo strokovno skrb in znanstveno–raziskovalno delo usmerja zlasti v proučevanje možganskih tumorjev ter v funkcionalno nevrokirurgijo in stereotaksijo, kjer je v slovenskem prostoru oral ledino. S prof. dr. Igorjem Drstvenškom s Fakultete za strojništvo Univerze

v Mariboru sta soavtorja mednarodnega patenta mikrovodilo za stereotaksijo. S sodelavci s te fakultete je tudi razvil, izdelal in uspešno implementiral lobanjske vsadke ter tako nakazal novo smer v rekonstrukcijski kirurgiji. Pri svojem izjemnem raziskovalnem delu sodeluje tudi z Nacionalnim inštitutom za biologijo, s Krko, z Onkološkim inštitutom in Inštitutom Jožef Stefan. Rezultati raziskav in številne novosti, ki jih je uvedel kot prvi v Sloveniji, so objavljeni v najuglednejših strokovnih revijah, vrstijo se vabila na mednarodne kongrese in tuje univerze, kjer predstavlja novosti.

Prof. dr. Tadej Strojnik se je o novostih v nevrokirurških metodah in tehnikah, zlasti na področju globoke možganske stimulacije in stereotaksije, izpopolnjeval na številnih univerzitetnih klinikah in inštitutih: v Dresdnu, Tübingenu, Münchnu, Tuttlingenu, Mainzu, Freiburgu, Pecu, Amsterdamu, Atenah, Stockholmu, Bostonu, St. Luisu. Na kliničnem področju je že leta 1998 na mariborski nevrokirurgiji kot prvi v državi uveljavil mednarodne smernice za zdravljenje hudih poškodb glave. Prav tako je prvi ugotovil in v mednarodni strokovni literaturi objavil napovedno vrednost markerjev katepsina B, nestina in CD68 v gliomih. Na področju neuroendoskopije je izvedel prvo endoskopsko tretjo ventrikulostomijo v državi in prvo računalniško rekonstrukcijo lobanje v Sloveniji. Vrsto let je kot edini opravljal perkutano kompresijo ganglija za nevralgijo trigeminusa, edini

redno izvajal stereotaktične posege v Sloveniji in stimulacijo hrbtenjače za zdravljenje bolečin. Prvi je opravil tudi globoko možgansko stimulacijo, ki jo je dolgo izvajal edini v državi, in v sodelovanju z nevrologi pomaga bolnikom s parkinsonizmom. Ob 10-letnici nevromodulacije v Mariboru leta 2013 je uredil zbornik, kjer so predstavljeni najnovejši dosežki na tem področju.

Leta 2000 je bil izvoljen v naziv asistent in 2003 v naziv docent na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je bil leta 2007 izvoljen v naziv izredni profesor in 2012 v naziv redni profesor za predmetno področje kirurgija. Na tej fakulteti je od ustanovitve vključen v pedagoški proces. Kot nosilec predmeta Nevrokirurgija in predstojnik katedre je zastavil celotni učni načrt in katalog znanj in veščin, leta 2010 je pod njegovim uredništvom izšel učbenik *Izbrana poglavja iz nevrokirurgije*. Delo predstavlja prvi sodobni slovenski učbenik nevrokirurgije. Od ustanovitve fakultete sodeluje pri predmetih Kirurgija in Kirurgija – delo ob bolniku. Pedagoške izkušnje si je nabiral pri izvedbi vaj za študente ljubljanske medicinske fakultete, od 2001 je bil nosilec predmeta na tedanji Visoki zdravstveni šoli, zdaj Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Tako na Medicinski fakulteti kot na Fakulteti za zdravstvene vede je tudi nosilec predmeta na podiplomskem študiju.

Je recenzent mednarodnih in domačih strokovnih

revij: Clinical neurology and neurosurgery, Pharmacological research, Zdravniški vestnik idr. Je član uredniškega odbora znanstvene revije Acta Medico-Biotechnica. Uredil je več nevrokirurških zbornikov in učbenik s področja nevrokirurgije, napisal nekatera poglavja v kirurškem učbeniku za nekdanjo Visoko zdravstveno šolo in sodeloval pri učbeniku *Urgentna nevrologija* Združenja nevrologov Slovenije. Sodeloval je pri izdaji knjige izr. prof. dr. Eriha Tetičkoviča *Sodobni pogledi na možgansko-žilne bolezni*. Je član številnih domačih in tujih strokovnih združenj, med njimi izpostavljamo EANS – European Association of Neurosurgical Societies, EMN – Euroacademia Multidisciplinaria Neurotravmatologica.

Vodil je številne raziskovalne projekte s področja tumorske onkologije možganov, prav tako sodeluje v mednarodnih raziskovalnih programih, v zadnjem času v projektu Reprodukcijska človeka – laboratorijski in eksperimentalni vidiki. Je mentor številnim diplomantom in doktorandom. Kot mentor se je podpisal pod raziskovalno delo študentk medicine, ki je bilo leta 2011 nagrajeno s srebrno dekanovo nagrado, izsledki pa so objavljeni v indeksirani mednarodni reviji.

Prejel je Braakmanovo diplomno odličnost za najboljšega kandidata na evropskem nevrokirurškem izpitu EANS za leto 1998 in 2007 zlato priznanje za medicinski vsadek na mednarodnem sejmu Forma Tool v Celju. Za prispevek k nastanku, razvoju in delovanju

Medicinske fakultete Univerze v Mariboru je leta 2016 prejel priznanje dekana MF UM za posebne zasluge.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=17002>

Prof. dr. IZTOK TAKAČ, dr. med., svetnik (1960–)

126

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1960 v Mariboru, Medicinsko fakulteto v Ljubljani zaključil 1985, leta 1987 opravil strokovni izpit in 1991 zagovarjal magisterij na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Leto kasneje je opravil specialistični izpit iz ginekologije in porodništva, leta 1995 pa pridobil angleški Certificate of limited registration as a medical practitioner, General Medical Council, Great Britain. Leta 1997 je doktoriral na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Iz ginekološke onkologije se je izpopolnjeval v Veliki Britaniji, na Nizozemskem in v Avstriji.

Od leta 1987 je zaposlen na Oddelku za ginekologijo in porodništvo nekdanje Splošne bolnišnice Maribor, leta 2000 je postal predstojnik Oddelka za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk, leta 2002 predstojnik Službe za ginekologijo in perinatologijo SBM in od 2007 je predstojnik Klinike za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor.

Od leta 1995, ko je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani prvič izvoljen v naziv asistent, je

vključen v pedagoški proces na področju ginekologije in porodništva. Leta 1998 je bil na isti fakulteti ponovno izvoljen in 1999 pridobil naziv docent. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru in ljubljanski medicinski fakulteti je bil 2005 izvoljen v naziv izredni profesor. Leta 2009 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru izvoljen v naziv redni profesor za predmetno področje ginekologije in porodništva. Od začetka delovanja Medicinske fakultete Univerze v Mariboru je nosilec predmeta Ginekologija in porodništvo in izbirnega predmeta Izbrane vsebine in novosti v ginekologiji in porodništvu na dodiplomskem študijskem programu ter nosilec izbirnih predmetov na podiplomskem študijskem programu Biomedicinska tehnologija, Ginekološka onkologija in Onkologija dojk. Od leta 2007 je predsednik Akademskega zbora in od 2008 član Senata Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Od ustanovitve Acta Medico-Biotechnica je član uredniškega odbora.

Po večletnem delu je v souredništvu s prof. dr.

Iztokom Takačem z MF UM in prof. dr. Ksenijo Geršak z MF UL leta 2016 izšel prvi slovenski učbenik ginekologije in perinatologije *Ginekologija in perinatologija*. Avtorji so zdravniki ginekologi in porodničarji, pediatri, onkologi, transfuziologi, patologi, histologi in embriologi, genetiki, anatomi in drugi strokovnjaki iz vse Slovenije. Skrbno pripravljeno in obsežno izjemno delo ima 714 strani, 86 avtoric in avtorjev je napisalo 88 poglavij. Izdajateljica učbenika je Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru, delo pa je unikum in zgled sodelovanja obeh medicinskih fakultet in univerz.

Strokovno pretežno deluje na področju ginekološke onkologije, pri čemer se ukvarja z diagnostiko, kirurškim in sistemskim zdravljenjem ginekoloških onkoloških bolnic. Prav na tem področju je tudi nosilec vrste domačih in mednarodnih raziskav, rezultati pa so objavljeni v najuglednejših tujih in domačih revijah. Zlasti so pomembne objave v *New England Journal of Medicine*, ki prinašajo tudi nove poglede in smernice

za zdravljenje bolnic s ponovitvijo oziroma razširjenim rakom dojk v okviru mednarodne raziskave BCIRG (Breast Cancer International Research Group), v kateri sodelujeta tudi prof. dr. Takač s svojo ožjo ekipo ter prof. dr. Tanja Čufer s sodelavci z Onkološkega inštituta Ljubljana. Da so izsledki mednarodnega projekta izjemnega pomena za zdravstveno varstvo žensk, govori tudi podatek o blizu 4000 citatih.

Več let je bil nosilec predmeta na Fakulteti za zdravstvene vede in se kot mentor in somentor podpisal pod vrsto diplomskih in magistrskih nalog. Je mentor oz. somentor številnim doktorandom. Kot recenzenta so ga povabili v uredništvih številnih revij: *Acta dermatovenerologica Alpina*, *Acta obstetricia et gynecologica Scandinavica*, *International journal of gynecology and obstetrics*, *Ultrasound in medicine and biology*, *Collegium antropologicum*, *European journal of obstetrics, gynecology and reproductive biology*, *Gene*, *Diagnostic pathology* itd. Bil je tudi recenzent univerzitetnega učbenika prof. dr. Drage Štiblar Martinčič *Embriologija človeka*.

Je član slovenskih in tujih strokovnih združenj, med njimi so Združenje za ginekološko onkologijo, kolposkopijo in cervikano patologijo Slovenije, *International gynecologic Cancer Society* in *American Institute of Ultrasound in Medicine*. Leta 1998 je prejel nagrado revije *International Journal of Gynecology and Obstetrics* za najboljši klinični raziskovalni članek

iz dežel v razvoju. Do leta 2015 je bil predsednik Razširjenega strokovnega kolegija za ginekologijo in porodništvo. Od leta 2012 do 2017 je bil član Sveta za izobraževanje zdravnikov pri Zdravniški zbornici Slovenije, od leta 2012 je član Glavnega strokovnega sveta Slovenskega zdravniškega društva.

Bronasti znak Univerze v Mariboru je prejel leta 2013. Leta 2015 je prejel priznanje za posebne zasluge in prispevek k nastanku in razvoju MF UM in leta 2016 za izjemno delo pri pripravi učbenika *Ginekologija in perinatologija*, ki predstavlja pomemben dosežek obeh slovenskih medicinskih fakultet.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=01324>

Prim. prof. dr. ERIH TETIČKOVIČ, dr. med., svetnik (1944–)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1944 v Mariboru, študij na Medicinski fakulteti Univerze v Zagrebu je zaključil leta 1968. Še isto leto se je zaposlil v Splošni bolnišnici Maribor na Oddelku za nevrološke bolezni in mu ostal zvest vse do svoje upokojitve leta 2011, ko se je usmeril predvsem v pedagoško delo na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Specializacijo iz nevropsihatrije je zaključil leta 1974 in se tudi po delitvi skupne medicinske veje posvetil nevrologiji. Od leta 1995 je bil predstojnik Oddelka za nevrologijo, ki se glede na doseženo strokovno, znanstveno-raziskovalno in publicistično raven poteguje za pridobitev kliničnega statusa.

Znanstveno-raziskovalno in strokovno se je posvetil možgansko-žilnim boleznim in o tem področju tudi veliko objavjal v domači in tuji strokovni literaturi. Uvajal je nove metode in pisal učbenike in znanstvene monografije. Leta 1983 je zaključil podiplomski tečaj iz uporabe Dopplerjeve sonografije v diagnostiki možgansko-žilnih bolezni na Medicinski fakulteti v

Zagrebu in v naslednjih letih postavil temelje nevrološke ultrasonografije v slovenskem medicinskem prostoru. Leta 1987 je zaključil še podiplomski tečaj iz duplex sonografije in transkranialne Dopplerjeve sonografije v Zagrebu. Na zagrebški fakulteti je leta 1989 uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo. Leta 1999 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen v naziv docent, leta 2004 in ponovno 2009 pa v naziv izredni profesor za področje nevrologije na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru.

Zasnoval, utemeljil in pripravil je nevrološke študijske vsebine in bil dolgoletni nosilec predmeta Nevrologija in izbirnega predmeta Izbrane vsebine in novosti v nevrologiji (do študijskega leta 2013/2014) ter predstojnik Katedre za nevrologijo na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. Prav tako sodeluje v podiplomskem študijskem programu, kjer je nosilec izbirnega predmeta Tridimenzionalna ultrasonografija v nevrologiji. Bil je tudi mentor dvema doktorandoma. Pedagoške izkušnje si je vrsto let nabiral na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, kjer je mentor številnim diplomantom.

Spoznanja in ugotovitve s področja Dopplerjeve sonografije je zbral in izdal v znanstveni monografiji *Dopplerjeva sonografija možganskega ožilja*, ki je izšla leta 1992 in je bila prva slovenska knjiga o nevrološki sonografiji. Že leto zatem je izšla knjiga *Obvarujmo se možganske kapi*, v kateri je želel opozoriti na

velik pomen preventive in zgodnje diagnostike ter pravočasnega zdravljenja možgansko-žilnih bolezni.

Sicer pa je večino svojega strokovnega zanimanja, s tem pa tudi znanstveno-raziskovalnega, publicističnega in pedagoškega udejstvovanja posvetil nevrološkemu ultrazvoku. Kot prvi v Sloveniji je začel leta 1999 razvijati sodobno tridimenzionalno ultrasonografijo v nevrologiji. Leta 2001 je izdal drugo znanstveno monografijo *Tridimenzionalna ultrasonografija v nevrologiji – atlas in priročnik* v slovenskem in angleškem jeziku. Od tega leta je mariborski Oddelek za nevrološke bolezni postal učni center za tridimenzionalno ultrazvočno žilno diagnostiko z nalogo, da kvartalno organizira mednarodne kongrese s tega področja. S svojo široko osebnostjo in neizčrpno energijo je uspel vzpostaviti in razviti dobro sodelovanje s Centrom za nevrološke znanosti in možgane pri hrvaškem ministrstvu za zdravstvo, izjemno dobro sodeluje tudi z nevrološko kliniko v Ljubljani.

V sodelovanju z žilnimi kirurgi je prvi v Sloveniji vpeljal medoperativno spremljanje krvnega pretoka v bazalnih možganskih arterijah med karotidno tromboendarterektomijo, uvedel je TCD-spremljanje pretoka v možganskih arterijah med operacijo rupturirane anevrizme pri subarahnoidni krvavitvi. Leta 1999 je prvi v Sloveniji naredil 3D-Dopplerjevo sonografijo centralnega ožilja. V letih 1985–1991 je bil vabljeni predavatelj za področje Dopplerjevega

ultrazvoka na Medicinski fakulteti v Zagrebu, v študijskem letu 1994/1995 pa tudi na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Več let je bil predavatelj v Jugoslovanski šoli ultrazvoka v Kragujevcu, za kar je dobil tudi posebno priznanje.

Več let je bil član in pet let (2004–2009) tudi predsednik Razširjenega strokovnega kolegija za nevrologijo pri Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije. Razvil in vzpostavil je Enote za možgansko kap; projekt je bil zaključen 2008, pomeni pa ozaveščanje in preprečevanje hujših posledic in smrti zaradi neučinkovitega in nepravočasnega ukrepanja ob prvih znakih te hude bolezni sodobnega časa. Je član in podpredsednik Združenja nevrologov Slovenije in član Svetovnega združenja nevrologov (WNF). Kot sodelavec v veliki mednarodni raziskavi v svojem bogatem bibliografskem opusu v letu 2010 beleži skupaj z žilnimi kirurgi tudi objavo v vodilni reviji z medicinskega področja Lancet (IF 33,633). Leta 2012 mu je Slovensko zdravniško društvo podelilo Priznanje dr. Franca Derganca za medicinsko publicistiko, za znanstvene monografije, univerzitetni učbenik in druge strokovne publikacije. Bil je recenzent učbenika *Izbrana poglavja iz nevrokirurgije* urednika red. prof. dr. Tadeja Strojnika, recenziral je prispevke v Zdravniškem vestniku in Acti clinici Croatici, je član uredniškega odbora revije Acta Medico-Biotechnica.

Odlikujeta ga izjemna širina in neusahljiva energija

pomagati bolnim in pomoči potrebnim. Tako se je zapisal med ustanovitelje Društva za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje, v katerem je podpredsednik. Leta 2011 je dobil zlato plaketo Društva za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje, leta 2016 pa so mu podelili še naziv Srčni vitez. V društvu so sledili njegovi pobudi, in tako je bila 2005 ustanovljena Fundacija prim. dr. Janka Držičnika, ki ji načeljuje od vsega začetka in si s prijatelji in sodelavci iz društva izjemno prizadeva, da lahko vsako študijsko leto enemu ali celo dvema študentoma Medicinske fakultete Univerze v Mariboru podelijo celoletno štipendijo. Ta študentom s skromnimi ekonomskimi pogoji, a z odličnimi študijskimi rezultati, pomaga lažje in z manj skrbi preživeti študijsko leto. Štipendisti se v zahvalo angažirajo kot prostovoljci pri delu društva.

Je velik ljubitelj in zaščitnik živali, tako je dolgoletni član in podpornik Društva za zaščito in varstvo živali Maribor in je odločilno pripomogel, da ima mesto enega bolj urejenih in prepoznavnih azilov za živali. Leta 2009 je dobil zlato plaketo Društva za zaščito in proti mučenju živali Maribor za dolgoletno delo in rešitev mariborskega zavetišča za živali, leta 2012 pa še naziv častni član Društva za dolgoletno vodenje društva in zavzemanje za pravice živali; zadnjih 8 let je bil tudi predsednik Strokovnega sveta za zaščito živali pri Kmetijskem ministrstvu RS. Njegova velika ljubezen je hortikultura, malo znano je, da slika, pozorno in

132 poznavalsko spremlja tudi gledališko sceno.

Njegova prizadevanja niso ostala nezapažena: leta 1985 je prejel Cizljevo plaketo za več kot 25 let ukvarjanja s športno medicino. Za dolgoletno sodelovanje z zagrebško Nevrološko kliniko Sestre milosrdnice je prejel leta 2010 srebrni grb Zagreba. Leta 2004 je prejel bronasti grb Mestne občine Maribor, po izboru nekdanje revije Mariborčan je leto kasneje prejel laskavi naziv Naj Mariborčan za leto 2005. Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je 2011 prejel priznanje prof. dr. Edvarda Glaserja za svoj prispevek k prepoznavnosti in krepitvi materialne podstatu fakultete in 2015 priznanje za posebne zasluge in prispevek k nastanku in razvoju MF UM.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB in MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=02062>

Prim. prof. dr. ZMAGO TURK, dr. med., višji svetnik (1946–)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Rodil se je leta 1946 v Mariboru, študij medicine na zagrebški medicinski fakulteti zaključil leta 1971 in se sprva zaposlil v Zdravstvenem domu Maribor. Specialistični izpit iz fizikalne medicine je 1975 opravil prav tako v Zagrebu. Od 1978 do 1979 je obiskoval podiplomski tečaj iz revmatologije v Zagrebu in Beogradu, kjer je 1985 opravil akademsko specializacijo iz revmatologije. Na zagrebški medicinski fakulteti je leta 1985 zagovarjal magisterij in leta 1998 doktorat znanosti iz fizikalne medicine in rehabilitacije. V Pekingu se je izpopolnjeval v tradicionalni medicini in akupunkturi, v Pragi pa v manualni medicini.

V Zdravstvenem domu je ustanovil in postal prvi predstojnik Oddelka za rehabilitacijsko medicino. V Splošni bolnišnici Maribor je od leta 1960 deloval Zavod za medicinsko rehabilitacijo, ki sta ga sestavljala ortopedski del in fizikalna enota. Leta 1965 se je zavod preimenoval v Oddelek za ortopedijo in fizikalno medicino in deloval vse do leta 1984. V mariborski

bolnišnici so 1985 ustanovili Oddelek za medicinsko rehabilitacijo in vanj v celoti prenesli tudi dejavnost iz zdravstvenega doma. Postal je njegov predstojnik in to zahtevno nalogo opravljal do 2009. Leta 1990 je oddelek dobil nove prostore v pritličju kirurške stolpnice, kar je spodbudno vplivalo tudi na strokovni razvoj, raziskovalno in publicistično ter pedagoško dejavnost. Na Oddelku za rehabilitacijsko medicino oz. na Inštitutu za fizikalno in rehabilitacijsko medicino je bil zaposlen do upokojitve 2011.

Leta 2000 je bil na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani izvoljen v naziv docent; leta 2005 je postal na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru izredni in 2010 redni profesor za področje fizikalne in rehabilitacijske medicine. Od leta 1987 je primarij. Leta 1998 mu je Ministrstvo za zdravje podelilo naziv svetnik in 2009 naziv višji svetnik. Od ustanovitve Medicinske fakultete Univerze v Mariboru do študijskega leta 2014/2015 je bil nosilec predmeta Fizikalna in rehabilitacijska medicina na dodiplomskem študijskem programu in predstojnik Katedre za fizikalno in rehabilitacijsko medicino. Na podiplomskem študijskem programu Biomedicinska tehnologija je nosilec dveh izbirnih predmetov: Oskrba starostnikov na področju gerontološke tehnologije in Biomehanske obremenitve križnega dela hrbtenice. Tvorno je sodeloval tudi v etabliranju športne medicine na MF UM, ki je prerasla v mednarodno prepoznaven Inštitut za športno medicino.

Leta 1995 je postal prestojnik Katedre za rehabilitacijsko medicino Visoke zdravstvene šole, kasnejše Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru in predaval na dodiplomskem in podiplomskem študijskem programu na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Na strokovnem področju je oddelek sodeloval tudi z Medicinsko fakulteto Zagreb in Inštitutom za fizikalno medicino in rehabilitacijo Ludwig Boltzmann na Dunaju. Redno je predaval na številnih tujih univerzah.

Sodeluje v uredniških odborih uglednih revij: Fizikalna medicina i rehabilitacija, Zagreb, Health medicine (2011–2014), Reumatizam, Zagreb, Zdravniški vestnik (2005–2013). Za potrebe Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru je uredil *Osnove medicine športa* (2008) in skripta za Fakulteto za zdravstvene vede *Fizikalna in rehabilitacijska medicina* (2002). Bil je recenzent številnih zbornikov mednarodnih strokovnih srečanj in kongresov, tudi revije Fizikalna medicina i rehabilitacija.

Je želen in izjemen mentor številnim doktorandom, magistrandom in diplomantom tako na Fakulteti za zdravstvene vede kot na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, pa tudi na Alma Mater Europaea, kjer je aktiven nosilec in predavatelj. Kot član sekcije SZD za fizikalno in rehabilitacijsko medicino je bil 4 leta njen predsednik, 8 let tudi član Upravnega odbora Združenja za fizikalno in rehabilitacijsko medicino, katerega član je

več kot 20 let, v letih 2005/2006 je bil njegov predsednik. Štiri leta je bil predsednik posebne strokovne skupine za akupunkturo in tradicionalno medicino pri Ministrstvu za zdravje, osem let predsednik Odbora za investicije v javne zavode. Štiri leta je bil član odbora za podelitev primariatov. Prav tako je predsednik Združenja za integrativno medicino Slovenije, predsednik in član Evropskega sveta za integrativno medicino (s sedežem v Kliniki Charitee, Berlin) ter član EASA – Evropske akademije znanosti in umetnosti.

Za svoj prispevek k strokovnemu napredku na področju medicine pri krepitvi stanovske zavesti med slovenskim zdravništvom je bil leta 2006 odlikovan z redom za zasluge predsednika Republike Slovenije. Leta 2014 je prejel bronasti grb Mestne občine Maribor in istega leta tudi zlato plaketo Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru za zasluge na pedagoškem in znanstveno-raziskovalnem področju. Za prispevek k nastanku in razvoju fakultete je leta 2015 prejel priznanje za posebne zasluge MF UM in tega leta je postal tudi zaslužni profesor Univerze v Mariboru. Prav tako je istega leta postal član Evropske akademije znanosti in umetnosti (EASA), leta 2016 pa še član Hrvaške medicinske akademije in leta 2017 član Slovenske medicinske akademije.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=05338>

Doc. dr. ANTON VEINGERL, dr. med. (1928–2015)

136

Vir: 80 let hospitalne ginekologije in porodništva v Mariboru: mednarodni znanstveni simpozij, Univerzitetni klinični center Maribor, str. 83

Rodil se je leta 1928 v Jarenini, kot številni je v času druge svetovne vojne prekinil šolanje. Medicinsko fakulteto v Ljubljani je vpisal leta 1949 in študij zaključil leta 1955. Po zaključku študija je kratek čas delal v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, od leta 1956 do upokojitve leta 1995 je bil zaposlen v Splošni bolnišnici Maribor. Po upokojitvi je še pomagal na Kliničnem oddelku za ginekologijo in perinatologijo mariborske bolnišnice. Specializacijo iz ginekologije in porodništva je opravljal v 60-ih letih prejšnjega stoletja in jo zaključil s specialističnim izpitom leta 1962. Leta 1975 je zaključil podiplomski študij iz javnega zdravstva. Na Medicinski fakulteti v Beogradu je leta 1979 zagovarjal doktorsko disertacijo. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je bil leta 1981 in leta 1986 ponovno izvoljen v naziv docent. V začetku leta 2015 je sklenil svojo življenjsko pot.

Po razdelitvi skupnega ginekološko-porodniškega oddelka je ostal doc. dr. Anton Veingerl na Oddelku za porodništvo, ki ga je vodil prof. dr. Bogo Skalicky. Leta

1974 je za štiri leta prevzel vodenje oddelka in tedanje temeljne organizacije združenega dela Varstvo žena in otrok. Leta 1987 je bil izglasovan IV. samoprispevek, ki je omogočil izgradnjo nove porodnišnice, in s tem primernih pogojev za razvoj dejavnosti. Leta 1991 je prevzel naloge predstojnika odseka za patološki puerperij.

Veljal je za izjemnega porodničarja, ki je znal prisluhniti pričakovanjem in strahovom žensk, skrbi za rojstvo zdravih novorojenčkov pa je veljala njegova poglobljena strokovna skrb. Z zasl. prof. dr. Viljemom Brumcem in prim. Igorjem Japljem je doc. dr. Anton Veingerl v šestdesetih letih uvedel številne nove diagnostične postopke in nov pristop k vodenju porodov. Uveljavili so načelo aktivnega in objektivnega spremljanja stanja plodu med porodom s pomočjo mikroanaliz fetalne krvi, kar je v tistih časih predstavljalo v porodništvu pravo revolucijo. Uvedli so tudi amnioskopijo, kardiotokografijo in kasneje še ultrazvočne preiskave. Leta 1968 sta zasl. prof. dr. Viljem Brumec in doc. dr. Anton Veingerl v sodelovanju s prof. dr. Edvardom Glaserjem izvedla in uvedla intrauterino transfuzijo pri Rh-izosenzibiliziranih slabokrvnih otrocih. Bil je nosilec raziskovalnega projekta o tej temi.

Na skupnem ginekološko-porodniškem oddelku in kasneje na samostojnem porodniškem oddelku je v sedemdesetih letih zaživel raziskovalno delo, mariborski ginekologi in z njimi tudi doc. dr. Anton

Veingerl so bili angažirani pri izobraževanju srednjih medicinskih sester in babic ter kasneje v delovanju višje in visoke zdravstvene šole, današnje Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Prav tako je bil zaželen mentor številnim diplomantkam VZŠ UM.

Za svoj izjemen prispevek k razvoju porodništva v Mariboru je leta 1995 prejel zlati grb Mestne občine Maribor.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=07057>

Akad. prim. prof. dr. VELJKO VLAISAVLJEVIĆ, dr. med., višji svetnik (1950–)

138

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1950 v Ljubljani, kjer je leta 1974 zaključil študij medicine. Zaposlil se je v tedanji mariborski bolnišnici in specializacijo iz ginekologije in porodništva opravil leta 1980. Na Medicinski fakulteti v Zagrebu je leta 1983 uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je bil leta 1985 izvoljen v naziv docent, leta 1994 v naziv izredni profesor in pet let zatem v naziv redni profesor za področje ginekologije in porodništva. Leta 1991 je postal primarij. Ministrstvo za zdravje mu je leta 2003 podelilo naziv višji svetnik. Srbska akademija znanosti in umetnosti ga je izvolila v naziv akademik.

Prof. dr. Veljko Vlajsavljević je bil do upokojitve leta 2014 dolgoletni predstojnik Oddelka za reproduktivno medicino in ginekološko endokrinologijo Klinike za ginekologijo in perinatologijo. Od 1987 do 2001 je bil tudi predstojnik Oddelka za znanstveno-raziskovalno delo Splošne bolnišnice Maribor, sedanjega UKC Maribor. Njegov bibliografski opus obsega več kot 80 izvirnih

znanstvenih člankov, pri katerih je v večini prvi ali vodilni avtor. Med 1989 in 1991 je bil v znanstvenem časopisju med najprodornejšimi in najpogosteje citiranimi publicisti iz mariborske bolnišnice.

Kot mlad specializant se je konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja aktivno vključil v projekt zdravljenja neplodnosti. Šele leta 1961 je v Mariboru začela delovati ambulanta za zdravljenje neplodnosti, imenovana »antisterilitetna« ambulanta. Po strokovnem sestanku leta 1980, posvečenemu androloški dejavnosti, je aktivno sodeloval s predstavitvijo novih metod diagnostike in zdravljenja varikokel pri neplodnem moškem. Leta 1984 sta prof. dr. Vlasisavljevič in doc. dr. Alemka Saks uvedla transabdominalno ultrazvočno vodeno punkcijo foliklov skozi sečni mehur, kar je bila v tistem času novost.

Leta 1988 je na pobudo akademika prof. dr. Franca Novaka izdelal načrt za pilotsko študijo presejanja raka dojk v Sloveniji, ki so jo mariborski ginekologi izvedli v sodelovanju z Onkološkim inštitutom v Ljubljani,

kasneje pa se je v celoti posvetil reproduktivni medicini in ultrazvočni diagnostiki. Na tem področju je uspešno uvedel številne novosti, med ostalimi leta 1980 predstavil ultrazvočno preiskavo dojk t. i. ehomamografijo na področju bivše skupne države. Je predstojnik slovenske veje Ian Donald Inter University School of Ultrasound.

Konec osemdesetih let so na mariborski ginekologiji pridobili sodobno opremo, ki jo je financirala raziskovalna skupnost Slovenije na osnovi natečaja, in preselili laboratorij v primernejše prostore, vodenje kliničnega in laboratorijskega dela pa je prevzel prof. dr. Vlasisavljevič, ki se je med drugim izpopolnjeval na Oddelku za reproduktivno biologijo v Royal Woman Hospital v Melbournu. Leta 1987 so do konca uspešno pripeljali štiri klinične nosečnosti, med njimi tudi prvo nosečnost po prenosu gamet v jajcevod (GIFT) v nekdanji Jugoslaviji. Dve leti kasneje je uspela tudi prva klinična nosečnost po prenosu zigot v jajcevod (ZIFT), prav tako na območju nekdanje skupne države. Leta 1991 so začeli

zamrzovati zarodke, naslednje leto začeli raziskovati spontani cikel v postopku IVF in porodili prvo deklico, spočeto na ta način. Leta 1994 so na oddelku dobili opremo za mikroasistirano reprodukcijo in uspešno uveljavili metodo injekcije semenčice v citoplazmo jajčne celice (ICSI), uvedli metodi TESE in TESA (ko so semenčico poiskali kar v tkivu testisa) ter razvili iglo za punkcijo testisa, imenovano »Mariborska igla«. To metodo je takrat uspešno uporabljalo le 26 klinik na svetu (danes jih je samo v Evropi več kot 1600). Mariborski tim strokovnjakov je bil prvi v jugovzhodni Evropi. Danes je to prevladujoča tehnika OBMP. Po letu 1990 so se pogoji raziskovalnih razpisov zaostri, kar je vplivalo na zoženje števila tistih, ki so bili še vedno najpogosteje citirani raziskovalci, številni pa so bolnišnico zapustili, saj so ocenili, da bodo v drugem okolju prodornejši. Kljub temu so njegovi raziskovalni programi bili edini temeljni raziskovalni projekti v UKC Maribor (do leta 2014), katerih izvajalec je bil v celoti UKC Maribor in njegov tim raziskovalcev.

Okrog sebe je zbral izjemno ekipo vrhunskih strokovnjakov, številnim je bil mentor pri doktorskih disertacijah in so postali asistenti in učitelji na obeh medicinskih fakultetah. Oddelek za reproduktivno medicino in humano endokrinologijo je pod vodstvom prof. dr. Veljka Vlasisavljevića prejel evropski certifikat za izvajanje subspecializacije iz reproduktivne medicine (ESHRE: Evropsko združenje za humano reprodukcijo in embriologijo/EBCOG: Evropsko združenje za

porodništvo in ginekologijo), vsi embriologi pa so opravili izpite za certifikat Clinical Embriologist oz. vodja laboratorija Senior Clinical Embriologist. V obdobju po letu 2000 je ESHRE prvič v tem delu Evrope prav v Mariboru organizirala tri simpozije s področja reproduktivne medicine. V letu 2014 si je kot vodja mednarodnega raziskovalnega programa prizadeval doseči poenotenje zdravstvene politike s poudarkom na izboljšanju mednarodnega ugleda.

Je član številnih domačih in tujih strokovnih združenj, med njimi izpostavljam članstvo v upravnem odboru ESHRE (European Society of Human Reproduction and Embiology). Bil je urednik Donald School Journal of Ultrasound in Obstetrics and Gynecology v New Delhiju (2008–2014), recenzent v Zdravniškem vestniku in RBMO (Reproductive Biomedicine Online), Fertility Sterility and Human reproduction. Sodeloval je pri prenovljenih in dopolnjenih izdajah učbenika *Ginekologija* za Fakulteto za zdravstvene vede. 1985 je prispeval poglavje v monografiji o medicinski termografiji pri založbi Plenum Press New York. Ob 121 člankih v revijah z recenzijo in impresivnem bibliografskem opusu je objavil 29 knjig ali poglavij v knjigah.

Velik dosežek ekipe prof. dr. Veljka Vlasisavljevića je objava v Evropskem registru IVF (EIM), kjer je Slovenija zasedla eno od petih mest po dostopnosti in uspešnosti OBMP za leto 2005. Leta 2008 je bila objavljena vest, da je Slovenija ena izmed treh evropskih držav, v kateri se rodi največ otrok, spočetih s pomočjo OBMP. Sodeloval

je tudi v pripravi dokumenta ESHRE Good Clinical Treatment in Assisted Reproduction. Do 2014 se je rodilo že več kot 6000 otrok, spočetih s postopki oploditve z biomedicinsko pomočjo, izvedenih v mariborski bolnišnici oz. kliničnem centru.

Po njegovi zaslugi uživa slovenska reproduktivna medicina velik ugled v Evropi in svetu. Po upokojitvi nadaljuje delo v zagrebški zasebni kliniki Beta Plus, v beograjski kliniki za ginekologijo in porodništvo Jevremova, Ian Donald ultrazvočni šoli, zavodu Biomedicinski raziskovalni inštitut Ljubljana, predava in pomaga zlasti pri uvajanju novih metod skoraj po vsem svetu. Sedaj je član upravnega odbora MSRM (Mediterranskega združenja za reproduktivno medicino) in član strokovnih delovnih teles ESHRE. V tem času je sodeloval pri pripravi evropskih smernic za predčasno odpoved ovarialne funkcije in rabi ultrazvoka v reproduktivni medicini. Trenutno vodi skupino ESHRE za pripravo smernic dobre klinične prakse v OBMP, katerih naslov je The Maribor consensus on clinical KPI. Zapisal se je tudi med ustanovne člane Slovenske medicinske akademije.

Za svoj izjemen prispevek na področju zdravljenja neplodnosti je dobil leta 2008 zlati grb mesta Maribor.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Deset let MF UM
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM
- https://bs.wikipedia.org/wiki/Spisak_akademika_SANU#V

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=08996>

Doc. dr. MIRAN VRABL, dr. med. (1948-)

142

Foto: osebni arhiv

Rodil se je leta 1948 na Ptuju, študij medicine zaključil leta 1972 na Medicinski fakulteti v Zagrebu, kjer je 1978 opravil specializacijo iz splošne kirurgije. 1985 je na isti fakulteti zagovarjal magisterij in 1990 doktorsko disertacijo. Leta 1995 je opravil še usmerjeno specializacijo iz travmatologije. Svojo strokovno pot je začel v Splošni bolnišnici Jesenice in kot vodja oddelka za otroško kirurgijo predaval tudi na srednji zdravstveni šoli. Leta 1978 se je zaposlil v SB Ptuj, od 1980 do 1982 je bil namestnik predstojnika bolnišnice v avstrijskem Schladmingu.

Na Oddelku za travmatologijo se je zaposlil leta 1982, od 1990-1998 ga je tudi vodil. Strokovno se je izpopolnjeval v Düsseldorfu, Bochumu, Baslu, New Orleansu, Szombatelyju itd. Predaval je na številnih kongresih doma in v tujini in kot član travmatoloških združenj prenašal znanje in izkušnje na področju zlasti spinalne travmatologije ter tako utrjeval ugled mariborske bolnišnice in oddelka za travmatologijo.

Večino svojega strokovnega in raziskovalnega ter publicističnega dela je posvetil razvoju travmatologije in razvijal spinalno kirurgijo. Travmatološki oddelek Splošne bolnišnice Maribor je bil edini center v nekdanji skupni državi, kjer so travmatologi rutinsko obvladovali kompletno operativno oskrbo poškodovane hrbtenice.

S sodelavci je uvedel metodo takojšnje oskrbe poškodbe vratne, prsne in ledvene hrbtenice, ki je v skladu z najsodobnejšimi smernicami celostne oskrbe vključevala diagnostiko, kirurško in konzervativno zdravljenje ter zgodnjo rehabilitacijo. Leta 1992 je z ekipo uvedel intramedularno fiksacijo zlomov dolgih kosti z zagozditvenimi vijaki, o čemer so organizirali tudi odmevne, zdaj že tradicionalne učne delavnice. Kot izjemen raziskovalec se je konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja zapisal med klinične raziskovalce, ki so v mariborski bolnišnici največ objavljali. 1996 je patentiral pripravo, ki omogoča lažje določanje mesta vrtin pri osteosintezi prelomov nadlahtnice.

Strokovno, raziskovalno, pedagoško in publicistično delo je dr. Miran Vrabl potrjeval tudi na akademskem področju. Leta 1992 je bil na ljubljanski medicinski fakulteti izvoljen v naziv asistent, leta 1996 v naziv docent za področje kirurgije. Na Visoki zdravstveni šoli je bil leta 1994 izvoljen v naziv višji predavatelj, na tej ustanovi je bil leta 1997 tudi član senata in od 1998 predstojnik katedre za medicinske predmete. Leta

1991 je postal primarij, 1995 pa zdravstveni svetnik in nadzorni mentor.

Po odhodu iz Splošne bolnišnice Maribor leta 1999 je svojo nadaljnjo strokovno pot gradil v zavarovalništvu ter s svojim znanjem in izkušnjami pomembno vplival na razvoj izvedenske stroke. Ostal pa je v stiku s stroko in sam ali s kolegi objavljaj v uglednih strokovnih revijah in bil predavatelj na MF UL. Kot stalni sodni izvedenec za kirurgijo in travmatologijo se je še posebej angažiral kot predsednik Združenja za zavarovalniško medicino.

143

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=18984>

Izr. prof. dr. BOJAN VREČER, dr. med.

(1926–2017)

144

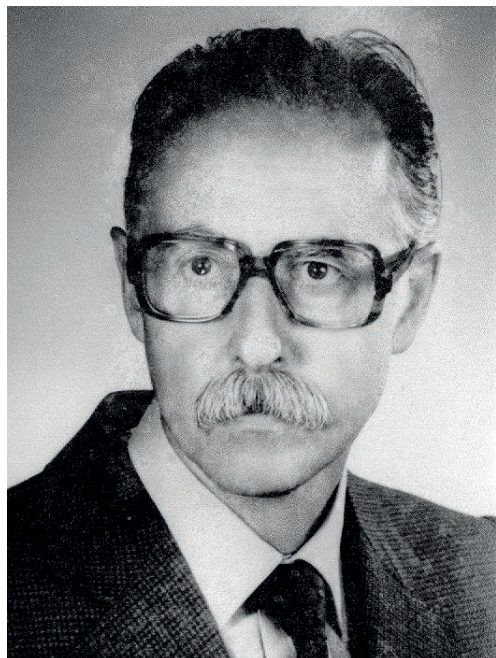

Foto: Arhiv UKC MB

Rodil se je leta 1926 v Mariboru, gimnazijska leta in študij medicine je po prehojeni trnovi poti v času druge svetovne vojne zaključil 1952 na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Leta 1954 je opravil strokovni izpit in se sredi 1955 zaposlil kot specializant na kirurgiji Splošne bolnišnice Maribor. Specialistični izpit je opravil leta 1962 v Ljubljani, na torakalnem oddelku pa je bil zaposlen od leta 1968. Na Medicinski fakulteti v Zagrebu je 1979 zagovarjal doktorsko disertacijo. Na Medicinski fakulteti v Ljubljani je bil 1980 izvoljen v naziv docent in leta 1985 v naziv izredni profesor za predmetno področje kirurgija in tako postal prvi profesor na mariborski kirurgiji. Od 1984 do upokojitve leta 1992 je bil strokovni vodja kirurgije v Splošni bolnišnici Maribor in postavljala temelje sodobne kirurgije in kasnejše kirurške klinike. Umrl je leta 2017.

Veljal je za izjemno vestnega in skrbnega zdravnika, stalno se je strokovno izpopolnjeval in uvedel več kirurških posegov, zlasti na področju rakavih obolenj,

in tako omogočil številnim bolnikom kakovostnejše življenje. S prof. dr. Borutom Goriškom sta med drugim uvedla metodo biopsije varovalne bezgavke pri raku dojke. Šele leta 1973 je bila ustanovljena prva ambulanta za boleznijo dojke v tedanji SBM. Pod njegovim vodstvom so uvedli cilindrično odstranitev obolelega tkiva sapnice, osteosintezo reber po metodi AO, rekonstrukcijo prsne stene s presaditvijo reber, bypass operacijo požiralnika itd. Na torakalnem oddelku mariborske bolnišnice so že leta 1954, v času prim. Janka Držečnika, stekle operacije t. i. vrhunske kirurgije – popolna odstranitev želodca, požiralnika, operacije pljuč in srca, četudi se srčna kirurgija kljub obetavnim začetkom dolgo ni mogla razviti.

Oddelek je doživel razcvet po preselitvi v dograjeno kirurško stolpnico leta 1976 ter z dograditvijo medicinsko-funkcionalnega trakta II leta 1985 z najsodobnejšimi operacijskimi sobami. Štiri leta kasneje dograjeni medicinsko-funkcionalni trakt III je s spremljajočimi dejavnostmi, nujnimi za nemoteno delo kirurgov, še pospešil nadaljnji strokovni razvoj. Pomemben akter v uspešnem delu mariborske kirurgije je bil izr. prof. dr. Vrečer, ki je velik del svojega znanstveno-raziskovalnega dela posvetil rakavim obolenjem dojke. Svojo strokovno skrb je namenjal zlasti metodam zgodnjega odkrivanja raka dojke. Veliko strokovnega in raziskovalnega interesa je posvetil iskanju poti in rešitev za sicer neoperabilen rak požiralnika. Med

drugim je izvedel raziskavo o vrednosti posameznih projekcij mamogramov, na področju proučevanja raka požiralnika pa je ugotavljal zastopanost kadircev s to boleznijo. Objavil je več strokovnih člankov doma in v tujini, bil redni predavatelj na Višji zdravstveni šoli v Mariboru in mentor številnim diplomantom.

Po upokojitvi je še vrsto let vodil ambulantno in operativno dejavnost obolenj dojke na ginekološkem oddelku mariborske bolnišnice. Za svoje vrhunsko strokovno, znanstveno-raziskovalno, pedagoško in publicistično delo je prejel leta 1983 red dela z zlatim vencem.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=02064>

Doc. dr. LJUBICA ŽIC, dr. med. (1938–)

146

Vir: 80 let pediatrične bolnišnične dejavnosti v Mariboru, str. 46

Rodila se je leta 1938 v Visju, Bjelovar, študij medicine na Medicinski fakulteti v Zagrebu zaključila leta 1963 in se po pripravniškem stažu, ki ga je opravljala v Novem mestu, leta 1965 zaposlila v Splošni bolnišnici Maribor, kjer je ostala vse do upokojitve 1996. Leta 1970 je opravila specialistični izpit iz pediatrije. Njena prizadevanja, da bi zaradi potreb intenzivne nege in oskrbe otrok dodatno specializirala tudi anesteziologijo, so bila neuspešna, a je kljub temu ob nenehnem iskanju najboljšega za male bolnike na zavidljivi ravni organizirala enoto za intenzivno obravnavo otrok. Na Medicinski fakulteti Rijeka je 1981 zagovarjala doktorsko disertacijo in bila na Višji šoli za zdravstvene delavce Univerze v Ljubljani 1991 izvoljena v naziv docentka. Leta 1993 je prejela naziv primarij, Zdravniška zbornica Slovenije pa jo je 1995 imenovala za neposredno mentorico za področje pediatrije.

V okviru mednarodne tehnične izmenjave je bila od 1974 do 1977 zaposlena v Tripoliju v Libiji in si nabirala

izkušnje na področju organiziranja in zdravstvene skrbi za najmlajše bolnike.

Do upokojitve je bila zaposlena na Oddelku za pediatrijo Splošne bolnišnice Maribor, danes UKC Maribor. Še pred preselitvijo pediatrije na območje bolnišnice je bila leta 1972 v zgradbi v Vinarski ulici urejena soba za intenzivno terapijo otrok, s preselitvijo 1987 pa je tudi intenzivna terapija in nega otrok od rojstva do 19 let dobila ustrezne prostore in opremo. Skrb za najhuje bolne otroke je v celoti prevzela doc. dr. Ljubica Žic, za novorojenčke pa prim. Silva Burja (neonatologija se je leta 1993 preselila v porodnišnico). Še pred oblikovanjem enote za otroško kirurgijo je s prim. Silvo Burja in prim. Igorjem Japljem izvajala konziliarno pediatrično službo za male kirurške paciente. Z obema je uvajala tudi ultrazvočne preiskave možganov dojenčkov, za zgodnje odkrivanje in zdravljenje možganskih okvar. S kirurgi in nevrologi je raziskovala v okviru projekta z naslovom Srce in ožilje. Z internisti je sodelovala v velikem projektu o kardiovaskularnih obolenjih pri otrocih in odraslih. Bila je mentorica pri doktorski disertaciji, magistrandom in številnim diplomantom višje in kasnejše visoke zdravstvene šole, predavala na številnih kongresih doma in v tujini in objavljala. Bila je med prvimi organizatorji tradicionalnih srečanj pediatrov v Mariboru.

Od 1980 je bila predstojnica odseka za intenzivno nego in terapijo otrok, na katerem obravnavajo

na leto 600–700 otrok z najhujšimi boleznimi oz. z ogroženimi vitalnimi funkcijami. Razvijala je respiratorno fizioterapijo, urgentno kardiologijo, nefrologijo, nevrologijo, nevrofizioterapijo, ultrazvočno diagnostiko, medicinsko genetiko, znanja otrok o prehrani itd. V času uveljavljanja zakona o združenem delu in reorganizaciji mariborske bolnišnice je bila predstojnica tedanjega TOZD-a Varstvo žena in otrok in s svojo brezkompromisno skrbjo za najhuje bolne ter z zahtevnostjo do sebe in sodelavcev utrdila ugled stroke in oddelka.

V prostorih novega otroškega oddelka, danes Klinike za pediatrijo, je organizirala dobrodelno akcijo in z deli akademskih in ljubiteljskih slikarjev opremila sicer prazne stene oddelka. V pokoju se posveča pretežno družini, a še vedno pozorno spremlja razvoj stroke, zlasti intenzivno pediatrično medicino.

Viri:

- Splošna bolnišnica Maribor: 1799–1999
- Arhiv SBM, UKC MB, MF UM

Bibliografija:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=04086>

NAMESTO EPILOGA

Razmišljanje o preteklosti, zazrto v prihodnost

Pričujoča knjiga je pomnik časa in oseb, ki so v minulih desetletjih vztrajno in predano razvijali medicino in akademsko razmišljanje v tem okolju. Pogosto so, kljub nasprotovanju, sprejemali daljnosežne odločitve in se trudili za njihovo uresničitve. S tem so postavili temelje, na katerih sta se razvili obe neločljivo povezani ustanovi, Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru in Univerzitetni klinični center Maribor. Žal se nekaterih spomnimo le ob redkih jubilejih, ko prelistamo dokumente, se zazremo v njihove portrete ali se spomnimo nasvetov, ki so dobronamerno usmerjali naše delo, nas bodrili in opozarjali na morebitna razočaranja. Številni, katerih življenjska pot je opisana v knjigi, so nam zaupali in posredovali tisto, kar je najvrednejše, življenjske in strokovne izkušnje. Knjiga predstavlja tudi dokument, ki nam in zanamcem omogoči vpogled v preteklost, oceno dosežkov in stremjenja posameznikov. Vsebina nas motivira, da si smelo zastavimo cilje tudi v prihodnosti in nas obvezuje, da jih kljub oviram skušamo izpolniti.

Medicina je veda, ki se je v zadnjem obdobju hitro spreminjala in nas obogatila s številnimi novimi spoznanji. Dosežki so bili plod dobrih, prebojnih idej ter vztrajnega, potrpežljivega kliničnega, raziskovalnega in publicističnega dela. Izsledki na različnih področjih medicine so spremenili razumevanje etiologije številnih obolenj, omogočili so nove, učinkovitejše oblike zdravljenja ter dali upanje številnim bolnikom. Med

dosežki so tudi takšni, ki so pustili sled v svetovnem merilu, odmevno zapisali posameznike in ustanovo na zemljevid tistih, ki so odločilno spremenili doktrino zdravljenja. Medicina je v tem obdobju postala tudi vse bolj interdisciplinarna, razumljivo je, da se ob tej vsebinski nadgradnji spreminja tudi vloga vseh, ki se z njo ukvarjajo in jo predajajo v pedagoškem procesu bodočim kolegom. Zaradi obilice novih informacij je izobraževanje na tem področju zahtevno, obravnava in zdravljenje bolnikov v skladu z na izsledkih temelječo medicino pa zahteva predanost, vztrajnost in odrekanje, kar je odlikovalo generacijo tistih, ki so v knjigi predstavljeni.

Želim si, da bi tudi naslednje generacije z novimi idejami in vnemo nadgradile zglede iz preteklosti ter pripomogle k uveljavitvi obeh ustanov, ki sta čvrsto povezani. Pri tem naj jih vodita akademska odprtost dobrim idejam ter vztrajnost pri njihovem udejanjanju. Iskrena hvala vsem, ki so v preteklosti tlakovali pot v prihodnost.

Prof. dr. Pavel Skok, dr. med.,
prodekan za podiplomski študij
Medicinske fakultete Univerze v Mariboru

Foto utrinki iz arhiva MF UM in UKC MB

OD PRETEKLOSTI DO SEDANJOSTI

Dan fakultete MF UM, l. 2008. Red. prof. dr. Ivan Krajnc,
dr. med., prof. dr. Zora Janžekovič, dr. med. in Elvira Žibrat.

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Dan fakultete MF UM, l. 2006. Red. prof. dr. Dušica Pahor, dr. med. in akad. zasl. prof. dr. Daniel Rukavina, dr. med.

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Dan fakultete MF UM, l. 2006. Red. prof. dr. Ivan Krajnc,
dr. med. in prof. dr. Wilfred Druml, dr. med.

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Dan fakultete MF UM, l. 2006. Red. prof. dr. Ivan Krajnc,
dr. med. in zasl. prof. dr. Günter Josef Krejs, dr. med.

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Dan fakultete MF UM, l. 2006. Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med.
in častni doktor UM, akad. prof. dr. Heikki Ruskoaho, dr. med.

Vir: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Dan fakultete MF UM, I. 2006. Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in prof. dr. Boris Labar, dr. med. (dekan Medicinske fakultete Univerze v Zagrebu (2000–2004) ter predstojnik na Kliniki za interne bolezni na zavodu za hematologijo)

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Izr. prof. dr. Matjaž Vogrin, dr. med. (strokovni direktor UKC MB in ustanovitelj Inštituta za športno medicino) in red. prof. dr. Vojko Flis, dr. med. (direktor UKC MB in soustvarjalec prvega kurikuluma Splošna medicina na MF UM)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in doc. dr. Bogdan Čizmarič, dr. med. (prodekan za mednarodno sodelovanje na MF UM)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Senat MF UM, I. 2003. Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med., dr. Klementina Kokot, red. prof. dr. Jože Drinovec, dr. med. (prvi predstojnik Katedre za klinično farmakologijo), red. prof. dr. Alojz Gregorič, dr. med.,

red. prof. dr. Radovan Hojs, dr. med., red. prof. dr. Peter Kokol, red. prof. dr. Eldar M. Gadžijev, dr. med. in izr. prof. dr. Borut Gorišek, dr. med.

Foto: Arhiv UKC MB, Jože Pristovnik

Prva podelitev diplom na MF UM (22. 6. 2010).
Akad. prof. dr. Vinko Dolenc, Boris Sovič (tedanji župan Mestne
občine Maribor) in prof. dr. Norbert Roewer (Würzburg).

Foto: Arhiv UKC MB

Govor predsednika Evropske akademije znanosti in umetnosti (EASA) akad. prof. dr. dr. h. c. Felixa Ungerja na prvi podelitvi diplom na MF UM (22. 6. 2010).

Foto: Arhiv UKC MB

Dan fakultete MF UM, 1. 12. 2006. Akad. zasl. prof. dr. Matija Horvat in red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med.

Foto: Arhiv UKC MB

Oba nekdanja rektorja UM zaslužna za ustanovitev in prvo leto delovanja MF UM, red. prof. dr. Ivan Rozman in red. prof. dr. Ludvik Toplak, v sredini dekan MF UM red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med.

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in red. prof. dr. Božena Pejković, dr. med. (od ustanovitve predstojnica Inštituta za anatomijo, histologijo in embriologijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Milan Brumen
(prvi predstojnik Katedre za biofiziko)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in izredni član SAZU,
red. prof. dr. Željko Knez (predstojnik in ustanovitelj
Katedre za kemijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Avreljija Cenčič
(prva predstojnica Katedre za biokemijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in izr. prof. dr. Ivan
Malešič (prvi predstojnik Katedre za klinično biokemijo).

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in izr. prof. dr. Saška
Lipovšek (predstojnica Katedre za biologijo celice)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in red. prof. dr. Marjan Slak Rupnik (prvi predstojnik Inštituta za fiziologijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Uroš Potočnik (predstojnik Centra za humano genetiko in farmakogenomiko)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Eržen (predstojnik Katedre za javno zdravje)

Foto: Osebni arhiv

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in red. prof. dr. Maja
Rupnik (predstojnica Katedre za mikrobiologijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in red. prof. dr. Rastko Golouh (predstojnik Inštituta za patologijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. in red. prof. dr. Matjaž
Zwitter (predstojnik Katedre za medicinsko etiko in pravo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

prof. dr. Gorazd Lešničar (prvi predstojnik Katedre za
infekcijske bolezni), red. prof. dr. Marjan Slak Rupnik in
izr. prof. dr. Saša Lipovšek

Foto: Arhiv UKC MB

Prof. dr. Radko Komadina, dr. med. (prvi predstojnik
Katedre za medicino v izrednih razmerah)

Foto: Arhiv UKC MB

Prof. dr. Janko Kersnik, dr. med.
(prvi predstojnik Katedre za družinsko medicino)

Foto: Arhiv Katedre za družinsko medicino

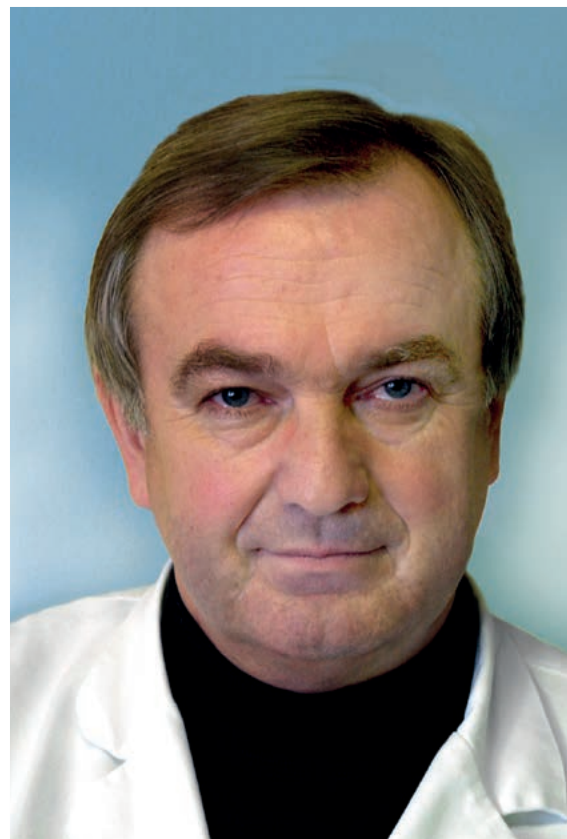
Red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. inizr. prof. dr.
Marko Hočevar (predstojnik Katedre za onkologijo in
radioterapijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Izr. prof. dr. Jovan Miljković (predstojnik Katedre za dermatovenerologijo)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Red. prof. dr. Jože Balažič (predstojnik Katedre za sodno medicino)

Foto: osebni arhiv

Elvira Žibrat – zaslužna oseba, ki je največ prispevala, da je knjiga ugledala luč sveta. Gradivo je zbirala tako v Arhivu UKC MB kot tudi v Pokrajinskem arhivu Maribor

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Vodstvo fakultete MF UM in strokovne službe (25. 3. 2019)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Ansambel Medicinske fakultete

Od leve: Edo Geršak (klarinet), red. prof. dr. Edvard Holnthaner (ravni saksofon), izr. prof. dr. Marjan Skalicky, dr. med. (pozavna), Ivek Baranja (bobni),

red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. (klavirska harmonika), Borut Sešek (kitara), v drugi vrsti pevke: Marisa Filipič, Irena Šober Jagodič, Simona Joras.

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Ansambel Medicinske fakultete

Od leve: Borut Sešek (kitara), red. prof. dr. Ivan Krajnc,
dr. med. (klavirska harmonika), red. prof. dr. Anton Crnjac,
dr. med. (kontrabas)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Prostori MF UM NEKOČ

Foto: Arhiv UKC MB

Prostori MF UM DANES

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Mikroskopirnica za histologijo in embriologijo

Foto: Arhiv UKC MB

Predavalnica in secirnica za anatomijo

Foto: Arhiv UKC MB

Laboratorijski center MF UM

Foto: Arhiv UKC MB

Prostor za pripravo in disekcijo trupel

Foto: Arhiv UKC MB

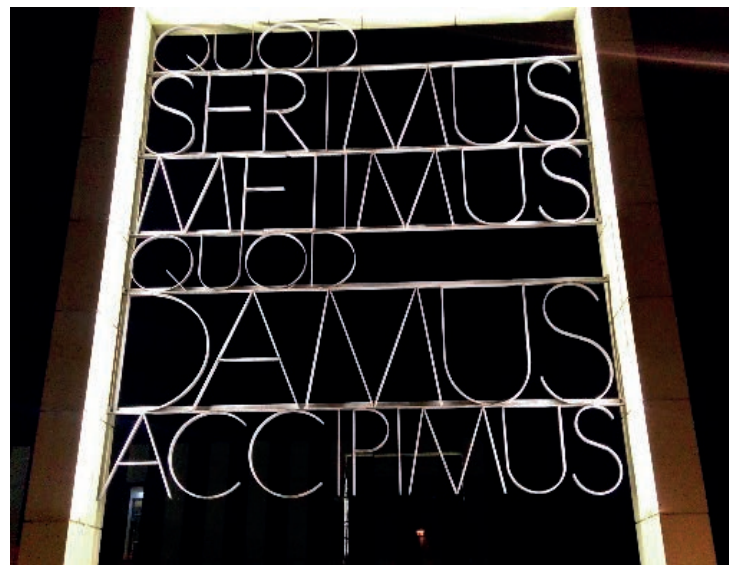
Inštitut za anatomijo, histologijo in
Inštitut za fiziologijo

Foto: Arhiv UKC MB

USTANOVITELJI KONZORCIJA ZA ZAGOTOVITEV FINANČNIH SREDSTEV PRI USTANOVITVI MEDICINSKE FAKULTETE UNIVERZE V MARIBORU SE ZAHVALJUJEJO DONATORJEM:		PRVI DEKAN MEDICINSKE FAKULTETE UNIVERZE V MARIBORU PROF. DR. IVAN KRAJNC, DR. MED.	
AGIS ZAVORE d.o.o. PTUJ	AJM d.o.o. KOZJAK NAD PESNICO	KOVINTRADE d.d. CELJE	KRISTAL MARIBOR d.d.
AKTIVA HOLDING BV NETHERLANDS	ALCAD d.o.o. SLOV. BISTRICA	KRKA d.d. NOVO MESTO	KRKA ZDRAVILISČE d.o.o. NOVO MESTO
ALCANTARA d.o.o. LJUBLJANA	ALMONT d.o.o. SLOV. BISTRICA	KRUH PEKOVO d.d. MARIBOR	LANCOM d.o.o. MARIBOR
ALUMAT d.o.o. SLOV. BISTRICA	ALUPAK d.o.o. SLOV. BISTRICA	LEK d.d. LJUBLJANA	LESNINA EMIMI d.d. SLOV. BISTRICA
ARCONTI d.d. GORNJA RADGONA	ATES d.o.o. SLOV. BISTRICA	LUNDBECK PHARMA d.o.o. MARIBOR	MAP TRADE d.o.o. SLOV. BISTRICA
ATOMSKE TOPLICE d.d. PODCETRTEK	BANKA CELJE d.d.	MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR d.d.	MARIBORSKI VOJVOVODI d.d. MARIBOR
BOEHRINGER INGELHEIM PHARMA P. LJUBLJANA	MEĐINA VOJTEH GORJANSKI POLSKAVA	MELTAL RADO SN EZIC d.n.o. MARIBOR	MERCATOR d.d. LJUBLJANA
BERNJAK GRADBENIŠTVO d.o.o. LENART	BELUPO d.o.o. LJUBLJANA	MESSER SLOVENIJA d.o.o. RUŠE	MESTNA OBČINA CELJE
BERNARDI SEJER d.d. CELJE	CESTNO PODJETJE MARIBOR d.d.	MESTNA OBČINA MARIBOR	MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA
CINKARNA CELJE d.d.	DIARTI d.o.o. SI. SIEMEN	MESTNA OBČINA PTUJ	MESTNA OBČINA SLOV. GRADEC
DRAVSKA ELEKTARNE d.o.o. MARIBOR	DELIKOMAT d.o.o. MARIBOR	MESTNA OBČINA VELENJE	MIKRO + POLO d.o.o. MARIBOR
PIJVA LJUBLJANA d.o.o.	ECOLAB d.o.o. MARIBOR	MONTAVAR d.o.o. MARIBOR	NAFTA LENDAVA d.o.o.
ELEKTRO MARIBOR	EMBALAŽA d.d. MARIBOR	MSK d.o.o. SLOV. BISTRICA	NARAVNI PARK TERME 3000 MORAVSKE TOPLICE
EMPORIO MEDICAL d.o.o. LJUBLJANA	ERAPETIJA d.o.o. PTUJ	NAFTA LENDAVA d.o.o.	NIGRAD d.d. MARIBOR
ETOL d.d. CELJE	ERGOLINE SUN FOR YOU d.o.o. MARIBOR	NOVA KBM d.d. MARIBOR	NOVARTIS PHARMA P. SLOVENIJA
ELEKTRA d.d. MARIBOR	FARMADENT d.o.o. MARIBOR	OBČINA BENEDEK	OBČINA CERKVENJAK
FERLINC d.o.o. MARIBOR	FINEA TRADE d.o.o. MARIBOR	OBČINA DESTRNIK	OBČINA DRAVOGRAD
FIRA d.o.o. MARIBOR	FRANČO d.o.o. CELJE	OBČINA DUPEK	OBČINA DORNAVA
GEA d.d. SLOV. BISTRICA	GEOPAL d.d. LJUBLJANA	OBČINA G. RADGONA	OBČINA HAJDINA
GOKOP d.o.o. ZG. RUDNICA	GOPLI d.o.o. MARIBOR	OBČINA HOCE - SLIVNICA	OBČINA KUNGOTA
GORENJE d.d. VELENJE	GOZDNO GOSPODARSTVO MARIBOR	OBČINA LENDAVA	OBČINA LUTOMER
GRAMMER AUTOMOTIVE d.o.o. SLOV. GRADEC	GRANIT d.d. SLOVENSKA BISTRICA	OBČINA LOVRENC NA POHORJU	OBČINA MAJSPIRK
GRUBENTHAL d.o.o. LJUBLJANA	HENKEL SLOVENIJA d.o.o. MARIBOR	OBČINA MARKOVOI	OBČINA MIKLAŽEV NA DRAVSKEM POLJU
HOFFMANN LA ROCHE d.o.o. LJUBLJANA	HOLDING SLOVENSKE ELEKTARNE d.o.o. LJUBLJANA	OBČINA MORAVSKE TOPLICE	OBČINA ORMOŽ
IGOR ŽUNKVIČ MARIBOR	IMPOL d.o.o. SLOV. BISTRICA	OBČINA PESNICA	OBČINA RACE - FRAM
INTERLUDRIA LT. KOPEL	ISA ANTON MERANI P. SLOV. BISTRICA	OBČINA ROKARSKA SLATINA	OBČINA SELNICA OB DRAVI
IVEC d.o.o. MARIBOR	JZZ MARIBORSKE LTKARNE MARIBOR	OBČINA RADLJE OB DRAVI	OBČINA SLOV. BISTRICA
JEKUZALEM ORN. OZ. SRI. d.d.	JOHNSON CONTROLS - INTL d.o.o. SLOV. GRADEC	OBČINA SLOV. TOPLICE	OBČINA ŠTARŠE
		OBČINA SVETA ANA	OBČINA TAVČAN
		OBČINA VELENJE	OBČINA VELENJE
		OBČINA ZRECE	OBČINA ZALEC
		OBČINA ZETALE	PALOMA d.d. SLADKI VRH
		OBČINA LENDAVA	OBČINA RUSE
		PERUTINA PTUJ d.d.	PIFZER H.C. P. CORP. P. LJUBLJANA
		PINUS d.d. RACE	PIVOVARNA LASKO d.d.
		PLINARNA d.d. MARIBOR	POLO MOELI d.o.o. SLOV. BISTRICA
		POSTA SLOVENIJE d.o.o. MARIBOR	POSTNA BANKA SLOVENIJE d.d. MARIBOR
		PREMIJOMOVNIK VELENJE d.d.	PREVENT d.d. SLOV. GRADEC
		PRIMAT d.d. MARIBOR	REFLEX d.o.o. GORNJA RADGONA
		PROBANKA d.d. MARIBOR	RADENSKA d.d. RADENCI
		RADENSKA ZDRAVILISČE d.o.o. RADENCI	RAIFFEISEN KREKOVA BANKA d.d. MARIBOR
		RELAX TURIZEM d.o.o. DRAVOGRAD	PREVENT HALOG d.o.o. LENART
		RONDAL d.o.o. SLOV. BISTRICA	TALUM d.d. KIBRIČEVO
		SANOLABOR d.d. LJUBLJANA	SCHERING A. G. BERLIN P. SLOVENIJA
		SIMFIN d.o.o. SLOV. BISTRICA	SKB BANKA PE MARIBOR
		SLIKAR d.d. MARIBOR	SNAGA d.o.o. MARIBOR
		SPOSNA BOLNICA CELJE	SPOSNA BOLNICA DR. JOZETA POTRČA PTUJ
		SPOSNA BOLNICA MARIBOR	SPOSNA BOLNICA MURSKA SOBOTA
		SPOSNA BOLNICA SLOV. GRADEC	STAMPAL d.o.o. SLOV. BISTRICA
		STANINVEST d.o.o. MARIBOR	SVIT d.o.o. SLOV. BISTRICA
		SWATY d.d. MARIBOR	SOLIM MARIBOR
		STORE STEEL d.o.o. STORE	TAB d.d. MEZICA
		TEHNIKA SET d.d. SLOV. BISTRICA	TERME d.d. MARIBOR
		TOŠMAN & I. TORZALE	TOVARNA SLADKOPRJA d.d. ORMOŽ
		TOVARNA BOUDENOV IN PLASTIKE d.d. LENART	UNIVERZA V MARIBORU
		UNOR ZRECE d.d.	GSELMAN & GSELMAN d.o.o. POLJČANE
		VARNOST MARIBOR d.d.	VARNOST PTUJ d.d. PTUJ
		VEČER d.d. MARIBOR	WEINERBERGER SPEKARNA ORMOŽ d.d.
		ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.	ZITO INVESTI d.d. MARIBOR
PROF. DR. IVAN ROZMAN REKTOR UNIVERZE V MARIBORU	CHR. OMIR MESARIČ, UNIV. DIPL. PRAV. PREDSEDNIK UPRAVE NOVE KBM d.d.	BORIS SOVIČ, UNIV. DIPL. IGO. EL. ŽUPAN MESTNE OBČINE MARIBOR	PROF. GREGOR PIVEC DR. MED. DIREKTOR SPOSNE BOLNICE MARIBOR

Spominska plošča z zahvalo donatorjem za zagotovitev
finančnih sredstev pri ustanovitvi MF UM (l. 2008)

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Napis nad vhodom MF UM (l. 2013):
Quod serimus, metimus, quod damus, accipimus.
Kar sejemo, žanjemo, kar dajemo, prejemamo

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

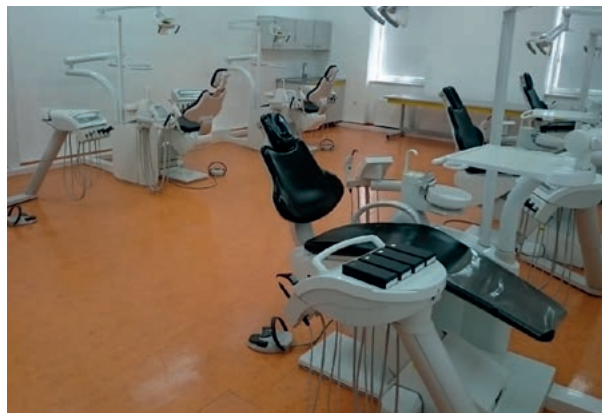
Simulacijski center na MF UM

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Simulacijski center na MF UM

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

Dentalni laboratorij 2 s stomatološkimi stoli

Foto: Arhiv MF UM

Dentalni stomatološki simulacijski laboratorij 1

Foto: Arhiv MF UM

Čitalnica MF UM

Foto: Arhiv MF UM, Saša Kos

